

Home-Info & Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling

JAAERVERSLAG

2 0 2 1

Lakensestraat 76 bus 1
1000 Brussel
02/511 91 20
info@home-info.be
www.home-info.be

VOORWOORD	7
VOORAFGAANDE INLEIDING	9
1. Onze filosofie	9
2. Onze organisatie	9
3. Onze deontologie	9
INTERNE STRUCTUUR	10
1. Raad van bestuur	10
2. Medewerkers	10
3. Openingsuren	10
BETOELAGING	11
BEKENDMAKING EN SENSIBILISATIE	12
1. Voordrachten	12
2. Jaarlijks colloquium	12
3. Workshops	13
4. Projecten	14
5. Website	17
6. Facebook	19
7. Promotie	20
7.1. Tweektalige Infofiche OMB	20
8. Vormingen	21
9. Overheid	22
9.1. Vlaamse Gemeenschapscommissie	22
9.2. Brussels Hoofdstedelijk Gewest	22
SAMENWERKINGSVERBANDEN	24
1. Samenwerking in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	24
1.1. Infor-Homes	24
1.2. Écoute-Seniors	24
1.3. Stuurgroep OMB	24
1.4. Iriscare	24
1.5. Nederlandstalige organisaties in BHG	25
1.6. Sociale diensten	25
2. Samenwerking in Vlaanderen	25
2.1. Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid	25
2.2. VLOCO	25
2.3. Hulplijn 1712	26

HOME-INFO

WERKING	29
METHODIEK	30
1. HET INWINNEN VAN INFORMATIE OVER DE WOONZORGCENTRA	30
1. 1. Het gesprek	30
1. 2. De rondleiding	30
Andere informatiebronnen	30
2. HET VERSTREKKEN VAN INFORMATIE, ADVIES EN BEGELEIDING	30
STATISTISCHE GEGEVENS	32
1. REGISTRATIE VAN DE OPROEPEN	32
1. 1. Aantal oproepen	32
1. 2. Aard van de oproepen	32
1. 3. Identificatie van de oproepeer	33
1. 4. Geslacht	34
1. 5. Inhoud van de oproep	34
1. 6. Aard van de interventie	35
1. 7. Inhoudelijk aspect van de oproep	36
1. 8. Regio	37
2. PROFIEL VAN DE PERSOON VOOR WIE MEN OPVANG ZOEKT	38
2. 1. Geslacht	38
2. 2. Leeftijd	38
2. 3. Taal	39
2. 4. Regio	39
2. 5. Contactpersoon	40
2. 6. Welke voorziening zoeken ze	40
2. 7. Motieven	41
2. 8. Lichamelijke en geestelijke gezondheid	42
2. 9. Huidig verblijf	43
2.10. Beschikbaar budget	43
TOESTAND VAN DE RESIDENTIELE OUDERENVOORZIENINGEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	44
WOONZORGCENTRA	45
Tabel 1: Aard van de voorziening	45
Tabel 2: Aantal bedden RVT-ROB	46
Tabel 3: Statuut	48
Tabel 4: Erkenning	49
Tabel 5: Grootte van de voorziening en evolutie	51
Tabel 6: Prijzen in 2021	53
ASSISTENTIEWONINGEN	54
Tabel 7: Aantal	54
Tabel 8: Statuut	55
Tabel 9: Erkenning	56
Spreiding van assistentiewoningen	57

DAGVERZORGINGSCENTRA	58
Tabel 10: Aantal Dagverzorgingscentra	58
Tabel 11: Aantal Dagcentra en CADO	59
Tabel 12: Overzicht dagopvang van 2012 - 2021	59
SLUITINGEN VAN OUDERENVOORZIENINGEN	60
Tabel 13: Overzicht sluitingen van 2012 - 2021	60
NIEUWE OUDERENVOORZIENINGEN	61
Tabel 15: Overzicht nieuwe ouderenvoorzieningen van 2012 - 2021	61
RUSTHUISGROEPEN IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	62
Tabel 1: Aandeel van de rusthuisgroepen in het totaal aanbod	63
Tabel 2: Aantal woonzorgcentra en assistentiewoningen binnen de groepen	64
TOESTAND VAN DE RESIDENTIELE OUDERVOORZIENINGEN IN DE REGIO HALLE – VILVOORDE	65
WOONZORGCENTRA	65
Tabel 1: Aard van de woonzorgcentra	66
Tabel 2: Statuut van de woonzorgcentra	68
Tabel 3: Grootte van de woonzorgcentra en evolutie	69
Tabel 4: Prijzen in 2021	70
SERVICEFLATS / ASSISTENTIEWONINGEN	72
Tabel 5: Serviceflats/Assistentiewoningen	72
CENTRA VOOR KORTVERBLIJF	73
Tabel 6: Centra voor kortverblijf	73
DAGVERZORGINGSCENTRA	74
Tabel 7: Dagverzorgingscentra	74
Tabel 8: Overzicht Dagverzorgingscentra van 2012 - 2021	75
SLUITINGEN VAN OUDERENVOORZIENINGEN	76
Tabel 9: Overzicht sluitingen van 2012 - 2021	76
NIEUWE OUDERENVOORZIENINGEN	77
Tabel 10: Overzicht nieuwe ouderenvoorzieningen van 2012 - 2021	77
WOONZORGSITE	78
Tabel 11: Woonzorgsite: overzicht	78
Tabel 12: Woonzorgsite: statuut	79

BRUSSELS MELDPUNT OUDERENMIS(BE)HANDELING

WERKING	83
1. OUDERENMIS(BE)HANDELING: DEFINITIE EN VORMEN	83
2. DOELSTELLING EN DOELGROEP	84
METHODIEK	85
1. LUISTEREND OOR / AANSPREEKPUNT	85
2. ANALYSE VAN VRAAG/MELDING	86
3. DIAGNOSESTELLING EN PROBLEEMOPLOSSING	86
STATISTISCHE GEGEVENS	87
1. REGISTRATIE EN ANALYSE VAN ALLE OPROEPEN	87
1.1. Aantal oproepen	87
1.2. Identificatie van de oproeper	89
1.3. Gestelde hulpvraag	90
1.4. Aard van de interventie	90
1.5. Inhoudelijk aspect van de oproep	91
1.6. Woonplaats van het slachtoffer	92
2. ANALYSE VAN DE DOSSIERS DIE WERDEN GEOPEND	93
2.1. Slachtoffer	94
2.1.1. Geslacht van het slachtoffer	94
2.1.2. Leeftijd van het slachtoffer	95
2.1.3. Gezondheidstoestand van het slachtoffer	96
2.1.4. Woonomgeving van het slachtoffer	97
2.2. Relatie met het slachtoffer	99
2.3. Vormen van ouderenmis(be)handeling	99
2.4. Melder	100
2.5. Gestelde hulpvraag	101
RESULTATENREKENING 2021	102

2021 was, zoals 2020, een bijzonder jaar.

Dit is misschien een open deur instampen, maar voor de brede samenleving en in het bijzonder de ouderenzorg en nog meer specifiek voor de intramurale zorg of de brede woonzorgsector was dit zeker het geval.

Enerzijds werden versoepelingen aangekondigd, anderzijds werden soms zeer snel op elkaar volgende verstrengde maatregelen aangekondigd en ook toegepast.

Home-Info en het meldpunt OMB werden hierin geïnterpelleerd, weliswaar niet in zeer hoge mate. Onze opdracht 'informereren' werd voornamelijk een opdracht van luisteren en, daar waar het mogelijk was, advies geven en signaleren of contact nemen met de desbetreffende voorziening of gericht doorverwijzen naar de bevoegde inspectiediensten.

Organisatorisch, en dit, zoals heel veel organisaties en structuren, bleven we voornamelijk thuis werken en met elkaar via de ondertussen nieuw ontwikkelde technieken communiceren. Onze samenwerking was er voornamelijk een van online communiceren en zoveel mogelijk afspreken.

Voor velen niets nieuws onder de zon. Voor ons, als klein team, niet altijd evident.

De voornaamste zorg van de mensen was en bleef een degelijke bescherming en voorkomen van het besmet worden. Welzijn en het welbevinden binnen de meeste woonzorgcentra was en blijft een voornamelijk aandachtspunt, waarbij binnen de beleving van zowel de bewoners als de familie of mantelzorgers vaak het reële gevoel was dat dit niet echt kon gerealiseerd worden, en, ook niet steeds als voornaamste aandachtspunt voorop stond.

Regels, procedures, verandering in regels, eigen toepassing van de regels door de individuele woonzorgcentra, geven ook een onzekerheid, frustratie en kwaadheid mee voor vele van de bewoners, de personeelsleden, de familie en zelfs de directie.

Zowel in een Brusselse context, als in een Vlaamse of Franstalige, is meer en meer duidelijk dat de ouderenzorg noodgedwongen op een van de eerste plaatsen moet komen te staan. Achteruitkijken is nodig, maar leren uit het verleden en de recente voorbije periode, moet een aanzet zijn voor een fundamentele verbetering en kijk op de ouderenzorg en meer specifiek de intramurale ouderenzorg naar de toekomst toe.

Onze eigen organisatie heeft hier een belangrijke rol naar de burger toe, maar blijft geprangd tussen een Brussels gegeven dat steeds in evolutie is.

Home-Info bestaat reeds 35 jaar. Een periode waarin we met fierheid mogen terugblikken over de zovele adviesmomenten, bezoeken, begeleidingen ... maar waarbinnen we ook vaststellen dat het landschap permanent in verandering is, maatschappelijk en politiek. Het Nederlandstalig netwerk zoekt permanent zijn of haar plaats in het Brussels gegeven. De verschillende staatshervormingen maken dat we tot heden nog steeds hebben kunnen stand houden. Maar de vraag is en blijft: wat biedt de toekomst?

Onze constructie met onze Franstalige collega's is geconsolideerd binnen de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, ondertekend door IRISCARE. Onze ondersteuning binnen de VGC wordt jaarlijks geëvalueerd, waarbij hierin eerder een ondersteuning zit dan wel een blijvende vraag wat de toekomstige bevoegdheden zijn naar onze organisatie.

Ouderenzorg in Brussel wordt meer en meer overgeheveld naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het overgrote deel van de woonzorgcentra valt onder de bevoegdheid van IRISCARE. Als Nederlandstalige entiteit blijft het zoeken om onze eigen plaats hierin te vinden.

Bekendmaking en bekendheid van zowel Home-Info als het meldpunt blijft een moeilijk gegeven. En, eerlijk gezegd, ook de VGC geeft hier geen antwoord op.

Binnen de Vlaamse Gemeenschap is de decretale regelgeving volledig autonoom ontwikkeld. Brussel is sedert het voorbije jaar de regelgeving aan het herschrijven, is met IRISCARE een volwaardige entiteit aan het uitbouwen rond ouderenzorg, waarbij wij ook betrokken zijn.

Jaarlijks proberen we een overzicht te geven van de situatie in Brussel in verband met het aanbod van diverse vormen van huisvesting voor ouderen. Dit geeft een relatief volledig beeld maar is zeker geen wetenschappelijke studie.

Na een jaar zonder bezoeken aan de woonzorgcentra, vlogen we er in 2021 weer enthousiast in. Een bezoek is een moment waarop we in alle openheid kunnen zien en voelen hoe een dag verloopt in een woonzorgcentrum. Via deze persoonlijke bezoeken en uitwisseling met de directies, proberen we zo goed mogelijk getuige te zijn van de evolutie en veranderingen die zich binnen de woonzorgsector afspelen. We stellen meer en meer vast dat er, ook mede door de versturende invloed van corona, een kentering aan het komen is: meer aandacht voor de individuele noden van de bewoner, meer bewustzijn voor het evenwicht tussen leven en zorg. Reeds eerder gepromote modellen (zoals Tubbe, Montessori of andere) krijgen een geleidelijke implementatie en we zien meer en meer projecten rond persoonsgerichte zorg en een zoeken naar een kleinere leefgroepen.

Ook op het vlak van cijfers stellen we een aantal belangrijke zaken vast: een quasi constante van het aantal bedden in vergelijking met het vorig jaar. Wel een belangrijke wijziging in het aantal rusthuisbedden naar rust- en verzorgingsbedden en een wijziging van capaciteit van het aantal beschikbare bedden, ondanks het moratorium. Diverse hypothesen kunnen hiervoor een verklaring bieden: sluiting van kleine voorzieningen ten voordele van grotere nieuwe structuren, een vermeerdering van bedden, die tot nu toe 'in portefeuille' waren, een verhoging van de basisprijs, een stagnatie van het aantal woonzorgcentra en het langer thuis blijven en ook de alternatieven tot thuisbegeleiding of thuiszorg.

De gevolgen van de sanitaire crisis bevestigen zeker de realiteit: een nog sterkere stigmatisatie van de sector, ook vaak gevoed door de media, die voornamelijk het accent leggen op het wanbeheer binnen de woonzorgcentra en de daaraan gekoppelde wantoestanden, een vermindering van de bezettingsgraad binnen het Brussels gegeven, maar ook een prijzenwedloop door een vermindering van de prijzen of promoties, en dit voornamelijk door de grotere groepen die de WZC beheren. Wachtlijsten die meer en meer onbestaande worden. De sluiting van een aantal woonzorgcentra met een oudere infrastructuur. Een tekort aan personeel en een soms snelle verandering van directies binnen een deel van de voorzieningen.

Tegelijkertijd ontstaat er ook een wijziging binnen het concept van de woonzorgcentra, zowel binnen de private sector als ook de overheid. Binnen Brussel (IRISCARE) wordt hard gewerkt aan een herschrijving van de normen, dit zowel door een kwalitatieve als een kwantitatieve studie.

Ontzettend veel uitdagingen voor de ouderenzorg, en dit binnen en steeds veranderende samenleving. We proberen dit zo goed mogelijk op de voet te volgen en hierin te participeren. De uitdaging voor onze organisatie blijft meer dan ooit: welke plaats hebben we hierin, wat biedt de toekomst voor onze organisatie in dit toch vrij ingewikkeld kluwen. Een opdracht voor het komende jaar.

Al onze activiteiten worden gedragen door de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering, als onze medewerkers en vrijwilligers.

1. ONZE FILOSOFIE

Onze filosofie (visie) stoelt op de volgende waarden:

- een gerontologische benadering van de oudere die centraal staat bij al onze activiteiten
- een holistische visie, waarbij degelijk rekening wordt gehouden bij de constante dualiteit tussen het thuis blijven en in een voorziening verblijven
- we hechten zeer veel belang aan het permanent samenwerken en beroep doen op een breed netwerk
- en tenslotte proberen we zo goed mogelijk pluridisciplinair te werken.

2. ONZE ORGANISATIE

- is een Brusselse VZW die voornamelijk actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, maar ook actief in de rand rond Brussel (vroegere arrondissement Halle-Vilvoorde).
- werkt samen met onze Franstalige collega-organisatie Infor-Homes en 'Écoute Séniors.'
- is onafhankelijk: er is geen enkele band met een federatie of belangenvertegenwoordiger van de sector van de woonzorgcentra.
- wordt betoelaagd door zowel de VGC als Iriscare.

3. ONZE DEONTOLOGIE

- volledige autonomie om een maximale bewegingsvrijheid te waarborgen
- streven naar een zo groot mogelijke objectiviteit, door beroep te doen op zoveel mogelijk informatiebronnen
- onze gesprekken gebeuren
 - o respectvol
 - o zonder oordeel
 - o in vertrouwen
- een verregaand professionalisme: permanente bijscholing

1. RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur is pluralistisch samengesteld :

- **Voorzitter:** Rohhny Buyens (socialistische bond van gepensioneerden)
- **Bestuurders:** Annie DESCHUYTTER, docente
 Marc PHILIPPART, (gepensioneerd)
 Jan VANDEKERCKHOVE, (gepensioneerd)
 Claudine Pauwels, stafmedewerker Brussels Ouderen Platform
 Anne-Marie Deleyn (ambtenaar VAPH)
 Jo Bossuyt (centrumleider LDC De Kaai)
 Jos Bertrand (gepensioneerd)

2. MEDEWERKERS

- **Beroepskrachten:**
 - Ivan DE NAEYER, coördinatie
 - Relinda VANDERSTRAETEN, stafmedewerker
 - Alison BOUTSEN, administratief medewerker
- **Vrijwilligers:** Anne-Marie DELEYN, Annie DESCHUYTTER

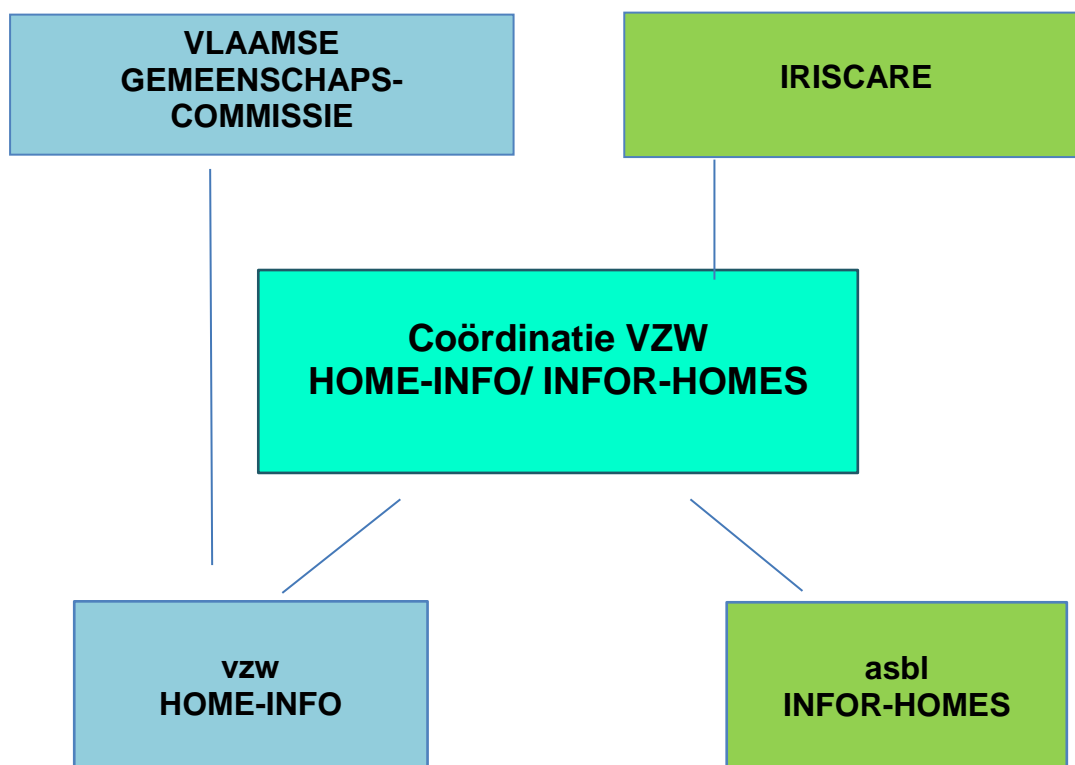
3. OPENINGSUREN

Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling zijn bereikbaar op het nummer **02/511 91 20**.

Adres: Lakensestraat 76, bus 1, 1000 Brussel,
 E-mail: info@home-info.be – info@ouderenmisbehandeling.brussels

maandag	09.00 u tot 12.30 u 13.30u tot 16.00 u
dinsdag	09.00 u tot 12.30 u 13.30u tot 16.00 u
woensdag	09.00 u tot 12.30 u 13.30u tot 16.00 u
donderdag	09.00 u tot 12.30 u 13.30u tot 16.00 u
vrijdag	09.00 u tot 12.30 u 13.30u tot 16.00 u

De werking van Home-Info wordt via twee kanalen gesubsidieerd :

- **Betoelaging aan de Coördinatie vzw Home-Info/Infor-Homes**

De erkenning van de Overkoepelende vzw Home-Info/Infor-Homes door IRISCARE voorziet een jaarlijkse geïndexeerde toelage van € 255.000. Deze betoelaging ligt vast in een overeenkomst, ondertekend door de toenmalig bevoegde ministers Céline Frémault en Pascal Smet en jaarlijks bevestigd door een besluit. Begin 2019 werd een nieuw voorstel van overeenkomst besproken met het kabinet en IRISCARE (de administratie), maar eind 2021 nog niet ondertekend. Deze overeenkomst voorziet in een zelfde betoelaging, maar met een periode van telkens 5 jaar en wordt in principe ondertekend door de respectievelijke ministers **Alain Maron en Elke Van Den Brandt**. Door de coronacrisis werd deze overeenkomst nog steeds niet getekend.

Via een verdeelsleutel, overeengekomen door beide vzw's, ontvangt Home-Info een geïndexeerde toelage van € 81.964,29 voor de werking van Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling.

Daarnaast kreeg de Overkoepelende vzw Home-Info/Infor-Homes een extra-subsidie van € 5.000 die in onderlinge overeenkomst zal gebruikt worden voor de kosten van de verhuis van Infor-Homes in december 2021

- **Betoelaging vzw Home-Info en Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling**

Voor de werking 2021 ontvangt Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling van de **VGC** een projecttoelage van € 82.000. Deze niet-geïndexeerde toelage is jaarlijks dezelfde en hernieuwbaar. De toelagen die reeds meer dan 15 jaar worden niet geïndexeerd, zijn een blijvend teken aan de wand.

Om de visie en om de specifieke taak van Home-Info en van het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling bekend te maken, is het van essentieel belang om het brede publiek, het werkveld en de overheid blijvend te informeren en te sensibiliseren.

Dit gebeurt door het geven van voordrachten, het organiseren van een jaarlijks colloquium en workshops, het uitwerken van projecten, deelname aan evenementen met een infostand, een uitgebreide website en het verspreiden van promotiemateriaal.

1. VOORDRACHTEN

Het gaat hier over het geven van info-sessies voor een ruim en uiteenlopend publiek zoals :

- seniorenverenigingen en socio-culturele verenigingen
- studenten maatschappelijk werk, verpleegkunde, gezins- en bejaardenhulp,...
- werkgroepen actief in de sector van de ouderenvoorzieningen

In 2021 werden we door Brusano gevraagd om samen met Infor-Homes een voordracht te organiseren voor vrijwilligers werkzaam in een woonzorgcentrum. Deze ging door via Zoom. Er waren voor het Nederlands 3 deelnemers aanwezig. Oorspronkelijk waren er 5 inschrijving waardoor de voordracht toch is doorgegaan.

Datum	Onderwerp	Organisatie
9-3-2021	Vrijwilligers: Werken in een woonzorgcentrum	Brusano - online

Gezien de voorbije moeilijke periode en het feit dat quasi alle organisaties die ooit mogelijks op ons beroep doen, is ook deze opdracht tot een (voorlopige) minimum herleid.

2. JAARLIJKS COLLOQUIUM

Colloquium

Donderdag 7 oktober
2021

« Geestelijke gezondheid van ouderen en hun omgeving : spreek erover ! »

Een initiatief van de Coördinatie vzw Home-Info / Infor-Homes

Campus Galileo - Auditorium 026
Koningsstraat 336
1030 Brussel

In het kader van de wereldddag van de ouderen, organiseert de coördinatie VZW Infor-Homes-Home-Info een moment van reflectie.

De voorbije periode van Covid en de sanitaire crisis heeft ons sterk doen nadenken over de mentale gezondheid van ouderen. Individueel heeft eenieder zich sterk moeten aanpassen aan een bijzondere situatie, zelfs wanneer dit thema reeds voorheen aanwezig was.

De meer en meer complexe beleving en de psychosociale of psycho-medische uitdagingen worden groter : daarom is het belangrijk om deze vraagstelling verder uit te diepen.

Hoe preventie organiseren voor de bevordering van de geestelijke gezondheid voor ouderen? Welke begeleiding kunnen we voorzien voor ouderen in de psychiatrische setting? Hoe meer zingeving geven aan de hulpverleners? En hoe meer belang geven aan hun rol als hulpverlener? Welk kader kan of moet er voorzien worden voor de ander, met respect voor zijn kwetsbaarheid en respect voor de praktijk?

Tijdens deze voormiddag willen we de gelegenheid geven om elkaar te ontmoeten en op een niet limitatieve manier vragen te beantwoorden, en dit over de sectoren heen, met de mogelijkheid bestaande praktijken uit te wisselen en netwerkontwikkeling een plaats te geven.

Na ettelijke maanden van telewerken, hopen we jullie allen te mogen ontmoeten op 7 oktober 2021.

Opleidingserkenning door Iriscare, COCOF, en de Vlaamse Gemeenschap .
Accreditatie voor artsen: in aanvraag.

PROGRAMMA

Moderator Annabelle VAN NIEUWENHUYSE

8h30	Opening
9h15	Korte toespraak
9h30	Inleiding
9h45	‘Santé Mentale et avancée en âge’ Mise en lumière du Dr Céline de Hepcée - psychiatre - Chef d'unité - Clinique la Ramée (Epsilon)
10h30	‘Sterker in je schoenen staan om met ouderen en hun geestelijke gezondheid om te gaan’ door Robbie Dumoulin, medewerker van Elder vzw
11h15	Uitwisseling
12h15	Conclusie
12h30	Lunch en stands

Verplicht in te schrijven voor 30 september via coordi.inforhomeinfo@gmail.com

Bijdrage: 15 € - Studenten: 5 €
“Coördinatie Infor-Homes / Home-Info”
BE61 0012 2152 2717
Mededeling: Deelname colloquium + naam van de deelnemers

Meer info :
Home-Info 02-511.91.20
Simultaanvertaling

In het kader van de werelddag ter bestrijding van ouderenmis(be)handeling op 15 juni organiseert het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling samen met haar zusterorganisatie Écoute-Seniors jaarlijks een tweetalig colloquium.

In 2021 hebben we het colloquium in het najaar gepland In het kader van de werelddag van de ouderen. We hebben een locatie gevonden waar volgens de bestaande Covid-regels minstens 120 personen mochten aanwezig zijn. Op die manier konden we vermijden dat we het colloquium weer online zouden moeten laten doorgaan. Tijdens deze voormiddag willen we de gelegenheid geven om elkaar te ontmoeten en op een niet limitatieve manier vragen te beantwoorden, en dit over de sectoren heen, met de mogelijkheid bestaande praktijken uit te wisselen en netwerkontwikkeling een plaats te geven

Op donderdag 7 oktober 2021 organiseerde de coördinatie VZW Infor-Homes Home-Info een moment van reflectie. **“Geestelijke gezondheid van ouderen en hun omgeving: spreek erover!”**. De voorbije periode van Covid en de sanitaire crisis heeft ons sterk doen nadenken over de mentale gezondheid van ouderen. Individueel heeft eenieder zich sterk moeten aanpassen aan een bijzondere situatie, zelfs wanneer dit thema reeds voorheen aanwezig was. De meer en meer complexe beleving en de psychosociale of psycho-medische uitdagingen worden groter : daarom is het belangrijk om deze vraagstelling verder uit te diepen.

Hoe preventie organiseren voor de bevordering van de geestelijke gezondheid voor ouderen? Welke begeleiding kunnen we voorzien voor ouderen in de psychiatrische setting? Hoe meer zingeving geven aan de hulpverleners? En hoe meer belang geven aan hun rol als hulpverlener? Welk kader kan of moet er voorzien worden voor de ander, met respect voor zijn kwetsbaarheid en respect voor de praktijk?

2 sprekers proberen een antwoord te geven op deze vragen en enkele handvaten aan te reiken. Er waren 190 deelnemers aanwezig op de dag zelf.

- **‘Santé Mentale et avancée en âge’** Mise en lumière du Dr Céline de Hepcée - psychiatre
- Chef d'unité - Clinique la Ramée (Epsilon)
- **‘Sterker in je schoenen staan om met ouderen en hun geestelijke gezondheid om te gaan’** door Robbie Dumoulin, medewerker van Elder vzw

3. WORKSHOPS

Eerstelijnsmeeting 2021.

“De informele kant van integrale zorg”

EERSTELIJNSMEETING 2021:
de informele kant van integrale zorg

DONDERDAG 18 MAART 2021

www.huisvoorgezondheid.be
> Evenementen > Eerstelijnsmeeting 2021

In 2021 ging de Eerstelijnsmeeting door via zoom, een organisatie van het Huis Voor Gezondheid.

Tijdens de Eerstelijnsmeeting van donderdag 18 maart 2021 heeft Home-Info het volgende thema belicht.

"Mantelzorg stopt niet aan de deur van het woonzorgcentrum"

Thuis nemen mantelzorgers een groot deel van de taken (al dan niet occasioneel) over. Eenmaal in een woonzorgcentrum, worden de rollen omgekeerd. Daar nemen zorgprofessionals de meeste taken over. Veel woonzorgcentra gaan ervan uit dat je de mantelzorg ontlast door alle taken over te nemen.

Welke rol kan een mantelzorg nog spelen? Op welke manier kan het beleid binnen een woonzorgcentrum beter inspelen op de noden van de bewoner en zijn of haar mantelzorg?

In de workshop, voorgesteld door Robbie Dumoulin, coördinator BROES, werd vooral de aandacht getrokken voor de mantelzorgers die een belangrijk fundament vormen in de zorg voor ouderen en personen met dementie. De nadruk tijdens deze workshop lag op **een intense samenwerking tussen de persoon, de mantelzorg en de zorgverlener**. De zorgverlener versterkt deze dialoog door een leidende rol te nemen waarbij hij/zij inzet op vraagverheldering en het bespreken van mogelijkheden om zo tot een goede taakverdeling te komen.

Vanuit het oogpunt van de zorgverlener werd op verschillende manieren naar de mantelzorg gekeken:

- als partner in de zorg met wie we samenwerken,
- als verborgen patiënt die nood heeft aan een gesprek, een schouderklopje of informatie.
- als een belangrijk contact voor onze cliënt/bewoner waarbij we het mogelijk maken dat zij die band onderhouden,
- als een enorme bron van informatie over het leven van onze cliënt/bewoner en hoe die best verzorgd wordt.

Hoe kunnen we als zorgverlener inzetten op al deze rollen? Hoe laten we dit onderdeel worden van onze zorg, van bij de intake tot na de laatste levensfase van onze cliënt/bewoner? Op al deze vragen werd gedurende de workshop op een heldere manier een duidelijk antwoord geboden.

4. PROJECTEN

Praatcafé dementie BXL

Wil je meer te weten komen over dementie? Wil je jouw verhaal eens kwijt? Of wil je horen hoe anderen hiermee omgaan? Dat kan met een hapje en een drankje erbij op het Praatcafé Dementie BXL.

Elke keer gaan we dieper in op een thema rond dementie met op

Donderdag 28 oktober | 19u

prof. Jan Vande Moortel over **Beschermingsmaatregelen**

Het zal daarbij gaan over de mogelijkheden van zorgvolmachten en bewindvoering.

Afspraak bij BOP, Zaterdagplein 6, 1000 Brussel

We horen graag of je komt via 02 778 01 70 of broes@dementie.be

Praatcafé Dementie BXL is een samenwerking tussen EGD, DGM, Brussels Openingsplatform, Algorix. Aanhoudersvereniging van Brussel, Christelike en Sociale Arbeid, Home-Info/Info Homes, Huisje Sans Monnaie, Vlaams waarschoupingplatform

4.1 Praatcafé Dementie Brussel

Een Praatcafé dementie BXL is een ontmoetingsplaats voor iedereen die in contact komt met personen met dementie, of interesse heeft in dit thema. Bij elke bijeenkomst wordt een specifiek thema belicht door een spreker. Na deze uiteenzetting wordt er ruimte voorzien voor vragen en een uitwisseling van ervaringen, alsook voor een hapje en een drankje. Enkel luisteren kan natuurlijk ook.

Home-Info maakt actief deel uit van het overleg over het Praatcafé Dementie BXL. Haar inbreng bestaat vooral uit het aanbrengen van thema's, de verspreiding van de uitnodigingen en de ondersteuning tijdens het Praatcafé dementie.

In 2021 zijn er vier Praatcafé Dementie BXL doorgedaan. Sommige waren online. Er zijn ook enkele live doorgedaan met de mogelijkheid om ook online te volgen. De voordracht kon nadien nog online bekeken worden.

4.2 We werkten mee aan:

4.2.1 Onderzoeksvoorstel Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek (PWO) rond ouderenmis(be)handeling in de thuissituatie ‘ horen, zien en zwijgen ‘ in Vlaanderen.

Vanuit het UCLL expertisecentrum Resilient People werd een onderzoeksvoorstel over het thema ‘Ouderen(mis)behandeling’ voorbereid. 2 jaar geleden werd reeds rond dit thema een voorstel uitgewerkt dat toen niet weerhouden werd. Op basis van de opgedane kennis in het werkveld en verkennende bevestigingen (waar ook OMB participeerde) werd het voorstel herwerkt.

Het project vertrekt volledig vanuit het perspectief van senioren waarbij aan de (h)erkenning en bespreekbaarheid van OMB zal gewerkt worden. Dit perspectief is vanuit onderzoek heel zwak gedocumenteerd, en is nochtans cruciaal voor een passende sensibiliserende aanpak van OMB. Het project start 1 september 2021 en loopt 2 jaar. Het pilootproject zal in stad Leuven doorgaan.

Het Brussels Meldpunt OMB - Home info vzw zal deel uitmaken maken van de opvolgcommissie. Deze commissie komt 2x per jaar samen om de voortgang van het project te bespreken, te discussiëren over projectresultaten e.d. in 2021 participeerden we aan 2 stuurgroepen of opvolgcommissies hierrond.

4.2.2 Studie vanuit Iriscare betoelaagd aan de ULB met als doel de impact van de covid crisis in de WZC in Brussel te onderzoeken.

Deze studie, in 2020 aangevraagd door IRISCARE, en werd mee-ondersteund door de **coördinatie VZW Infor-Homes/Home-Info** als mede-aanvrager.

Het doel is een aantal interviews te doen, (kwalitatief onderzoek) zowel met bewoners van een aantal (13) woonzorgcentra, de professionele hulpverleners en directies, alsook een aantal mantelzorgers.

In de loop van 2021 werden verschillende overlegmomenten georganiseerd om de stand van zaken van het onderzoek te volgen en bij te sturen. De resultante hierrond zal in het najaar 2022 overgemaakt worden aan de bevoegde collegeleden en IRISCARE.

4.2.3 Opmaak van een federale circulaire rond ouderenmis(be)handeling.

Op initiatief van de federale overheid justitie is het initiatief genomen om voor alle politionele diensten een voorstel van circulaire (omzendbrief) op te maken. Deze heeft als doel om de samenwerking tussen de verschillende federale diensten te verbeteren, en dit op alle niveaus: de magistraten, de referentiemagistraten, de referentieambtenaren van de politie parket -generaal, de lokale politie...

We participeerden in 2019 aan 2 bijeenkomsten, voornamelijk om een insteek te geven rond de definities van ouderenmis(be)handeling en de praktijk van het luik welzijn. Deze omzendbrief is eind 2019 nog niet in voege.

In 2021 hebben we met de organisaties die werken rond ouderenmis(be)handeling, Vloco, Écoute Seniors, Respect Senior en het Meldpunt OMB verschillende overlegmomenten gehad en een voorstel klaargemaakt met een éénvormige vorming over ouderenmis(be)handeling. Een eerste overleg met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding is niet kunnen doorgaan. Voorlopig ligt dit project weer stil.

4.2.4 AIR-project Artist in Residence

In 2021 werden we gecontacteerd door het Kenniscentrum WWZ om deel te nemen aan het AiR-project Artist in Residence van het Kabinet van minister Benjamin Dalle.

Met het AiR-project willen ze de wereld van de kunst en zorg binnen de muren van het woonzorgcentrum als een evidentie met elkaar verbinden. Het uitgangspunt klonk eenvoudig: gebruik leegstaande kamers in de woonzorgcentra als atelierruimte voor kunstenaars op zoek naar ruimte voor hun artistiek project. Verdere uitdieping van dit uitgangspunt maakt duidelijk dat het AiR-project niet zozeer draait om ruimte, maar des te meer om mensen. Door het openzetten van de deuren krijgt de kunstenaar toegang tot de wereld van bewoners, medewerkers, familieleden en vrijwilligers in en rondom het woonzorgcentrum. Het is in de interactie tussen de maker en de ontvanger dat kunst ontstaat; het woonzorgcentrum kan en wil een plaats zijn voor deze interactie.

In een eerste fase werden we gevraagd om de Vlaamse woonzorgcentra te contacteren om te kijken of er interesse was voor dit project. Het project werd door de woonzorgcentra positief onthaald. Nadien volgde een overleg met alle woonzorgcentra waarin zij hun voorstellen en bedenkingen konden uiten. In een eerste voorstelling van het project werden de voorzieningen en de artiestenorganisaties samengebracht. Uiteindelijk zijn 2 voorzieningen in het project gestapt. Home-Info maakt deel uit van de Stuurgroep AIR die om de 2 maanden samenkomen.

Dit project loopt door in 2022.

22-3-2021	Overleg AiR-project	KWWZ/Home-Info/BOP/kabinet Dalle
6-5-2021	AiR-project	KWWZ/Home-Info/BOP
27-5-2021	AiR-project	KWWZ/Home-Info/BOP/WZC
29-6-2021	Sectormoment AiR-project	KWWZ/Home-Info/BOP/kabinet Dalle/WZC/Artist
2-9-2021	Stuurgroep AiR-project	Kabinet Dalle, KWWZ
4-10-2021	Stuurgroep AiR-project	Kabinet Dalle, KWWZ
16-12-2021	Stuurgroep AiR-project	Kabinet Dalle, KWWZ

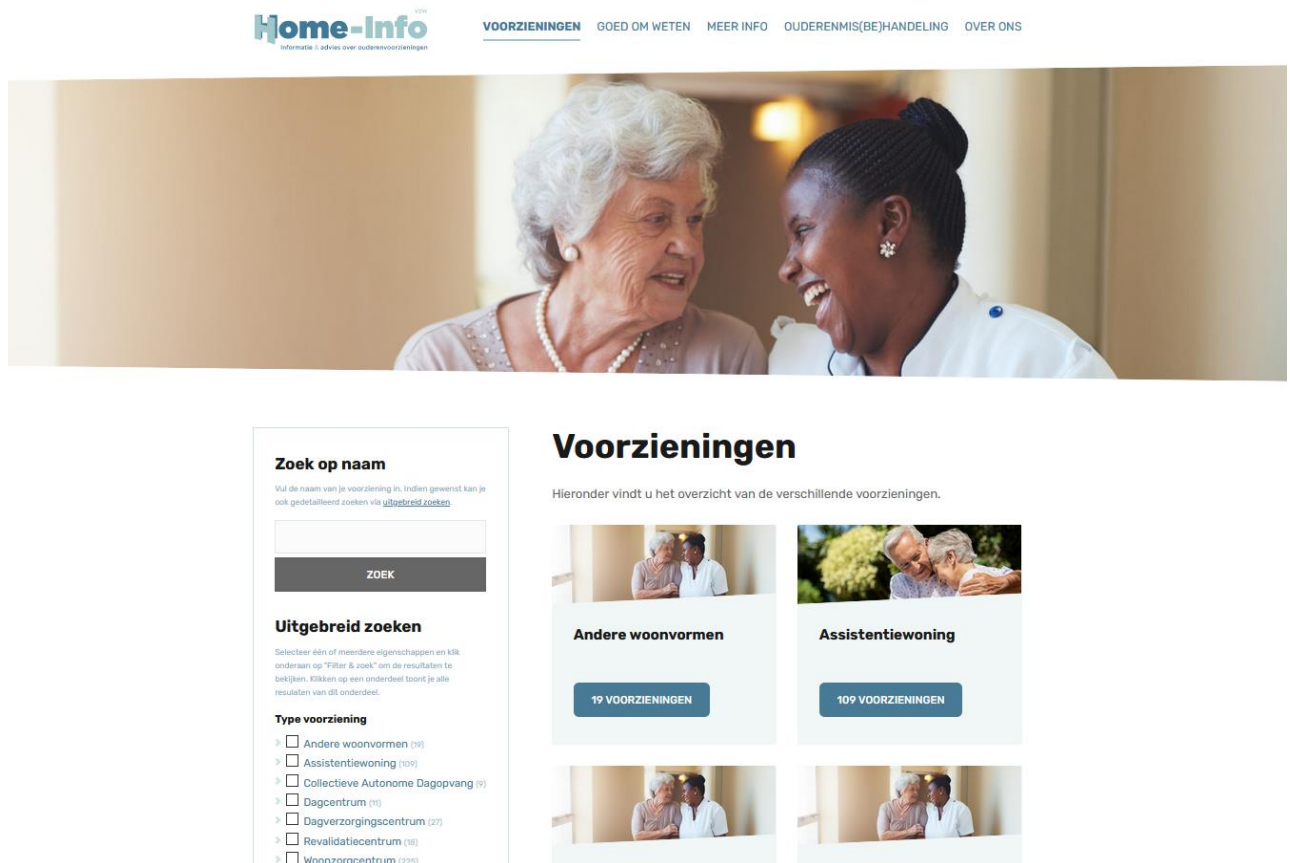
4.2.5 Stuurgroep BOfort.

BOfort werd opgericht binnen de schoot van het Brussels Ouderen Platform in 2018, in het kader van een ondersteuning door de VGC om een ontmoetingsplek voor iedereen geraakt door kanker in en rond Brussel te realiseren. De voorbije jaren werden tal van activiteiten georganiseerd, zowel op de eigen plaats als binnen het Bop. Dit initiatief werd mede ondersteund door Ko OP Tegen Kanker.

In 2021 werden we gevraagd om binnen de stuurgroep mee te denken rond mogelijke continuïteit en verdere invulling. We participeerden aan een 3 tal stuurgroepen.

Het waardevol initiatief kon echter niet verder gezet worden omwille van de volledige onttrekking van de subsidies door de 2 bovengenoemde betoelagers.

5. WEBSITE

The screenshot shows the Home-Info website interface. At the top, the logo 'Home-Info' is displayed with the tagline 'Informatie & advies over ouderenvoorzieningen'. Navigation links include 'VOORZIENINGEN', 'GOED OM WETEN', 'MEER INFO', 'OUDERENMIS(BE)HANDELING', and 'OVER ONS'. A large banner image shows an elderly woman and a caregiver smiling. Below the banner, there is a search section on the left and a grid of care options on the right.

Zoek op naam
 Vul de naam van je voorziening in. Indien gewenst kan je ook gedetailleerd zoeken via [uitgebreid zoeken](#).

ZOEK

Uitgebreid zoeken
 Selecteer één of meerdere eigenschappen en klik onderaan op "Filter & zoek" om de resultaten te bekijken. Klikken op een onderdeel toont je alle resultaten van dit onderdeel.

Type voorziening

- Andere woonvormen (19)
- Assistentiewoning (109)
- Collectieve Autonome Dagopvang (9)
- Dagcentrum (11)
- Dagverzorgingscentrum (27)
- Revalidatiecentrum (18)
- Woonzorgcentrum (228)

Voorzieningen
 Hieronder vindt u het overzicht van de verschillende voorzieningen.

Andere woonvormen
 19 VOORZIENINGEN

Assistentiewoning
 109 VOORZIENINGEN

<http://www.home-info.be>

In 2020 kwam onze vernieuwde website online. Het is nu een dynamische website met informatie over de residentiële ouderenvoorzieningen. We willen hiermee toekomstige bewoners, hun mantelzorgers en zorgverleners helpen bij hun zoektocht naar de juiste opvangvoorziening voor ouderen.

Naast de algemene informatie over alles wat men moet weten bij het zoeken naar een woonzorgcentrum, de opname, administratieve formaliteiten, enz... is er een "zoekrubriek" voorzien waarbij vlot informatie over een woonzorgcentrum, RVT, assistentiewoning, kortverblijf, dagverzorgingscentrum,.... kan gevonden worden. Deze gegevens worden up to date gehouden.

Onder de rubriek Goed om weten vindt je thema's als "zorg aan huis", "dementie", "Mantelzorg", "Palliatieve zorg",

In 2021 was het ook nog steeds moeilijk om onze klanten te ontvangen op het bureel en kwamen de vragen meestal via e-mail binnen. Wij maakten dan ook gebruik van onze website om mensen verder te helpen in hun zoektocht. Zij konden aan de hand van een lijst die wij hen opstuurde de fiche van de voorziening terugvinden op onze website.

 <p>Wat is ouderenmis(be)handeling</p> <p>Wat is ouderenmis(be)handeling? Leer hier meer over het begrip ouderenmis(be)handeling en wat het juist allemaal inhoudt.</p> <p>MEER INFO</p>	 <p>Vormen van ouderenmis(be)handeling</p> <p>Klik hier om meer te weten te komen over de verschillende vormen van ouderenmis(be)handeling.</p> <p>MEER INFO</p>	 <p>Wat doen wij?</p> <p>Hier vindt u meer informatie over de werking van het Brussels meldpunt ouderenmis(be)handeling.</p> <p>MEER INFO</p>
 <p>Signalen</p> <p>Welke signalen en alarmtekens van ouderenmis(be)handeling kan u leren herkennen bij slachtoffer en verzorger? Leer er hier meer over.</p> <p>MEER INFO</p>	 <p>Risicotaxatie-instrument</p> <p>Ouderenmis(be)handeling is niet altijd makkelijk te detecteren. Om hulpverleners hierin te steunen werd het risicotaxatie-instrument van ouderenmis(be)handeling ontwikkeld.</p> <p>MEER INFO</p>	 <p>Vorming & sensibilisering</p> <p>Het Brussels Meldpunt biedt vorming en informatiesessies aan in het kader van sensibilisering en deskundigheidsbevordering. Lees er hier meer over.</p> <p>MEER INFO</p>

Op deze website is tevens een aparte rubriek gewijd aan het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling. Hier wordt uitgebreid informatie gegeven over de problematiek van ouderenmis(be)handeling, wat ouderenmis(be)handeling is, welke de signalen zijn, wat men kan doen. Ook wordt de werking van het meldpunt uitgelegd en er staat een risico-taxatie-instrument vermeld.

De website is toegankelijk voor blinde en slechtziende personen. Sinds de website online is zijn we een stijgend aantal nieuwe gebruikers.

In 2021 kregen wij 29 359 bezoekers op onze website waarvan 95% nieuwe gebruikers. Dit is meer dan een verdubbeling tegenover 2020.

We merken op dat (zie ook verder in dit jaarverslag) mensen meer en meer eerst de website raadplegen en zich voorafgaandelijk informeren. Hierin schuilt dan ook het belang om deze permanent up-to-date te houden, waardoor een groter deel van onze werktijd hierin verscholen zit.

6. FACEBOOK

Sinds 2020 hebben we ook Facebook. Hier publiceren we interessante artikels met betrekking tot de leefwereld van de ouderen. Je vindt er ook uitnodigingen voor ons colloquium, de Eerstelijnsmeeting, het Praatcafé dementie, symposia en Webinars van andere organisaties.

Je kan ons volgen op <https://www.facebook.com/Lakenhuis1>

Intro

Welkom bij Home-info en het Brussels meldpunt Ouderenmis(be)handeling: Een helpende hand en een luis

Pagina · Sociale groep

Lakensestraat 76 Bus 1, Brussels, Belgium

02 511 91 20

info@home-info.be

Bericht

home-info.be

Nu geopend

Nog niet beoordeeld (0 recensies)

Berichten

Home-Info
15 maart om 08:46 ·

<https://sociaal.net/.../investeren-in-sociaal-werk.../>

SOCIAAL.NET
'Investeren in sociaal werk is investeren in bewoners'
Woonzorgcentrum in Gent kiest bewust voor grote sociale dienst.

Home-Info
15 maart om 08:33 ·

Foto's

Alle foto's bekijken

7. PROMOTIE

7.1 Tweektalige infofiche OMB in 2021.

Omdat de informatie op de tweektalige folder OMB niet langer correct is en Écoute Seniors einde december 2021 zou verhuizen hebben we besloten voorlopig een tweektalige infofiche te maken zodat we toch de juiste contactgegevens kunnen overhandigen aan de directies van voorzieningen van Iriscare die verplicht zijn om onze gegevens zichtbaar op te hangen.

Une inquiétude par rapport au lieu de vie d'un senior, à ses finances...?

Des questions liées au respect de son bien-être physique ou psychique?

Une relation difficile entre une personne âgée et un proche ou un professionnel?

La liberté de choisir d'un senior mise en cause?

Une envie de soutenir le mieux-être d'un adulte âgé?

Écoute Seniors
propose une écoute personnalisée et un appui. Avec vous, Écoute Seniors peut envisager des pistes de mieux être et rechercher, si nécessaire, un professionnel susceptible de vous aider.

02 223 13 43
Lundi et mercredi de 12h30 à 16h
Vendredi de 9h à 12h30
ecouteseniors@inforhomesasbl.be
Un service d'Infor-Homes asbl

Contacteer het **Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling**
02 511 91 20
Een dienst van vzw Home-Info
Info@ouderenmisbehandeling.brussels

Brussels Meldpunt
Ouderenmis(be)handeling

Centraal aanspreekpunt voor alle situaties van ouderenmis(be)handeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Wij luisteren, helpen u in vertrouwen en brengen de gewenste hulp op gang.

De keuzevrijheid van een oudere in het gedrang?

Ongerust over de financiële of leefomstandigheden van een oudere?

Vragen ivm fysisch of psychologisch welzijn?

Zin om bij te dragen aan het welzijn van een oudere?

Een moeilijke relatie tussen een oudere en een naaste of een professional?

Avec le soutien de – Met de steun van

8. VORMINGEN

8.1. Externe vormingen

Om de expertise binnen het team van Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling uit te breiden, werd deelgenomen aan volgende vormingen:

Datum	Vorming	Organisatie
22-1-2021	Focus: Eerstelijnspsychologen	Brusano
4-2-2021	Buiten de lijnen kleuren: 'Warme zorg als middel tegen grensoverschrijdend gedrag	Odisee Hogeschool
20-2-2021	Mantelzorg met veerkracht	Dezorgsamen
24-2-2021	Verplant - waarom het heerlijk wonen kan zijn in het woonzorgcentrum	Okra
25-2-2021	Travailler en maison de repos	Brusano/Infor-Homes
25-2-2021	Consignes en matière d'hygiène	Brusano/ Médecins sans Frontières
26-2-2021	De huidige uitdagingen van het telewerk	Brupartners
5-3-2021	Wonen en (be)leven in het wzc, een volgende stap naar de toekomst?	Hogeschool UCLL
2-3-2021	L'écoute dans la relation d'accompagnement	Brusano/Cefem
9-3-2021	Zorgzame buurten	
15-3-2021	Accompagnement en fin de vie	Brusano/Cefem
15-3-2021	Langer thuis met dementie	Expertisecentrum Dementie/Cera
18-3-2021	Workshop: Mantelzorg stopt niet bij de deur van het woonzorgcentrum	Eerstelijnsmeeting 2021
19-3-2021	Mantelzorg - Op weg naar een gedragen samenspel met mantelzorgers in het woonzorgcentrum	Hogeschool UCLL
2-4-2021	Ouderen (met dementie) stimuleren om te bewegen via exergames	Hogeschool UCLL
23-4-2021	Ruimte voor aandacht en verbinding. - Hoe zorgethisch werken en ethische veerkracht bewaren in woonzorgcentra?	Hogeschool UCLL
27-4-2021	De huisarts en de apotheker zijn een belangrijk aanspreekpunt voor personen met dementie en mantelzorgers.	Praatcafé Dementie
7-5-2021	Technologisch ontwerp op maat van de ouderenzorg	Hogeschool UCLL
21-5-2021	TeamSwitch – Teams versterken in omgaan met ouderen met psychiatrische problematiek	Hogeschool UCLL
21-5-2021	Ondersteuning aan huis voor personen +60 jaar	Brusano

4-6-2021	Herinnering 'Wat als ... je iemand anders' mond verzorgt?	Hogeschool UCLL
14-6-2021	Algemene inleiding ouderenmisbehandeling	VLOCO
15-6-2021	Stappenplan bij ouderenmisbehandeling	VLOCO
15-6-2021	Thuis- Laat de zorg niet ontsporen	Coponcho en Stad Gent
29-6-2021	Neuroloog over wat er in de hersenen gebeurt bij dementie	Praatcafé Dementie
14-9-2021	Hulpmiddelen bij dementie: wat kan ons leven vergemakkelijken	Praatcafé Dementie
17-9-2021	Focus: Palliatieve zorgen	Brusano
28-10-2021	Uit het oog, uit het hart? Over eenzaamheid en gewestelijke gezondheid bij ouderen	UPC Z.org KU Leuven
28-10-2021	Prof. Jan Vande Moortel over Beschermingsmaatregelen	Praatcafé Dementie
16-12-2021	Samen actief blijven met dementie	Cera

9. OVERHEID

9.1. Vlaamse Gemeenschapscommissie

Sedert 2020 is Home-Info geen lid meer van de adviesraad Welzijn en gezondheid. De samenwerking of overleg met de VGC beperkt zich tot het jaarlijks overleg met de administratie in verband met onze opdracht en een sporadisch appel in verband met mogelijke parlementaire vragen.

9.2. Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- IRISCARE

Per 1 januari 2019 werd een nieuwe instelling Openbaar Nut opgericht binnen de schoot van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Binnen IRISCARE, afdeling ouderenzorg, zetelen we vanaf 2019 in de '**Commissie opvang en afhankelijkheid, aangepaste samenstelling Bejaarden**'.

Home-Info en Infor-Homes hebben binnen de coördinatie VZW één stem.

Deze adviescommissie heeft als doel adviezen te formuleren in verband met erkenningen en verlenging van erkenningen. Gedurende het voorbije jaar (2021) kwam deze vergadering een 10 tal keer samen, waarbij voornamelijk een relatief grote inhaalbeweging plaatsvond in verband met de dossiers die de voorbije jaren niet werden behandeld. Tevens werd een deel van de tijd besteed om de bedden in portefeuille, per woonzorgcentrum, grondig te bespreken.

Ook werd een aanzet gegeven om de opstartende projecten rond de herziening van de normen en de gevolgen van de Covid voor de Brusselse WZC hierin feedback te geven.

In 2021 werd een stuurgroep in het leven geroepen door IRISCARE om de normen voor de Brusselse erkende WZC te herschrijven, met als doel tegen eind 2022 een nieuw kader te realiseren. Hierbij werden verschillende werkgroepen geïnstalleerd waar wij, samen met Infor-Homes permanent participeren. Deze werkgroepen worden thematisch ingevuld gaande van de kwaliteit van de zorg- en hulpverlening, de prijzen, de kwalificaties en profielen van het personeel. Dit loopt nog door tot 2022, met als doel een nieuwe wetgeving in het leven te roepen.

- Brussels Hoofdstedelijk Parlement

Op donderdag 14 januari participeerde Home-Info en Infor - Homes aan een commissievergadering binnen het Brussels Hoofdstedelijk Parlement in het kader van een bijzondere commissie over de aanpak van de Covid19 pandemie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Commissie.

Het voltallige college, vertegenwoordigd in de commissie , aanhoorde tal van getuigenissen, waaronder de beleving binnen onze dienstverlening, de getuigenissen van de aanpak binnen Artsen Zonder Grenzen in de Brusselse WZC als de koepels van de woonzorgcentra, zowel OCMW, Ferubel als Gibbis.

1. SAMENWERKING IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

1.1 Samenwerking met asbl Infor-Homes

Vzw Home-Info werkt samen met de Franstalige organisatie asbl Infor-Homes. Deze samenwerking gebeurt onder de vleugels van de **Overkoepelende vzw 'Home-Info/Infor-Homes'**.

Deze samenwerking uit zich in volgende items:

- gezamenlijke planning van de bezoeken aan de voorzieningen
- supervisie
- vorming voor beide teams
- permanente uitwisseling van onze gegevens
- gezamenlijke overlegmomenten met verschillende instanties

1.2. Samenwerking met Ecoute-Seniors (Sepam)

In 2018 veranderde de naam van Sepam in “Ecoute-Seniors ' : La maltraitance, parlons-en”. In bepaalde dossiers plegen wij gezamenlijk overleg en vragen we elkaar advies: Door de pandemie was dit in 2021 voornamelijk telefonisch of via e-mail.

1.3. Stuurgroep OMB

In 2009 werd een Stuurgroep opgericht met als doel een samenwerking tot stand te brengen tussen de verschillende hulpverlenende partners actief in het Nederlandstalig Brussels werkveld. Hierdoor wordt een interdisciplinaire benadering gewaarborgd en het draagvlak voor de opvang van problemen van ouderenmis(be)handeling vergroot.

In de Stuurgroep is er een ruime vertegenwoordiging van actoren zowel binnen als buiten de zorgverlening o.a. BruZel , Familiehulp, Brussels Ouderenplatform, Slachtofferhulp CAW Brussel, Dienst Politie Slachtofferbejegening, Expertisecentrum Dementie Broes, Huis voor Gezondheid, een voorlopige bewindvoerder, Federatie Socialistische Mutualiteiten, Onafhankelijke Ziekenfondsen, Federatie Christelijke Mutualiteiten, VGC.

Er werd een protocol uitgewerkt waarin de engagementen van de verschillende partners inzake de hulpverleningsmethodiek omschreven werden.

In 2021 werd deze stuurgroep enkel geïnformeerd over de opzet van het colloquium, maar kwam niet samen.

1.4. Samenwerking met de administratie van de IRISCARE

Home-Info en Infor-Homes hadden tot 2018 op regelmatige basis overlegvergaderingen met de **inspectiedienst van de bicommunautaire woonzorgcentra.**

Bij de start van IRISCARE, werden de inspectiediensten niet mee overgedragen naar IRISCARE, maar bleven onder de bevoegdheid van de GGC.

In 2019 werden 2 overlegmomenten voorzien met zowel de inspectiediensten als de nieuwe verantwoordelijken van IRISCARE. Hierbij werd besloten om op een andere manier informatie uit te wisselen en een gelijkwaardig overlegplatform in het leven te roepen.

In 2021 hebben een aantal overlegmomenten plaatsgevonden om de informatie-uitwisseling beter op elkaar af te stemmen.

1.5. Samenwerking met de Nederlandstalige organisaties in het Brusselse

Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling zijn lid (stuurgroep, Raad van Bestuur of Algemene Vergadering) van een aantal Brusselse organisaties die actief zijn binnen de ouderenzorg of werken samen met:

- Expertisecentrum Dementie Broes (Overlegplatform Dementie) stuurgroep
- Praatcafé dementie BXL (werkgroep) (BROES)
- Huis voor Gezondheid (Eerstelijnsmeeting)
- Kenniscentrum WWZ (Welzijn, Wonen, Zorg) in verband met het AIR-project "Artist In Residence"
- Brussels Ouderenplatform (Occasioneel overleg)
- BruZEL: algemene occasionele participatie
- Forum Palliatieve zorg – Brussels Expertisecentrum Waardig Levenseinde (Br.e.l).
- Stuurgroep Woonzorg Brussel

1.6. Samenwerking met sociale diensten

Sociale diensten ziekenhuizen, mutualiteiten, OCMW's, CAW's, Regionale en Lokale Dienstencentra enz... afhankelijk van de oproepen, noodvragen ...

2. SAMENWERKING met VLAANDEREN

2.1. Samenwerking met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

Op regelmatige basis heeft Home-Info contact en overleg met de **Woonzorglijn**, betreffende de woonzorgcentra in de regio Halle-Vilvoorde alsook de erkende voorzieningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Home-Info en het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling zijn ook belangrijke partners bij de behandeling van klachten over residentiële voorzieningen erkend door het **Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid**. De samenwerking verloopt via casusbespreking betreffende individuele klachten, opvragen van inspectieverlagen en uitwisseling van informatie.

2.2. Samenwerking met VLOCO

Het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling werd omgebouwd tot het **Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO)**. Hulpverleners uit Vlaanderen kunnen er terecht voor advies, informatie en casusbespreking. Wij hebben regelmatig contact alsook casusoverleg in moeilijke dossiers. Jaarlijks komen we samen om ervaringen over de problematiek van ouderenmis(be)handeling te bespreken. In 2021 hadden we een eenmalig overleg, met voornamelijk uitwisselingen over onze werkingen. Daarnaast hebben we ook samengewerkt voor het project van de Opmaak van een federale circulaire rond ouderenmis(be)handeling

2.3. Samenwerking met de hulplijn 1712.

Sinds maart 2012 ging de **Hulplijn 1712** voor **misbruik, geweld en kindermishandeling** van start binnen Vlaanderen en in Brussel. Deze hulplijn is toegankelijk via het nummer **1712**. Een slachtoffer van ouderenmis(be)handeling of iedereen die een vermoeden heeft van een situatie van ouderenmis(be)handeling kan er terecht.

In 2014 werd de **Hulplijn 1712** van Brussel overgeplaatst naar Leuven. Sindsdien is er de afspraak dat de Hulplijn 1712 alle meldingen van ouderenmis(be)handeling betreffende Brussel doorverwijst naar het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling. Jaarlijks komen de beide organisaties samen om de verdere samenwerking te bespreken. **In 2021** is er geen rechtstreeks overleg meer geweest, gezien het overleg zich uitsluitend heeft gefocaliseerd met het VLOCO die in rechtstreeks verband staan met de 1712.

VZW

Home-Info

Informatie & advies over ouderenvoorzieningen

WERKING

1. INFORMATIE/ADVIES

Kiezen voor een residentiële ouderenvoorziening is een ingrijpende en belangrijke gebeurtenis die men goed moet voorbereiden. De juiste keuze maken uit de hoeveelheid aan voorzieningen is niet steeds even gemakkelijk.

Home-Info is een organisatie die ouderen en hun familie alsook hulpverleners helpt bij het zoeken naar een residentiële ouderenvoorziening door het geven van informatie, advies en oriëntatie over:

- alle residentiële ouderenvoorzieningen (woonvormen) in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het arrondissement Halle-Vilvoorde**. Residentiële woonvormen zijn zowel rusthuizen (ROB), rust- en verzorgingstehuizen (RVT), serviceflats, assistentiewoningen als alternatieve formules zoals dagopvang, kortverblijf, enz....
- de kwaliteit van deze voorzieningen,
- belangrijke gegevens van algemene aard betreffende de wetgeving, het afsluiten en ondertekenen van een overeenkomst bij de opname, het huishoudelijk reglement, betalingsmodaliteiten, enz....

2. ALGEMENE FUNCTIE

Home-Info registreert alle vragen, problemen en noden van de sector betreffende de residentiële voorzieningen. Knelpunten, leemten worden gesignaleerd aan bevoegde overheden of betrokken organisaties.

Daarnaast werkt Home-Info eveneens **sensibiliserend en preventief** door het organiseren van vormingsmomenten/infosessies, het uitbrengen van publicaties omtrent ouderenzorg en participatie aan studiedagen, colloquia enz....

Om de methodiek van Home-Info te omschrijven is het belangrijk een onderscheid te maken tussen twee aspecten nl.

1. het **inwinnen** van de informatie omtrent de residentiële voorzieningen
2. het **verstrekken** van informatie, advies en begeleiding aan personen op zoek naar een residentiële voorziening.

1. HET INWINNEN VAN INFORMATIE OVER DE RESIDENTIËLE VOORZIENING

Dit gebeurt via diverse kanalen, waarvan **het bezoek aan de voorziening** het belangrijkste is. Daarnaast zijn er nog enkele andere informatiebronnen.

Het bezoek aan de voorziening heeft 2 luiken : een gesprek en een rondleiding

1.1. Het gesprek

Aan de hand van een uitgebreid vragenformulier tracht een van onze medewerkers een beeld te krijgen van de betrokken voorziening. Zowel objectieve gegevens als de visie van de voorziening worden bevraagd, en dit in een open gesprek.

1.2. De rondleiding

Bij de rondleiding wordt de congruentie nagegaan tussen woord en daad. Er wordt m.a.w. getoetst of datgene wat verteld wordt ook werkelijk toegepast wordt in de dagelijkse werking en functionering.

1.3. Andere informatiebronnen

- Inlichtingen van sociale diensten
- Getuigenissen van bewoners en familieleden
- Getuigenissen van vroegere cliënten
- ...

Door de pandemie werden bezoeken afgezegd, uitgesteld en opnieuw gepland. In 2021 kon Home-Info 28 Bezoeken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 5 Bezoeken in de regio Halle-Vilvoorde uitvoeren. In deze regio namen we in het begin van het jaar telefonisch contact om onze gegevens aan te passen.

De gegevens vanuit deze drie invalshoeken worden samengebracht en met elkaar vergeleken. Deze werkwijze laat ons toe een **beeld** te krijgen van de voorziening en van de kwaliteit van de dienst- en zorgverlening.

2. HET VERSTREKKEN VAN INFORMATIE, ADVIES EN BEGELEIDING

Wie op zoek is naar een residentiële voorziening wordt uitgenodigd voor een **persoonlijk gesprek**. Indien het niet mogelijk is om tot bij Home-Info te komen, worden vragen telefonisch, schriftelijk of per mail beantwoord. Ook de website is een handig werkinstrument waarbij degenen die een woonzorgcentrum zoeken al heel wat informatie kunnen vinden.

Ieder individu is uniek, zo ook elke zorgvraag. Het is bijgevolg belangrijk de persoon naar de "juiste" voorziening door te verwijzen. Ook iedere voorziening is verschillend: dit niet alleen qua prijs en comfort, doch ook wat betreft de architectuur en infrastructuur, het leefklimaat, de zorgverlening, enz... **Bij de keuze van een residentiële voorziening moet er rekening gehouden worden met al deze aspecten en worden de zorgvraag en het zorgaanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.**

Een opname in een woonzorgcentrum **is vaak een crisismoment**, zowel voor de betrokkene als voor de familie. Ook de confrontatie met een steeds toenemende zorgafhankelijkheid gaat gepaard met tal van emoties. Tijdens het persoonlijk gesprek is het dan ook belangrijk voldoende aandacht te besteden aan deze **psychosociale factoren**.

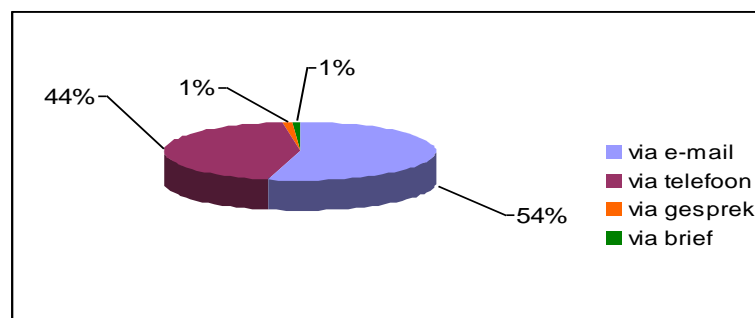
Verder wordt **er informatie van algemene aard doorgegeven**, zoals info over de wetgeving, de normen, de rechten en plichten, enz. Ook het afsluiten en ondertekenen van een overeenkomst bij de opname, het belang van het huishoudelijk reglement,... komen hier aan bod.

1. REGISTRATIE VAN DE OPROEPEN

In 2021 ontving Home-Info **484 oproepen** waaronder 214 telefonische oproepen en 260 oproepen via e-mail. 6 personen kwamen spontaan langs voor een gesprek.

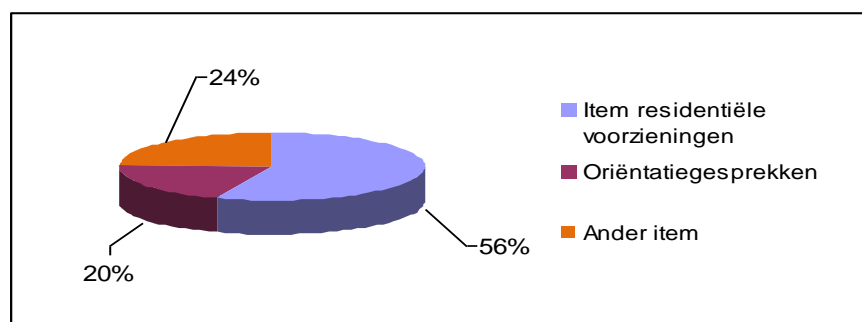
1. 1. AANTAL OPROEPEN

Via telefoon	214	44%
Via e-mail	260	54%
Via gesprek	6	1%
Via brief	4	1%
TOTAAL	484	100%

1. 2. AARD VAN DE OPROEPEN

Vragen over residentiële voorzieningen	270	56%
Oriëntatiegesprekken	96	20%
Andere vragen	118	24%
TOTAAL	484	100%

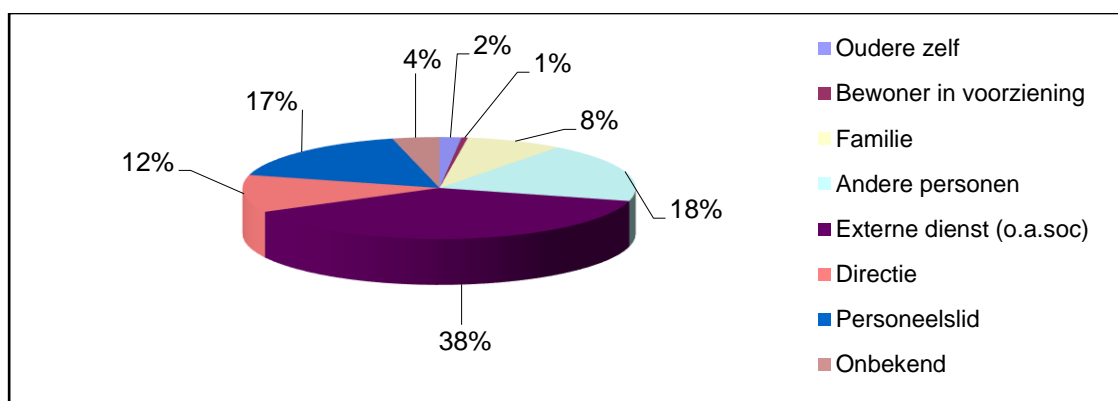
De meerderheid (**76%**) zijn vragen over **residentiële voorzieningen**.

De informatie over de **oriëntatiegesprekken** bespreken we verder in ons rapport.

Andere vragen gaan o.a over voordrachten, overleg in verband met samenwerking en ook vragen over diverse onderwerpen zoals huren van een woning, gegevens van thuiszorgdiensten, Brusselse zorgsector in het algemeen,

1.3. IDENTIFICATIE VAN DE OPROEPER

Oudere zelf	7	2%
Bewoner in voorziening	2	1%
Familie	31	8%
Andere personen	73	18%
Externe dienst (o.a. soc. dienst)	148	38%
Directie	46	12%
Personeelslid	66	17%
Onbekend	15	4%
TOTAAL	388	100%

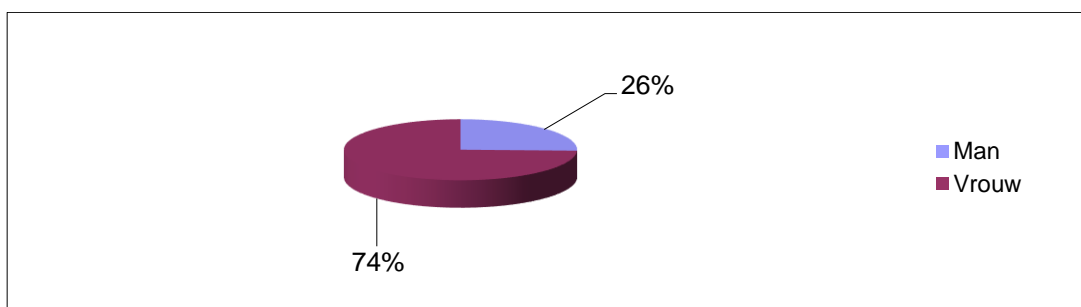

In 2021 werd Home-Info **voornamelijk gecontacteerd door externe (sociale) diensten (38%)** en door **andere personen (18%)**. Slecht **8 %** waren oproepen van **familieleden van de ouderen**.

Vaak zijn de ouderen al van respectabele leeftijd en zwaar zorgbehoevend en verkiezen ze dat hun kinderen of de sociale diensten van een ziekenhuis de nodige contacten leggen. Door de pandemie stond een verhuis naar een voorziening niet echt op de agenda. De opnames gebeurde vaak via het ziekenhuis. Andere personen (**18%**) zijn o.a. buren, vrienden en huisartsen van de oudere maar ook personen die ons contacteren voor een totaal andere rede. **3% van de ouderen** neemt zelf contact op met Home-Info. Zij willen zelf hun toekomstplannen en informeren zich over de verschillende mogelijkheden van zorgverlening. Zij bereiden zich voor op de toekomst en willen met kennis van zaken zelf bepalen naar welke voorziening ze later willen verhuizen.

1.4. GESLACHT

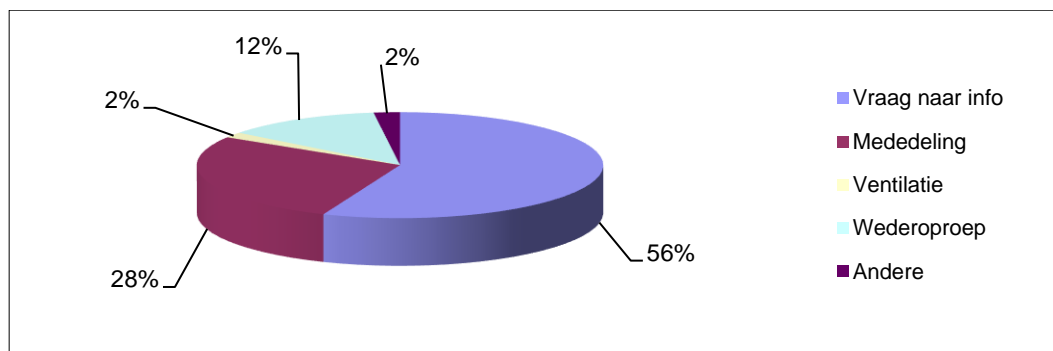
Man	99	26%
Vrouw	289	74%
TOTAAL	388	100%

De meerderheid van de personen die Home-Info contacteren (**74%**) zijn **vrouwen**. Deze gegevens illustreren dat de zorg voor ouderen voornamelijk door vrouwen wordt gedragen. Toch merken we jaarlijks een stijging van het aantal mannen die ons contacteren met een zorgvraag.

1.5. INHOUD VAN DE OPROEP

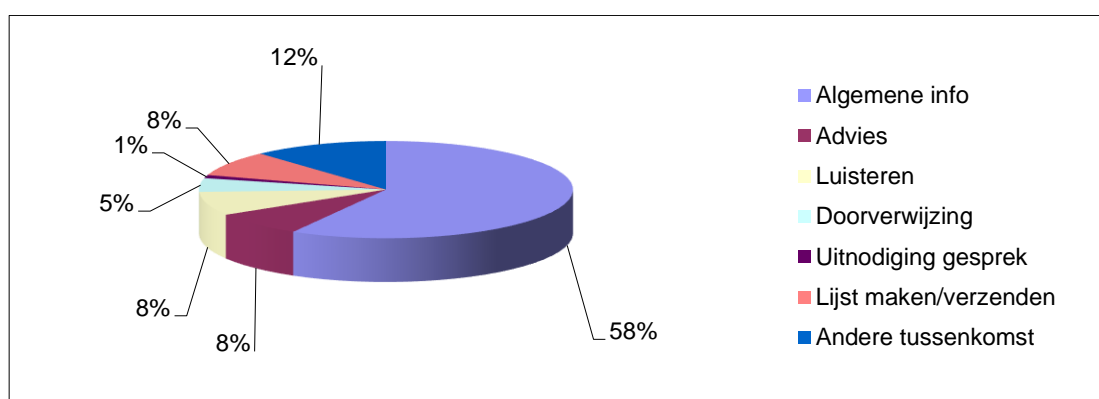
Vraag naar info	270	56%
Mededeling	133	28%
Ventilatie	8	2%
Wederoproep	60	12%
Andere	10	2%
TOTAAL	481	100%

Het grootste aantal oproepen, **56%**, betreft **nood aan informatie**. Onder mededeling valt o.a. de melding van vrije plaatsen, doorgeven van nieuwe prijzen, wijziging van directie, verbeteren van foutieve gegevens op de website,...

1.6. AARD VAN DE INTERVENTIE

Algemene Info	332	58%
Advies	46	8%
Luisteren	45	8%
Doorverwijzing	26	5%
Uitnodiging gesprek	6	1%
Lijst maken/verzenden	48	8%
Andere tussenkomst	67	12%
TOTAAL	570	100%

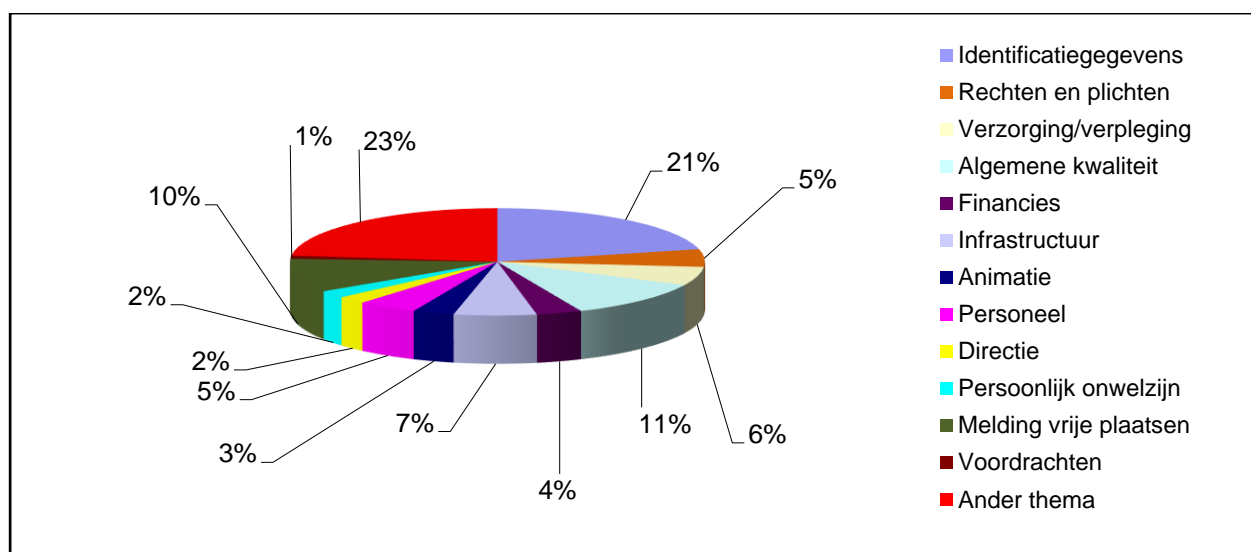

De meerderheid van de oproepen (**58%**) gaan over vragen naar informatie en advies. Bij **9%** van de oproepen gaat het over **complexe hulpvragen**, waarbij we alle relevante elementen ivm de keuze van een woonzorgcentrum onderzoeken om nadien gepast advies te kunnen geven.

In het hoofdstuk “Oriëntatiegesprekken” gaan we dieper in op het profiel van de persoon voor wie een voorziening gezocht wordt.

1.7. INHOUDELIJK ASPECT VAN DE OPROEP

Identificatiegegevens	132	21%
Rechten en plichten	33	5%
Verzorging/verpleging	35	6%
Algemene kwaliteit	70	11%
Financiën	22	4%
Voeding	1	0%
Hygiëne	1	0%
Infrastructuur	40	7%
Animatie	20	3%
Personeel	29	5%
Directie	14	2%
Persoonlijk onwelzijn	14	2%
Melding vrije plaatsen	63	10%
Voordrachten	6	1%
Ander thema	144	23%
TOTAAL	624	100%

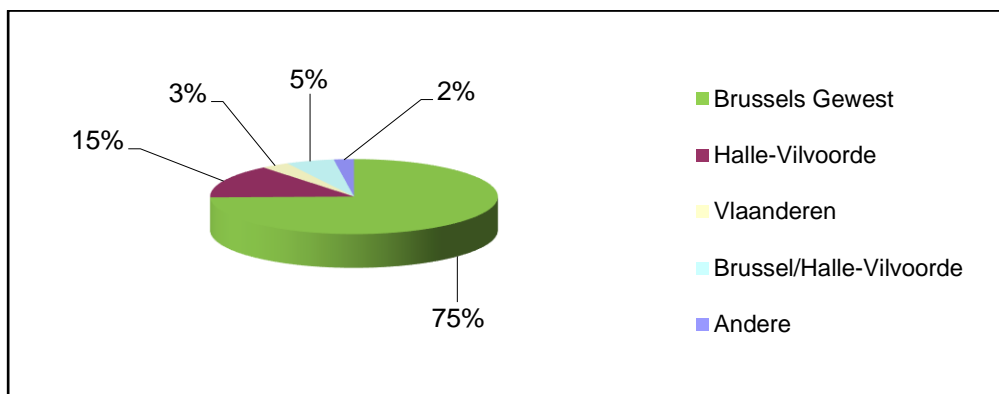
Men contacteert Home-Info met vragen rond **identificatiegegevens van ouderenvoorzieningen** (21%). Tijdens dit gesprek komen meestal ook heel wat **andere thema's** aan bod zoals informatie over **verzorging, rechten en plichten, voldoende personeel, enz...**

Daarnaast springen vooral vragen aangaande **algemene kwaliteit en zorg** (11%), **infrastructuur** (7%) en **rechten en plichten** (5%) van het woonzorgcentrum in het oog.

23% gaat over een **ander thema**.

1.8. REGIO

Brussels Gewest	330	75%
Halle-Vilvoorde	64	15%
Vlaanderen	14	3%
Brussel-Halle-Vilvoorde	24	5%
Andere	10	2%
TOTAAL	442	100%

Meer dan de helft van alle oproepen, 75%, zijn vragen over ouderenvoorzieningen in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**. Door de toegankelijkheid van onze website nemen personen uit Vlaanderen vlugger contact met Home-Info voor advies en informatie over residentiële voorzieningen.

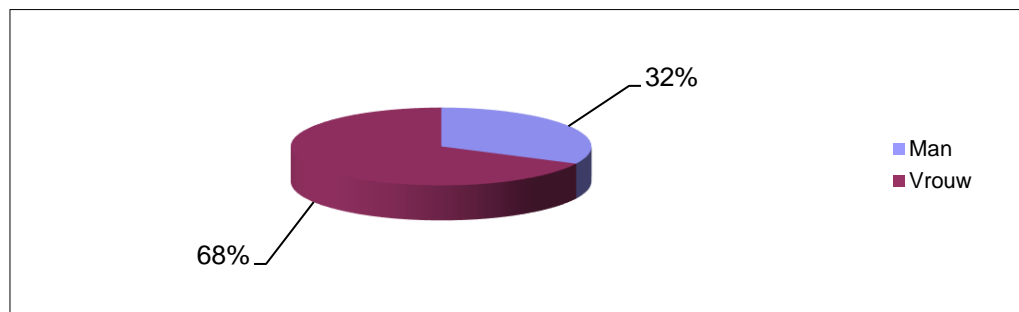
2. PROFIEL VAN DE PERSOON VOOR WIE MEN OPVANG ZOEKT

Ook in 2021 was men niet scheutig om te verhuizen naar een woonzorgcentrum. De meeste gesprekken waren verkennend en voor sommige situaties bleek een verhuis naar een voorziening de enige mogelijke oplossing.

In 2021 hadden we een uitgebreid gesprek met 96 personen betreffende een opname in een woonzorgcentrum, RVT of assistentiewoning:

2.1. GESLACHT

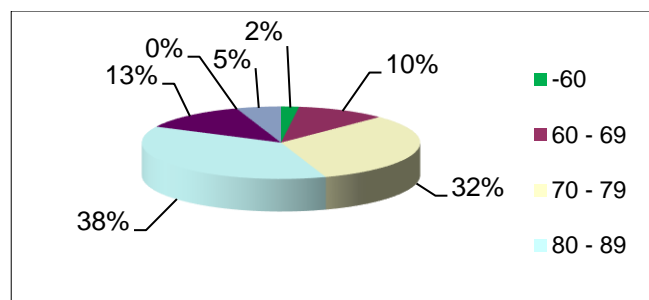
Vrouwen	65	68%
Mannen	31	32%
TOTAAL	96	100%

Deze tabel illustreert dat er meer vrouwen zijn in de oudere leeftijdscategorie dan mannen.

2.2. LEEFTIJD

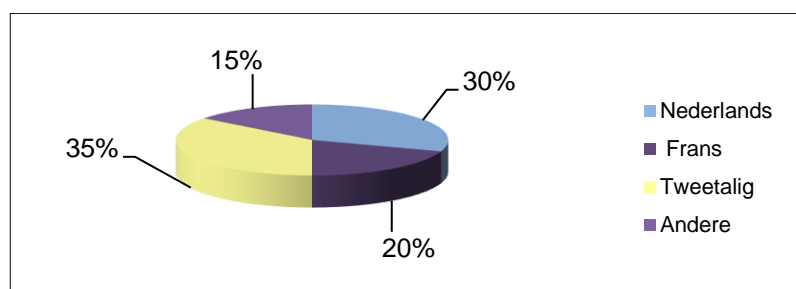
< 60 jaar	2	2%
Tussen 60 - 69 jaar	10	10%
Tussen 70 - 79 jaar	31	32%
Tussen 80 - 89 jaar	36	38%
Tussen 90 - 99 jaar	12	13%
>100 jaar	0	0%
Leeftijd onbekend	5	5%
TOTAAL	96	100%

De nood aan opname in een woonzorgcentrum of RVT is het **grootst binnen de groep van 80 tot 89 jarigen (38%), 13% is zelfs ouder dan 90 jaar**. Deze gegevens tonen aan dat ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen en pas op heel hoge leeftijd verhuizen naar een woonzorgcentrum.

2.3. TAAL

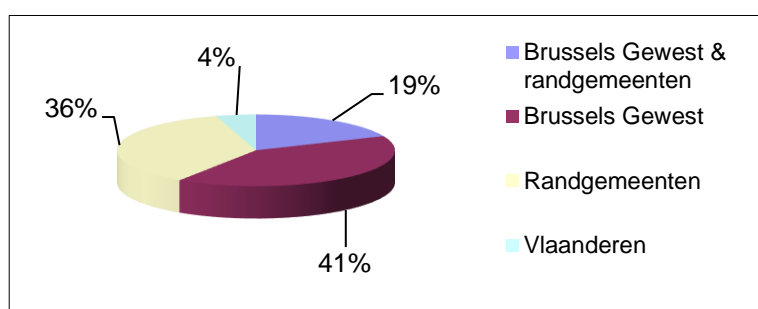
Nederlandstalig	29	30%
Tweetalig	34	20%
Franstalig	19	35%
Andere	14	15%
TOTAAL	96	100%

In 2021 werd er op Home-Info vooral beroep gedaan voor een residentiële opvang van een persoon die of **Franstalig (35%)** of waar het **Nederlands (20%) niet de hoofdvoorwaarde** is. Dit heeft deels te maken met het feit dat het snel vinden van een plaats voorrang had op de taalkeuze. Slechts **30%** vonden het belangrijk om in het **Nederlands** geholpen te worden.

2.4. REGIO

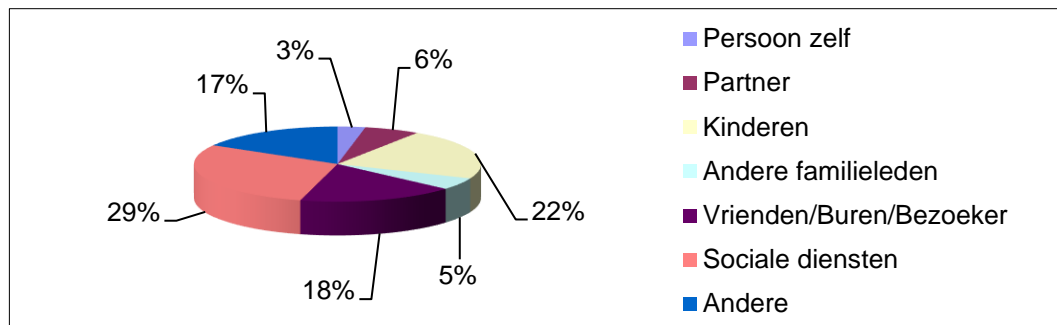
Brussels Gewest & randgemeenten	20	19%
Brussels Gewest	4	41%
Randgemeenten	39	36%
Vlaanderen	5	4%
TOTAAL	108	100

41% zoekt uitsluitend in het **Brussels Gewest**. Voor **55%** zijn ook **de randgemeenten** een optie. Opgesplitst is dit **19% in het Brussels Gewest zowel als in de randgemeenten** en **36% enkel in de randgemeenten**. **4%** zoeken opvang in de rest van Vlaanderen.

2.5. CONTACTPERSOON

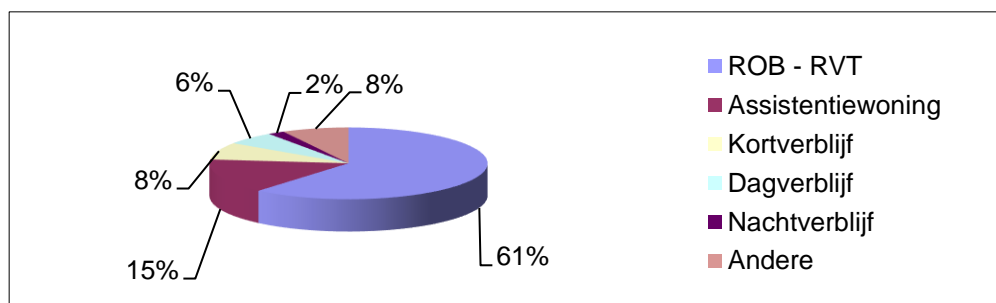
Kinderen	21	22%
Persoon zelf	3	3%
Sociale dienst	28	29%
Partner	6	6%
Andere familieleden	5	5%
Vrienden/buren/bezoeker	17	18%
Andere	16	17%
TOTAAL	96	100%

Het blijven vooral de **kinderen (22%)** die ons contacteren omdat zij op zoek zijn naar de juiste voorziening voor hun hulpbehoevende ouder. Op de tweede plaats komen de **sociale diensten (29%)** die een beroep op ons doen. In 2021 waren het eerder **buren of vrienden(18%)** die in de plaats van de oudere contact opnamen met ons. Slechts in **3%** van de gesprekken was het de **ouderen zelf** die ons contacteerde. Zij willen zo lang mogelijk zelf blijven beslissen, ook over de woonst als ze hulpbehoevend worden. **6%** van personen die ons contacteren zijn op zoek naar een voorziening voor hun **partner**.

2.6. WELKE VOORZIENING ZOEKEN ZE

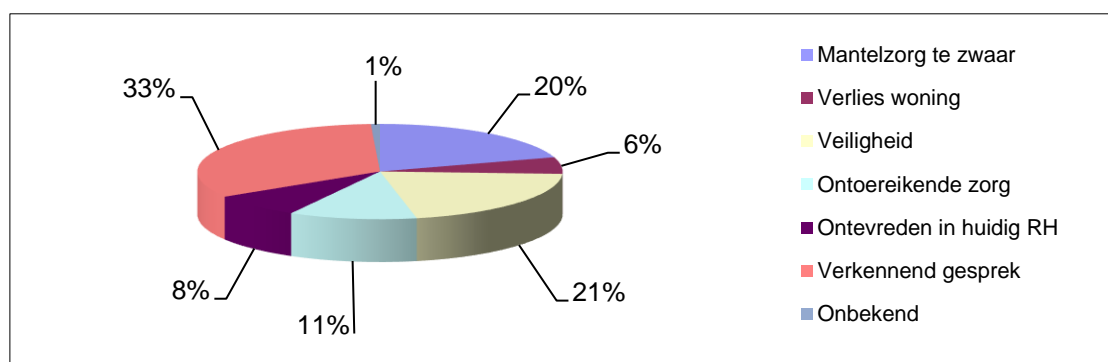
ROB-RVT	63	61%
Assistentiewoning	16	15%
Kortverblijf	8	8%
Dagverblijf	6	6%
Nachtverblijf	2	2%
Andere	8	8%
TOTAAL	103	100%

De pandemie had ook een invloed op de vraag. De **meerderheid, nl. 61%, zocht nog steeds een woonzorgcentrum of een RVT**, maar verhoudingsgewijs waren er ook veel vragen voor een assistentiewoning 15% of andere woonvormen(8%) Er kwam wel weer meer aandacht voor een kortverblijf(8%) De vraag naar **dagopvang steeg licht** (6%) maar deze waren vaak **gesloten** of beperkten hun opnames.

2.7. MOTIEVEN

Mantelzorg te zwaar	25	20%
Verlies woning	7	6%
Veiligheid	26	21%
Ontoereikende thuiszorg	14	11%
Ontevreden in huidig rusthuis	10	8%
Verkenkend gesprek	41	33%
Onbekend	1	1%
TOTAAL	124	100%

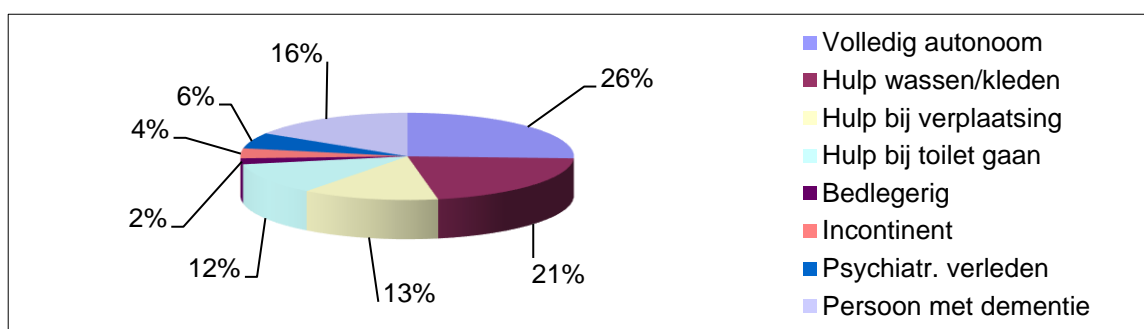

- Uit deze gegevens blijkt dat **21%** op zoek is naar een residentiële opvang **omwille van veiligheidsredenen**. Het betreft hier veelal de bezorgdheid van familieleden die vrezen dat het alleen wonen van hun ouder(s) werkelijke of potentiële risico's met zich meebrengt wegens hun gezondheidstoestand. We denken hier onder meer aan verwardheid, vergetelheid maar ook aan fysieke kwetsbaarheid (bv. vrees voor breuken bij het vallen,...)
- **20%** kiest voor een verhuis naar een woonzorgcentrum van hun familielid omdat de **mantelzorg te zwaar geworden is**. Als de zorgvraag zo groot wordt omdat permanente aanwezig noodzakelijk wordt kan de thuisverzorging te belastend worden. Ook veiligheidsmotieven spelen hier vast en zeker een rol.
- **8%** zijn ouderen die reeds in een residentiële ouderenvoorziening verblijven en waarbij hetzij de **oudere zelf, hetzij de familie ontevreden is over de dienstverlening of over bepaalde aspecten** daarvan. Zij contacteren Home-Info om zich te laten adviseren over een voorziening die beter tegemoetkomt aan hun specifieke behoeften. In bepaalde situaties worden mensen ook geconfronteerd met prijsverhogingen die voor hen onbetaalbaar blijken, waardoor ze naar een andere voorziening moeten uitkijken.

- **33%** doet beroep op Home-Info voor ouderen die nog thuis verblijven maar de **toekomst willen voorbereiden**. Tijdens deze gesprekken wordt het totale aanbod van de residentiële ouderenzorg verkend.
- **11%** van de opnamen in een woonzorgcentrum is te wijten aan thuissituaties waarbij de verschillende thuiszorgorganisaties niet meer kunnen beantwoorden aan de **stijgende zorgvraag**: de zorgen zijn te groot en te complex geworden.

2. 8. LICHAAMELIJKE EN GEESTELIJKE GEZONDHEID

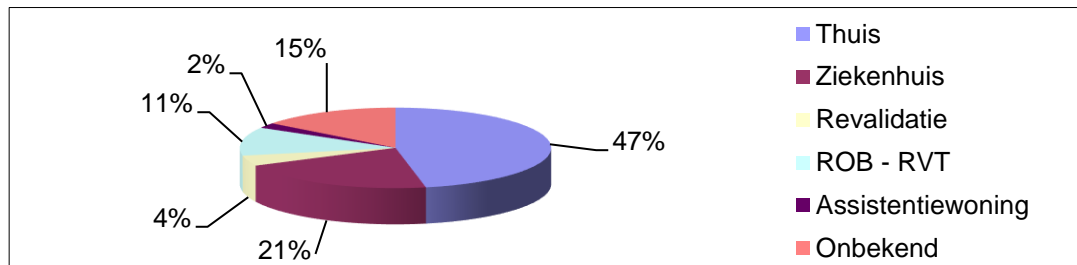
Volledig autonoom	35	26%
Hulp nodig bij wassen/ kleden	29	21%
Hulp nodig bij verplaatsing	18	13%
Hulp nodig bij naar toilet gaan	16	12%
Bedlegerig	3	2%
Incontinent	5	4%
Psychiatrisch verleden	8	6%
Persoon met dementie	22	16%
TOTAAL	136	100%

De meerderheid van de personen die onze dienst contacteren zijn familieleden van de betrokkene. Zij informeren ons over de graad van zorgbehoefendheid van de oudere. Uit de gesprekken blijkt vaak dat dit niet altijd duidelijk omschreven kan worden. Het is ook zo dat verschillende criteria bij eenzelfde persoon aanwezig kunnen zijn.

2.9. HUIDIG VERBLIJF

Thuis	45	47%
Ziekenhuis	20	21%
Revalidatie	4	4%
ROB - RVT	11	11%
Assistentiewoning	2	2%
Onbekend	14	15%
TOTAAL	96	100%

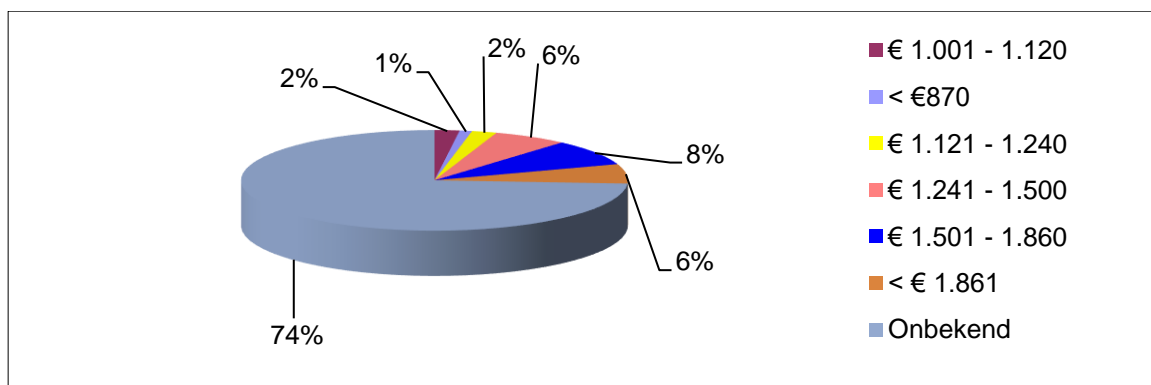

De meeste ouderen die ons contacteren, **wonen thuis (47%)**, gevolgd door ouderen die in een ziekenhuis **(21%)** verblijven. **11%** verblijven in een woonzorgcentrum en wensen eventueel te veranderen.

2.10. BESCHIKBAAR BUDGET

Opname in een WOONZORGCENTRUM

< € 870	1	1%
€ 871,00 – 1.000,00	0	0%
€ 1.001,00 – 1.120,00	2	2%
€ 1.121,00 – 1.240,00	2	2%
€ 1.241,00 – 1.500,00	6	6%
€ 1.501,00 – 1.860,00	8	9%
€ + 1.861,00	6	6%
Onbekend	71	74%
TOTAAL	96	100%

15% is bereid om meer dan € 1.501 te betalen voor een woonzorgcentrum. 6% vindt € 1.500 het maximum. Bij **74%** hebben we geen informatie over de financiële mogelijkheden.

Brussel kent een ruim aanbod aan residentiële ouderenvoorzieningen. Gedurende de periode 2009–2012 daalde het aantal residentiële voorzieningen (woonzorgcentra en assistentiewoningen). In 2013 en 2014 is er een kentering. Wat het aantal bedden/assistentiewoningen betreft is de situatie iets complexer. In 2011 lag het totaal aantal bedden/assistentiewoningen lager dan in 2007. Vanaf 2013 begint een relatief forse groei. Volgende tabel geeft een overzicht van het aantal ouderenvoorzieningen gedurende de laatste tien jaren. Sinds 2018 zien we een daling in het aantal voorzieningen. Kleinere voorzieningen verhuizen naar nieuwbouw waardoor al van bij het begin RVT-bedden aanwezig zijn bij de opening. In 2021 blijft het aantal voorzieningen ongewijzigd maar krijgen we een forse toename van het aantal bedden/flats, door o.a. het opnemen van bedden in portefeuille in nieuwe grotere structuren..

Jaar	Totaal voorzieningen (WZC en GAW)	Totaal bedden / assistentiewoningen
2012	178	16.338
2013	179	16.786
2014	180	17.352
2015	188	17.800
2016	187	18.132
2017	188	18.177
2018	182	18.053
2019	181	18.065
2020	178	18.067
2021	178	18.309

H.I. december 2021

Aan de hand van cijfermateriaal, vindt u op de volgende bladzijden een gedetailleerd beeld van de Brusselse residentiële ouderenvoorzieningen. Vooraf enkele observaties :

- Het Brussels Gewest telt **178 residentiële voorzieningen**, wat een capaciteit van **18.309 bedden** betekent :
 - hiervan zijn **146 woonzorgcentra met een capaciteit van 16.641 bedden**. Dit is een vermeerdering van 271 bedden tegenover 2020. *(Tabel 1)*
 - daarnaast zijn er **32 groepen assistentiewoningen met 1.668 flats** of appartementen voor 1 of 2 personen, een daling met 21 flats tegenover 2020. *(Tabel 7, 8 en 9)*
- **Reeds 40% van de bedden zijn RVT-bedden.** *(Tabel 2)*
- **64%** van de Brusselse woonzorgcentra zijn **commercieel**, de **publieke sector** is goed voor **18%** en **18% heeft een vzw-statuu**t. *(Tabel 3)*
- De meerderheid van de woonzorgcentra zijn erkend door de **Iriscare (94%)**. 9 woonzorgcentra (**6%**) hebben een erkenning van de **Vlaamse Gemeenschap**. *(Tabel 4)*
- **37%** hebben tussen de **51 en 100 bedden** en **55%** hebben meer dan **100 bedden**. *(Tabel 5)*
- In het Brussels Gewest zijn er **23 centra** die dagopvang aanbieden. **1 dagverzorgingscentrum in Evere**, met een capaciteit van 10 plaatsen, is specifiek voor personen met **jong-dementie**. In 2021 kwam er 1 dagcentrum bij erkend door de COCOF *(Tabel 10, 11 en 12)*
- In 2021 werden **3 woonzorgcentra en 1 groep assistentiewoningen gesloten** en werden er **2 nieuwe woonzorgcentra en 1 groep assistentiewoningen geopend**. *(Tabel 13 en 14)*

Woonzorgcentra

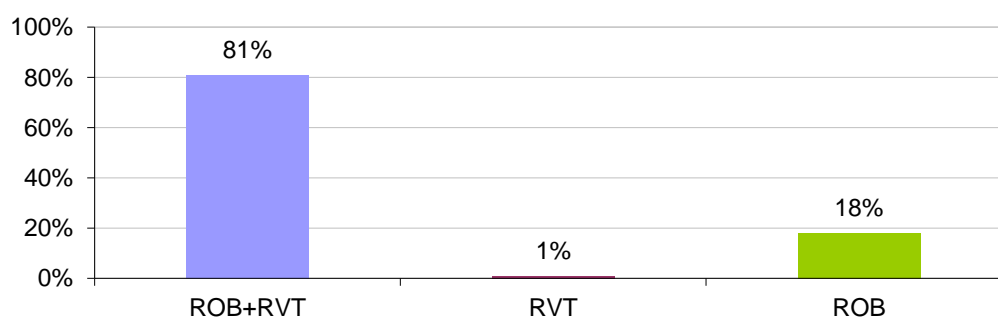
AARD VAN DE VOORZIENING
(ROB, RVT)

Tabel 1

ROB= woonzorgcentrum RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENTE	ROB+RVT		Uitsluitend RVT		Uitsluitend ROB		TOTAAL	
	voorz.	bedden	voorz.	bedden	voorz.	bedden	voorz.	bedden
Anderlecht	19	2.309	-	-	-	-	19	2.309
Brussel	17	2.083	-	-	6	395	23	2.478
Elsene	5	650	-	-	1	60	6	710
Etterbeek	3	313	1	60	2	48	6	421
Evere	9	1.134	-	-	2	191	11	1.325
Ganshoren	1	132	-	-	1	58	2	190
Jette	9	1.025	-	-	-	-	9	1.025
Koekelberg	1	70	-	-	1	60	2	130
Molenbeek	10	1.317	-	-	-	-	10	1.317
Oudergem	4	347	-	-	3	262	7	609
Schaarbeek	6	834	-	-	2	155	8	989
St.-A.-Berch.	2	342	-	-	1	71	3	413
St.-Gillis	2	308	-	-	2	50	4	358
St.-Joost	1	147	-	-	-	-	1	147
St.-Lam.-Wol.	6	699	-	-	2	154	8	853
St.-Piet.-Wol.	3	336	-	-	-	-	3	336
Ukkel	12	1.591	-	-	2	112	14	1.703
Vorst	6	714	-	-	-	-	6	714
Waterm.-Bosv.	3	517	-	-	1	97	4	614
TOTAAL	119	14.868	1	60	26	1.713	146	16.641
	81%		1%		18%			

H.I. december 2021

Het Brussels Gewest telt 146 woonzorgcentra, met een totale capaciteit van 16.641 bedden. In vergelijking met 2020 is dit een vermeerdering met 271 bedden.

Deze tabel toont aan dat :

- 18% van de voorzieningen uitsluitend woonzorgcentrum (ROB) zijn.
- 81% van de voorzieningen functioneert als woonzorgcentrum en heeft eveneens RVT-bedden.
- 1% van de voorzieningen zijn uitsluitend RVT.

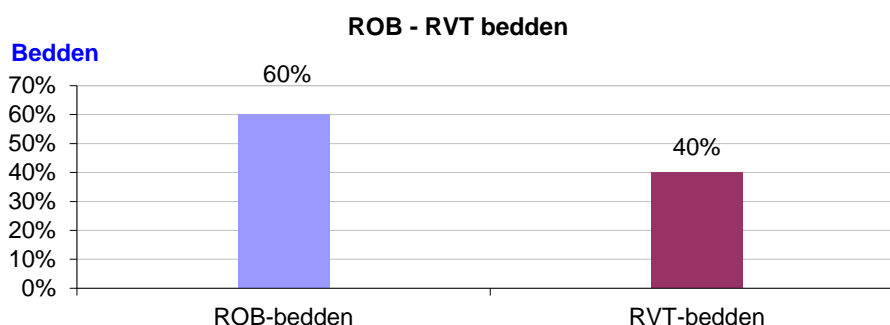
AANTAL BEDDEN (ROB, RVT)

Tabel 2

ROB= woonzorgcentrum RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENTE	Aantal ROB	Aantal RVT	TOTAAL	
	bedden	bedden	voorz.	bedden
Anderlecht	1.442	867	19	2.309
Brussel	1.457	1.021	23	2.478
Elsene	455	255	6	710
Etterbeek	204	217	6	421
Evere	827	498	11	1.325
Ganshoren	135	55	2	190
Jette	526	499	9	1.025
Koekelberg	100	30	2	130
Molenbeek	728	589	10	1.317
Oudergem	430	179	7	609
Schaarbeek	600	389	8	989
St.-A.-Berch.	247	166	3	413
St.-Gillis	213	145	4	358
St.-Joost	67	80	1	147
St.-Lam.-Wol.	587	266	8	853
St.-Piet.-Wol.	167	169	3	336
Ukkel	1.071	632	14	1.703
Vorst	379	335	6	714
Waterm.-Bosv.	314	300	4	614
TOTAAL	9.949	6.692	146	16.641
	60%	40%		

H.I. december 2021

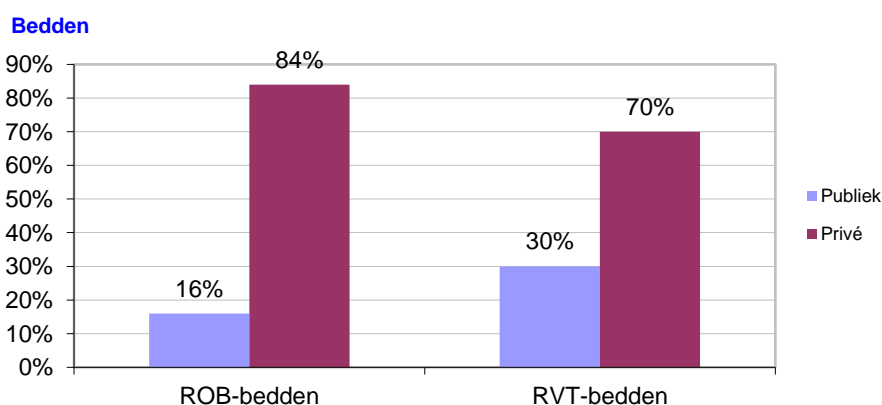
In 2021 werden er **485 RVT-bedden toegevoegd** en **162 ROB-bedden geschrapt**. De daling is eerder te wijten aan interne verschuivingen binnen de sector. Een nieuw woonzorgcentrum heeft in het eerste jaar enkel een erkenning voor ROB-bedden. Pas na een jaar kunnen zij een erkenning als RVT aanvragen. Dit geldt niet voor RVT-bedden van woonzorgcentra die verhuisd zijn naar een nieuwbouw.

VERDELING ROB EN RVT VOLGENS STATUUT VAN HET WOONZORGCENTRUM

	bedden ROB		bedden RVT		Totaal bedden ROB/RVT
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	
Private sector	8.388	84%	4.707	70%	13.095
Publieke sector	1.561	16%	1.985	30%	3.546

H.I. december 2021

Verdeling volgens statuut

Zoals vorig jaar, hebben de **private woonzorgcentra** procentueel gezien **heel wat meer ROB bedden** dan **de publieke sector**.

Wat betreft RVT-bedden is het verschil heel wat kleiner.

In 2021 zien we een vermeerdering van **323 RVT-bedden in de private sector**.

In **de publieke sector** zien we een stijging met **102 RVT-bedden** tegenover 2020.

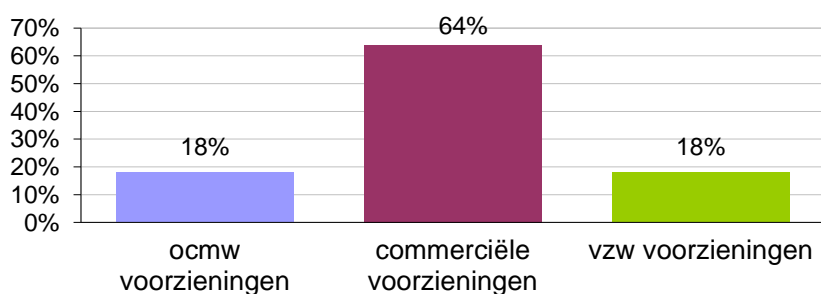
**STATUUT
(ROB, RVT)**

Tabel 3

ROB= woonzorgcentrum. RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENT	Publieke sector		Private sector				TOTAAL	
	ocmw		commercieel		vzw		voorz.	bedden
	voorz.	bedden	voorz.	bedden	voorz.	bedden		
Anderlecht	1	190	14	1.694	4	425	19	2.309
Brussel	5	731	13	1.179	5	568	23	2.478
Elsene	2	268	3	311	1	131	6	710
Etterbeek	2	180	3	223	1	18	6	421
Evere	1	74	5	778	5	473	11	1.325
Ganshoren	1	132	1	58	-	-	2	190
Jette	1	90	6	645	2	290	9	1.025
Koekelberg	1	70	-	-	1	60	2	130
Molenbeek	1	187	7	876	2	254	10	1.317
Oudergem	1	74	6	535	-	-	7	609
Schaarbeek	2	255	5	554	1	180	8	989
St.-A.-Berch.	1	120	2	293	-	-	3	413
St.-Gillis	1	198	2	50	1	110	4	358
St.-Joost	1	147	-	-	-	-	1	147
St.-Lam.-Wol.	1	130	7	723	-	-	8	853
St.-Piet.-Wol.	1	171	1	77	1	88	3	336
Ukkel	2	241	10	1.183	2	279	14	1.703
Vorst	1	160	5	554	-	-	6	714
Waterm.-Bosv.	1	128	2	389	1	97	4	614
TOTAAL	27	3.546	92	10.122	27	2.973	146	16.641
	18%		64%		18%			
		21%		61%		18%		

H.I. december 2021

Wat betreft het **aantal woonzorgcentra** uit de private sector zijn de **commerciële** woonzorgcentra in de meerderheid (**64%**), **18%** hebben een **vzw-statuut**. Hier zien we een **verhoging met 270 bedden**.

18% zijn openbare woonzorgcentra met een vermindering met 29 bedden.

Wat het **aantal bedden** betreft bevinden zich **61%** van de bedden in **commerciële voorzieningen**, **21%** binnen de **publieke sector** en **18%** binnen de **vzw's**.

ERKENNING (ROB, RVT)

Tabel 4

ROB= woonzorgcentrum RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENTE	Iriscare		Vlaamse Gemeenschap		TOTAAL	
	voorz.	bedden	voorz.	bedden	voorz.	bedden
Anderlecht	18	2.189	1	120	19	2.309
Brussel	20	2.147	3	331	23	2.478
Elsene	6	710	-	-	6	710
Etterbeek	6	421	-	-	6	421
Evere	9	1.137	2	188	11	1.325
Ganshoren	2	190	-	-	2	190
Jette	8	935	1	90	9	1.025
Koekelberg	2	130	-	-	2	130
Molenbeek	10	1.317	-	-	10	1.317
Oudergem	6	459	1	150	7	609
Schaarbeek	8	989	-	-	8	989
St.-A.-Berchem.	3	413	-	-	3	413
St.-Gillis	4	358	-	-	4	358
St.-Joost	1	147	-	-	1	147
St.-Lam.-Wol.	8	853	-	-	8	853
St.-Piet.-Wol.	3	336	-	-	3	336
Ukkel	14	1.703	-	-	14	1.703
Vorst	5	574	1	140	6	714
Waterm.-Bosv.	4	614	-	-	4	614
TOTAAL	137	15.622	9	1.019	146	16.641
	94%		6%			

H.I. december 2021

Naargelang de erkenning van het woonzorgcentrum zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest **twee verschillende regelgevingen van toepassing** :

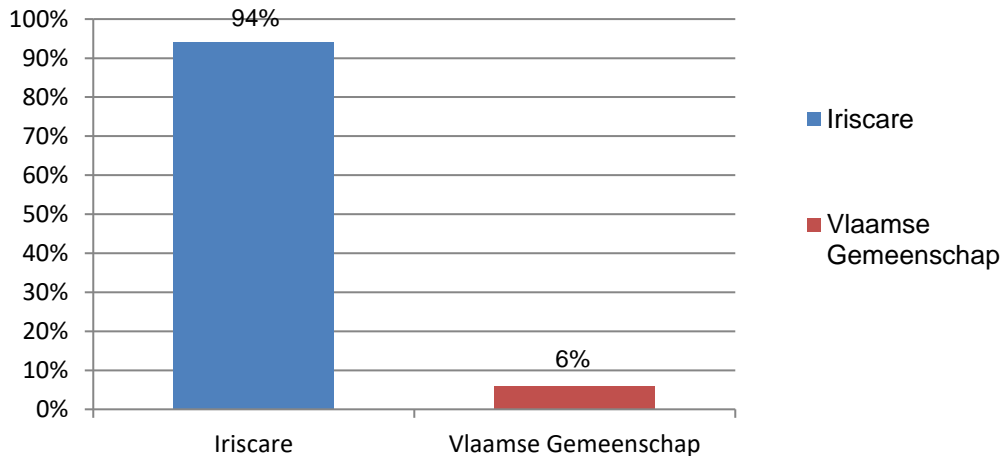
- Iriscare; zij moeten **tweetalig** werken,(94%)
- Vlaamse Gemeenschap; werken **Nederlandstalig**.(6%)

Sinds **1/01/2015** zijn alle woonzorgcentra met een **erkenning van de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF) overgestapt naar de GGC, nu Iriscare**.

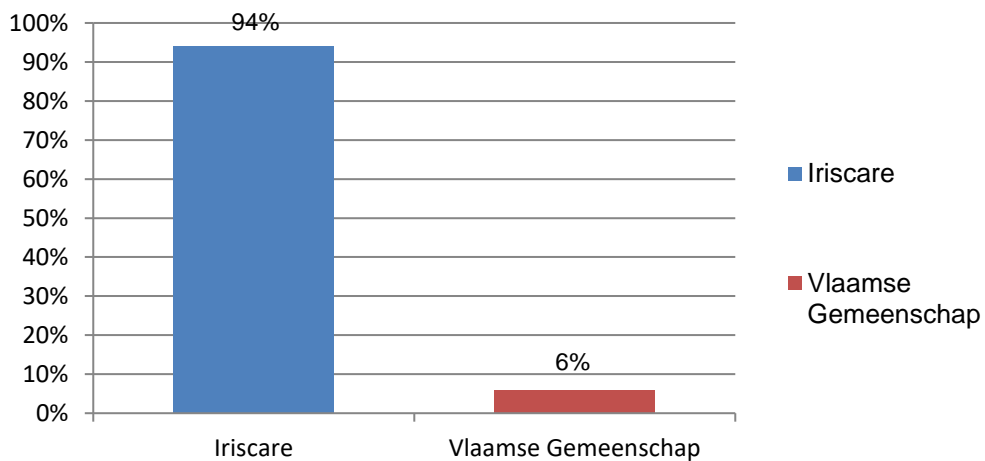
ERKENNING

Voorstelling van voorgaande tabel

Aandeel **voorzieningen** Iriscare - Vlaamse Gemeenschap

Aandeel **bedden** Iriscare - Vlaamse Gemeenschap

De **meerderheid** van de woonzorgcentra nl. **94%** hebben een erkenning van Iriscare(137)
Er zijn **9 woonzorgcentra (6%)** met een erkenning van de Vlaamse Gemeenschap.

**GROOTTE VAN DE VOORZIENING
(ROB, RVT)**

Tabel 5

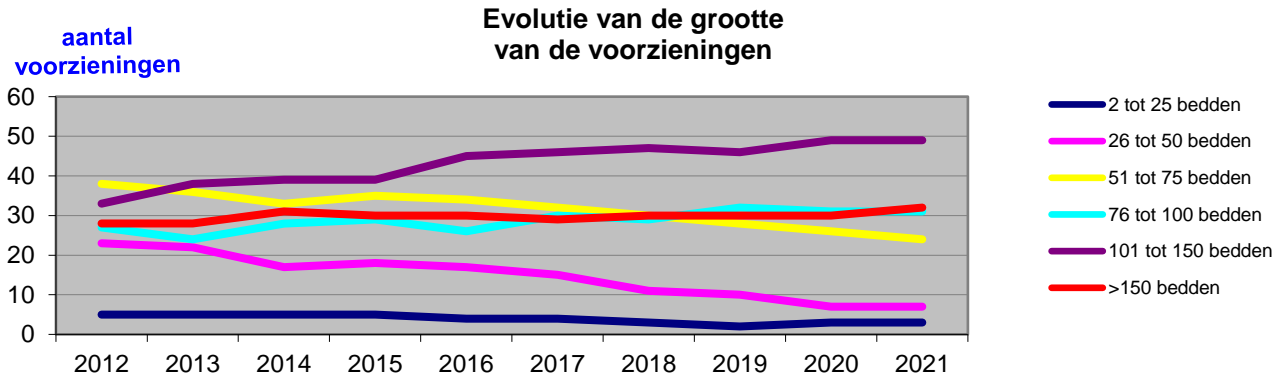
ROB= woonzorgcentrum

RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENTE	aantal voorz. met	aantal voorz. met	aantal voorz. met	aantal voorz. met	aantal voorz. met	aantal voorz. met	Totaal Voorz.
	2 tot 25 bedden	26 tot 50 bedden	51 tot 75 bedden	76 tot 100 bedden	101 tot 150 bedden	> 150 bedden	
Anderlecht	-	-	4	4	5	6	19
Brussel	1	2	3	4	10	3	23
Elsene	-	-	1	1	3	1	6
Etterbeek	1	1	1	1	2	-	6
Evere	-	1	1	3	2	4	11
Ganshoren	-	-	1	-	1	-	2
Jette	-	1	-	4	2	2	9
Koekelberg	-	-	2	-	-	-	2
Molenbeek	-	-	1	2	4	3	10
Oudergem	-	-	4	1	1	1	7
Schaarbeek	-	-	2	1	2	3	8
St.-A.-Berch.	-	-	1	-	1	1	3
St.-Gillis	1	1	-	-	1	1	4
St.-Joost	-	-	-	-	1	-	1
St.-Lam.-Wol.	-	-	2	2	3	1	8
St.-Piet.-Wol.	-	-	-	2	-	1	3
Ukkel	-	1	1	2	7	3	14
Vorst	-	-	-	2	3	1	6
Waterm.-Bosv.	-	-	-	2	1	1	4
TOTAAL	3	7	24	31	49	32	146
	2%	5%	16%	21%	34%	22%	

H.I. december 2021

- 7% van de woonzorgcentra hebben een capaciteit van **maximum 50 bedden**,
- 37% hebben een capaciteit tussen **51 en 100 bedden**,
- 55% hebben een capaciteit van **meer dan 100 bedden**.

In de loop der jaren is het aantal **kleine voorzieningen sterk gedaald**. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door een kleine **groei van het aantal grotere woonzorgcentra**. Sinds 2013 is er een **opmerkelijke toename** van het aantal woonzorgcentra die **tussen de 101 en 150 bedden** beheren.

In **2021** bleven de cijfers voor de grootte van voorziening redelijk onveranderd.

PRIJZEN

- De prijs omvat de kosten voor het verblijf, de huisvesting en verzorging. Daarnaast zijn er nog een aantal diensten en leveringen (kapper, pedicure, drank buiten de maaltijden enz...) waarvoor een extra vergoeding kan aangerekend worden.
- Het incontinentiemateriaal is bij alle woonzorgcentra inbegrepen in de dagprijs sinds 2012.
- Ook in 2021 is de verhoging van de prijzen een gevolg van de **indexaanpassing maar ook omdat nieuwe woonzorgcentra die in 2021 werden geopend een hogere dagprijs vragen dan de oude woonzorgcentra die gesloten werden.**

Tabel 6

PRIJZEN (ROB, RVT)									
	aantal voorzieningen, enkel woonzorgcentra								Totaal Voorz
prijs per maand voor een 1 pers.kamer	<750€	751 tot 900€	901 tot 1.100 €	1.101 tot 1.300 €	1.301 tot 1.500 €	1.501 tot 1.700 €	1.701 tot 2.000 €	> 2.000€	
2013	0	0	9	29	29	31	28	27	153
2014	0	0	7	22	31	31	29	33	153
2015	0	0	5	23	25	34	30	39	156
2016	0	0	4	14	27	29	29	53	156
2017	0	0	2	9	21	32	38	54	156
2018	0	0	2	6	16	33	40	53	150
2019	0	0	1	6	15	31	40	56	149
2020	0	0	1	5	11	29	41	59	146
2021	0	0	1	4	12	25	44	60	146
	0%	0%	1%	3%	8%	17%	30%	41%	100%

H.I. december 2021

Het groot aanbod aan woonzorgcentra in Brussel en de enorme diversiteit ervan maakt dat de prijzen erg gevarieerd zijn. Nog slechts een kleine aantal van de voorzieningen (**28%**) hanteren een dagprijs voor een éénpersoonskamer die schommelt **tussen de € 35 en € 55 per dag (€ 1.100 en € 1.700 per maand), reeds 71% vraagt meer dan € 55 per dag (€ 1.700 per maand). Nog slechts 1% vraagt een maandprijs tussen de € 900 en € 1.100. Onder de € 900 per maand vindt men geen éénpersoonskamer meer in een woonzorgcentrum.**

ASSISTENTIEWONINGEN

AANTAL

Tabel 7

GEMEENTE	Assistentiewoning	
	aantal voorz.	aantal flats
Anderlecht	2	47
Brussel	4	111
Elsene	1	125
Etterbeek	-	-
Evere	3	111
Ganshoren	1	20
Jette	2	36
Koekelberg	-	-
Molenbeek	2	59
Oudergem	2	206
Schaarbeek	1	60
St.-A.-Berchem	1	88
St.-Gillis	1	29
St.-Joost	-	-
St.-Lam.-Woluwe	2	74
St.-Piet.-Woluwe	3	208
Ukkel	7	494
Vorst	-	-
Waterm.- Bosvoorde	-	-
TOTAAL	32	1.668

H.I. december 2021

Er zijn **32 groepen van assistentiewoningen** met **1.668 flats of appartementen** voor 1 of 2 personen.

Het aantal assistentiewoningen bleef in **2021 onveranderd**.

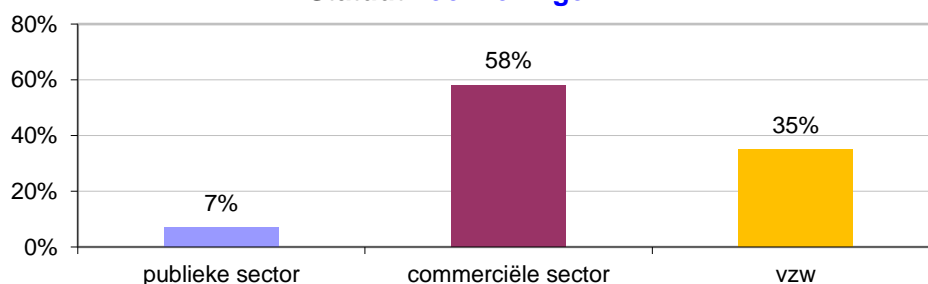
STATUUT ASSISTENTIEWONING

Tabel 8

GEMEENTE	Aantal		Statuut		
	aantal voorz.	aantal flats	Publieke sector	Private sector	
			ocmw	Commer- cieel	vzw
Anderlecht	2	47	-	34	13
Brussel	4	111	55	56	-
Elsene	1	125	-	125	-
Etterbeek	-	-	-	-	-
Evere	3	111	-	-	111
Ganshoren	1	20	20	-	-
Jette	2	36	-	17	19
Koekelberg	-	-	-	-	-
Molenbeek	2	59	-	35	24
Oudergem	2	206	-	108	98
Schaarbeek	1	60	-	-	60
St.-A.-Berchem	1	88	-	-	88
St.-Gillis	1	29	29	-	-
St.-Joost	-	-	-	-	-
St.-Lam.-Woluwe	2	74	-	12	62
St.-Piet.-Woluwe	3	208	16	93	99
Ukkel	7	494	-	484	10
Vorst	-	-	-	-	-
Waterm.-Bosvoorde	-	-	-	-	-
TOTAAL	32	1.668	120	964	584
			7%	58%	35%

H.I. december 2021

Statuut voorzieningen

Slechts **7%** van de groepen van assistentiewoningen worden uitgebaat door een **OCMW**, de **private sector met 93%** is het best vertegenwoordigd. Hier zien we ieder jaar een verschuiving van **commercieel statuut (58%)** naar een **vzw-statuuut (35%)**, in cijfers is dit voor **2021** een **verschuiving van 7%**

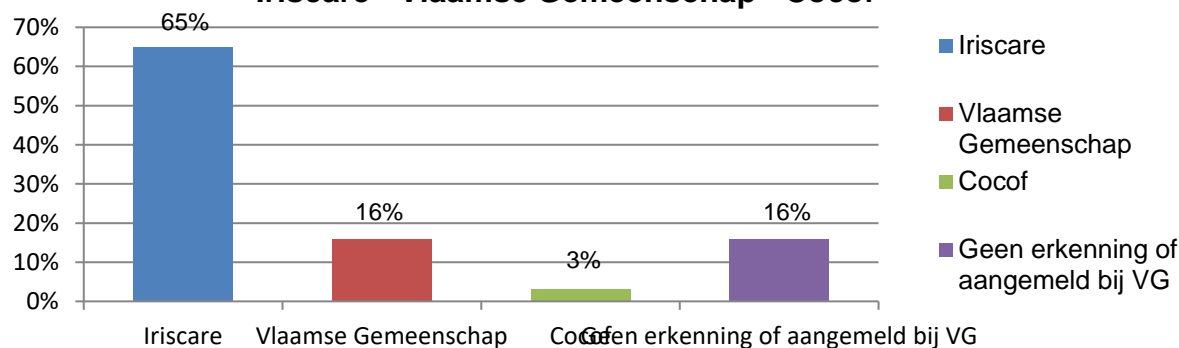
ERKENNING ASSISTENTIEWONINGEN

Tabel 9

GEMEENTE	Iriscare	Vlaamse Gemeenschap	COCOF	Melding of geen erkenning	TOTAAL
	voorz.	voorz.	voorz.	voorz.	voorz..
Anderlecht	1	1		-	2
Brussel	3	1		-	4
Elsene	1	-		-	1
Etterbeek	-	-		-	-
Evere	1	2		-	3
Ganshoren	1	-		-	1
Jette	1	1		-	2
Koekelberg	-	-		-	-
Molenbeek	2	-		-	2
Oudergem	1	-		1	2
Schaarbeek	1	-		-	1
St.-A.-Berch.	-	-		1	1
St.-Gillis	1	-		-	1
St.-Joost	-	-		-	-
St.-Lam.-Wol.	1	-	1		2
St.-Piet.-Wol.	1	-		2	3
Ukkel	6	-		1	7
Vorst	-	-		-	-
Waterm.-Bosv.	-	-		-	-
TOTAAL	21	5	1	5	32
	65%	16%	3%	16%	

H.I. december 2021

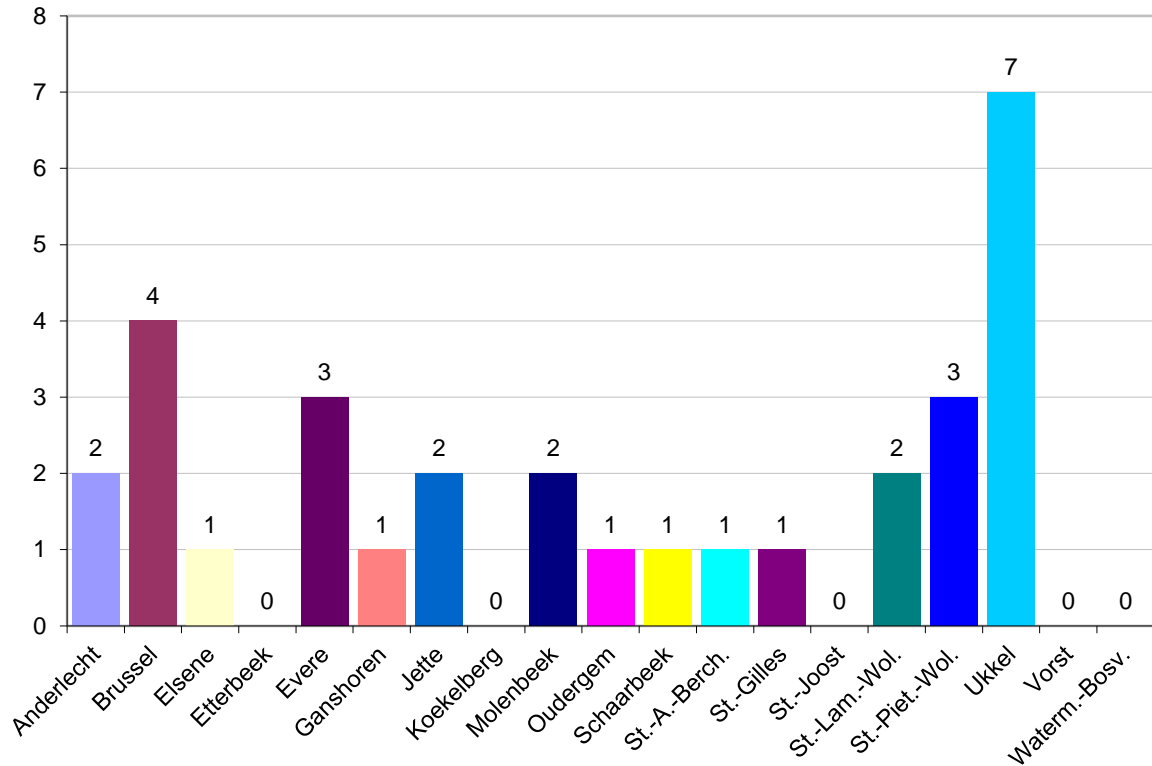
Aandeel voorzieningen
Iriscare - Vlaamse Gemeenschap - Cocof

- van de 32 voorzieningen is de **meerderheid (65%) erkend door Iriscare**,
- **5 groepen van assistentiewoningen** zijn erkend door **Vlaamse Gemeenschap (16%)**
- **1 groep van assistentiewoningen** hebben een erkenning door de **COCOF**,
- **5 voorzieningen (16%)** hebben **geen erkenning door één van de gemeenschappen of zijn enkel aangemeld bij de Vlaamse Gemeenschap**.

SPREIDING ASSISTENTIEWONINGEN

GAW

Deze grafiek illustreert duidelijk dat er in **5 gemeenten geen voorzieningen voor assistentiewoningen zijn.**

Als enige uitschieter is er de gemeente **Ukkel met 7 groepen van assistentiewoningen (GAW).**

DAGVERZORGINGSCENTRA, DAGCENTRA en CADO

Tabel 10

AANTAL DAGVERZORGINGSCENTRA (DVC) en CADO						
GEMEENTE	Iriscare		Vlaamse Gemeenschap		TOTAAL	
	DVC.	capaciteit	DVC./CAD O	Capaciteit	voorz.	capaciteit
Anderlecht	1	25	-	-	1	25
Brussel	2	30	-	-	2	30
Elsene	1	20		-	1	20
Evere	-	-	2	30	2	30
Molenbeek	-	-	1	10	1	10
St.-A.-Berch.	1	15	1	16	2	31
St.-Lam.-Woluwe	1	15			1	15
St.-Piet.- Woluwe.	1	10			1	10
Waterm. –Bosv.	1	15			1	15
TOTAAL	8	130	4	56	12	186

H.I. december 2021

Een dagverzorgingscentra biedt naast opvang ook verzorging aan.

- Er zijn **12 dagverzorgingscentra met een erkenning voor 186 plaatsen. (tabel 10)**
- **1 dagverzorgingscentrum in Evere**, met een capaciteit van 10 plaatsen is specifiek voor personen met **jong-dementie**.
- In 2016 werd een eerste **Collectieve Autonome Dagopvang (CADO)** erkend door de Vlaamse Gemeenschap met een capaciteit van 10 plaatsen.

Tabel 11

AANTAL DAGCENTRA (DC)						
GEMEENTE	Iriscare		COCOF		TOTAAL	
	DC.	capaciteit	DC.	capaciteit	voorz.	capaciteit
Elsene	1	15	-	-	1	15
Etterbeek	-	-	1	20	1	20
Jette	1	20	-	-	1	20
Brussel (N.O.H.)	-	-	1	40	1	20
Schaarbeek	1	20	-	-	1	20
St.-A.-Berchem	1	15	-	-	1	20
St.-Gillis	-	-	1	25	1	25
St.-Joost-ten Node	-	-	2	40	2	40
St.-Lam.-Woluwe	-	-	1	15	1	15
Vorst	-	-	1	15	1	15
TOTAAL	4	70	7	155	11	225

H.I. december 2021

- Etterbeek, Elsene, Schaarbeek, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Node, Vorst en Brussel (Neder-Over-Heembeek), Sint-Agatha-Berchem en Sint-Lambrechts-Woluwe hebben elk **een dagcentrum**. In totaal gaat het over 225 plaatsen erkend door de Iriscare en de COCOF.

Tabel 12

JAAR	Iriscare		COCOF		Vlaamse Gemeenschap		TOTAAL	
	voorz.	capaciteit	voorz.	capaciteit	Voorz.	capaciteit	Voorz.	capaciteit
2011	7	120	3	50	2	30	12	200
2012	6	95	3	50	2	30	11	175
2013	6	95	3	50	2	35	11	180
2014	7	115	4	85	2	35	13	235
2015	9	155	2	45	2	35	13	235
2016	10	170	2	45	4	50	16	265
2017	11	190	6	145	4	55	22	390
2018	11	190	6	140	4	55	21	385
2019	13	215	6	140	4	55	23	395
2020	13	215	6	140	4	55	23	395
2021	12	200	7	155	4	56	23	411

H.I. December 2021

Thuiswonende en/of zorgbehoevende ouderen kunnen één of meerdere dagen per week doorbrengen in een dagcentrum, een CADO of dagverzorgingscentrum. Ze kunnen er deelnemen aan activiteiten. In een dagverzorgingscentrum en CADO krijgen ze ook professionele verzorging. Dit geeft mantelzorgers de mogelijkheid op die momenten even op adem te komen. Het is ook een manier om sociaal isolement en vereenzaming te doorbreken.

SLUITINGEN VAN OUDERENVOORZIENINGEN

OVERZICHT SLUITINGEN VAN 2012 TOT 2021

De laatste 10 jaar werden **56 voorzieningen gesloten** wat een afname van **2.967 bedden/flats** betekent.

In 2021 werden 3 woonzorgcentra(313 bedden) en 1 assistentiewoning gesloten (5 flats), wat een vermindering van 318 bedden/flats betekent.

Tabel 13

JAAR	Iriscare		Vlaamse Gemeenschap		COCOF				TOTAAL	
	WZC	Bedden	WZC	Bedden	WZ C	Bedden	Service flat voorz.	Flats	Voorz.	Bedden Flats
2012	3	141	-	-	4	219	-	-	7	360
2013	1	32	-	-	1	35	-	-	2	67
2014	8	402	-	-	-	-	1	20	5	422
2015	6	304	-	-	Overstap naar GGC		1	38	7	342
2016	6	248	-	-			1	21	7	269
2017	2	215	-	-			1	32	3	247
2018	7	314	-	-			1	7	8	321
2019	7	369	-	-			-	-	7	369
2020	3	252	-	-			-	-	3	252
2021	3	313	-	-			1	5	4	318
TOT.	46	2.590			5	254	6	123	57	2.967

H.I. december 2021

NIEUWE OUDERENVOORZIENINGEN

OVERZICHT NIEUWE VOORZIENINGEN VAN 2012 TOT 2021

Tabel 14

Wzc= WoonZorgCentrum

GAW= Groep van Assistentiewoningen

JAAR	GGC - Iriscare		COCOF		Vlaamse Gemeenschap				TOTAAL	
	Wzc	Bedden	Wzc	Bedden	Wzc	Bedden	GAW	Flats	Voorz.	Bedden /Flats
2012	1	117	2	164	-	-	-	-	3	281
2013	-	-	-	-	1	50	2	186	3	236
2014	2	240	1	145	1	158	2	50	6	593
2015	7	534	Overstap naar GGC		2	152	6	189	15	875
2016	4	333			-	-	-	-	4	333
2017	1	100			2	210	1	13	4	323
2018	2	260			-	-	1	71	3	331
2019	2	314			-	-	-	-	2	314
2020	1	120			-	-	-	-	1	120
2021	1	24			1	150	1	24	3	198
TOT.	21	2.042	3	309	7	720	13	533	44	3.604

H.I. december 2021

In 2021 werden er **3 voorziening** geopend met een totale capaciteit van 198 **bedden / flats**. Sinds 2013 kwamen er **13 nieuwe groepen van assistentiewoningen bij**, goed voor 533 flats.

De trend dat voorzieningen binnen de gezondheids- en de welzijnszorg beheerd en uitgebaat worden door groepen of beursgenoteerde bedrijven is vanuit het buitenland overgewaaid naar België. Ook in Brussel constateren we reeds verschillende jaren deze evolutie binnen de ouderenzorg.

De groei van de rusthuisgroepen in de voorgaande jaren is te verklaren door het feit dat de rusthuisgroepen inspelen op de vergrijzing van de maatschappij: de vraag naar zorg neemt toe maar het aanbod daarentegen was niet voldoende.

In 2014 en 2015 werden vooral kleine voorzieningen met weinig comfort en waar de infrastructuur niet meer beantwoordt aan de vragen en behoeften van de ouderen overgenomen. In 2016 zien we dat voorzieningen met voldoende comfort ook worden overgenomen door rusthuisgroepen. De reden hierbij is dat de eigenaars die reeds lang in de sector werkzaam zijn de tijd rijp vinden om ermee te stoppen en hun voorziening(en) te verkopen.

In 2016 worden er nog steeds nieuwe groepen actief in het BHG. We zien binnen de rusthuisgroepen onderling ook een verschuiving via overname van volledige rusthuisgroepen in een bestaande groep.

In 2019 komen er niet zo zeer groepen bij maar krijgen we vooral een verschuiven van voorzieningen via overname van volledige rusthuisgroepen in een bestaande groep. Rusthuisgroepen kopen ook nog steeds voorzieningen met voldoende comfort op. Op termijn is het de bedoeling deze te sluiten en de bewoners onder te brengen in een nieuwbouw.

Sinds 2019 hebben we geen rekening gehouden met de assistentiewoningen die zich in een rusthuisgroep bevinden. De vergelijkende cijfers hebben enkel betrekking op de woonzorgcentra.

In 2021 is er weinig verandering in de cijfers over de rusthuisgroepen te melden tegenover 2020. Wel merken we heel wat verschuivingen op directieniveau tussen de verschillende voorzieningen van een groep. Er werden enkele voorzieningen gesloten en de bedden werden overgeheveld naar nieuwe voorzieningen. Ook werden de bedden in portefeuille in 2021 geactiveerd waardoor we een verhoging krijgen van 268 bedden binnen de rusthuisgroepen.

De rusthuisgroepen werken niet allemaal op dezelfde manier waardoor er binnen de sector heel wat versnippering is :

- een aantal zijn gegroepeerd tot een **functioneel samenwerkingsverband** om een gezamenlijk beheer en beleid uit te bouwen: kennis verwerven, administratie vanuit één centraal punt, advies geven, gezamenlijk financieel beheer : bv. gezamenlijke aankopen enz.
- daarnaast zijn er **grote rusthuisgroepen** die zich toespitsen op het **beleid en beheer van de rusthuizen**, Sommige grote rusthuisgroepen schakelen vastgoedvennootschappen in die de infrastructuur “overnemen”, waardoor middelen vrijkomen om verder uit te breiden.

Hieronder vindt u een overzicht van de plaats die de rusthuisgroepen innemen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

WOONZORGCENTRA

In 2011 leek de groei van de rusthuisgroepen te stoppen. Vanaf 2012 stellen we een lichte stijging vast. In 2021 is 55% van de voorzieningen in handen van een rusthuisgroep.

.

Tabel 1

Aandeel van de rusthuisgroepen in het totale aanbod		
Jaar	Voorzieningen	Bedden
2008	34%	37%
2009	38%	41%
2010	43%	45%
2011	43%	45%
2012	45%	46%
2013	46%	47%
2014	48%	51%
2015	51%	51%
2016	55%	56%
2017	55%	56%
2018	54%	55%
2019	55%	55%
2020	56%	49%
2021	55%	55%

H.I. december 2021

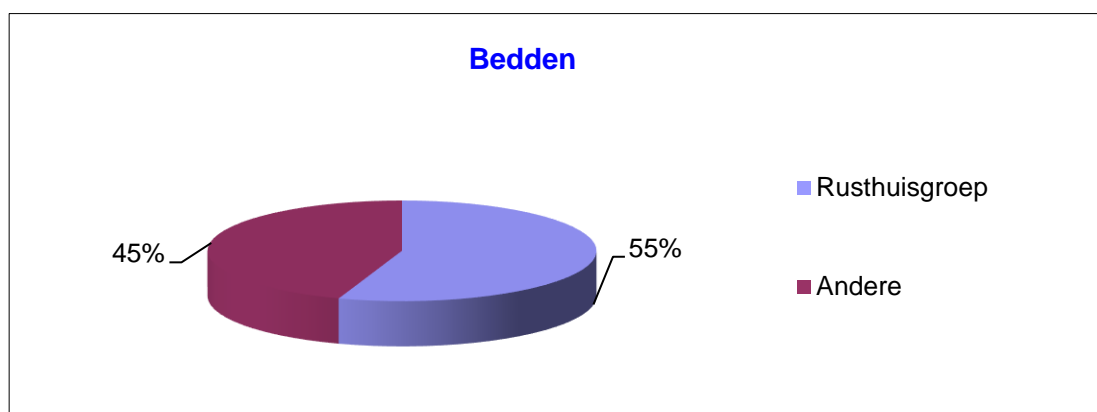
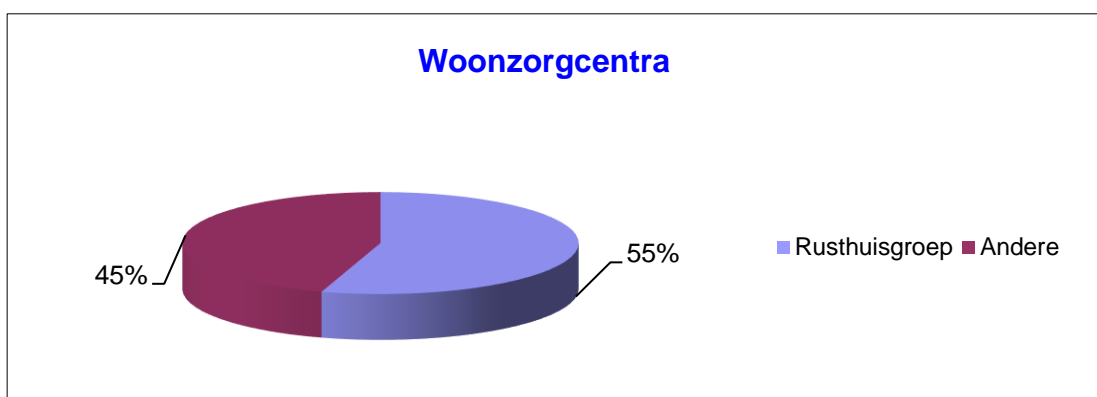
Tabel 2

Aantal woonzorgcentra binnen de groepen				
	Aantal beheerd door deze 16 uitbaters		Totaal aanbod Brussel	
	voorz.	bedden	voorz.	bedden
Woonzorgcentra	80	9.197	146	16.641
Totaal	80	9.197	146	16.641

H.I. december 2021

Er zijn **16 groepen** (met minimum 2 voorzieningen) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die samen **80 woonzorgcentra** uitbaten. In 2021 zien we binnen de rusthuisgroepen een stijging van het aantal bedden (+ 268 bedden). Deze stijging van het aantal bedden heeft vooral te maken met het opnemen van bedden in portefeuille(van vroegere sluitingen).

Sinds 2016 maken de woonzorgbedden binnen een groep **meer dan de helft** uit van het aantal bedden in het Brussels Hoofdstedelijk gewest. **In 2021 Zijn 55% van de bedden (16.641) in woonzorgcentra in handen van een groep.**

Het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 voorziet niet alleen een nieuwe regelgeving maar ook een aantal nieuwe benamingen. Het “rusthuis” is nu een “**woonzorgcentrum**”. “Serviceflats” worden nu “**assistentiewoningen**” genoemd, indien ze voldoen aan enkele bijkomende voorwaarden.

In het deel over de regio Halle-Vilvoorde spreken we dus **niet over “rusthuis” maar over “woonzorgcentrum”**. De termen “assistentiewoningen” en “serviceflats” gebruiken we door mekaar omdat we nog in een overgangsfase zitten.

Halle-Vilvoorde kent een **ruim aanbod aan residentiële woonzorgcentra**.

Jaar	Totaal woonzorgcentra	Totaal bedden
2012	73	5.648
2013	69	5.749
2014	70	5.969
2015	72	6.214
2016	75	6.562
2017	78	6.884
2018	79	7.231
2019	78	7.129
2020	78	7.186
2021	78	7.259

H.I. december 2021

Aan de hand van cijfermateriaal, vindt u op de volgende bladzijden een gedetailleerd beeld van de **residentiële woonzorgcentra in de regio Halle-Vilvoorde**. Vooraf enkele observaties :

- De regio Halle-Vilvoorde telt **78 woonzorgcentra**, met een **totale capaciteit van 7.259 bedden**. (Tabel 1)
- **Slechts 32%** van de woonzorgcentra zijn **commercieel**, de **publieke sector** is goed voor **22%** en de grote meerderheid van de woonzorgcentra (**45%**) hebben een **VZW-statuut** (Tabel 2)
- Er is **1 woonzorgcentrum met minder dan 25 bedden**, **6 van de 78 woonzorgcentra hebben een capaciteit van 26 tot 50 bedden** en **31 woonzorgcentra hebben meer dan 100 bedden** (Tabel 3)
- **De prijsstijging in de sector van de woonzorgcentra zet zich voort**. **30%** van de voorzieningen vragen een prijs van **minstens €61/dag** (Tabel 5)
- Er zijn **72 serviceflatvoorzieningen (groepen van assistentiewoningen)** goed voor **2.840 flats of appartementen** voor 1 of 2 personen (Tabel 6)
- Er werden **geen nieuwe woonzorgcentra geopend** maar wel **3 nieuwe groepen van assistentiewoningen**. (Tabel 11)
- In de regio Halle-Vilvoorde zijn er **214 erkende bedden voor kortverblijf**, verdeeld over **41 woonzorgcentra**. (Tabel 7)
- In de regio Halle-Vilvoorde zijn er **23 dagverzorgingscentra** en **1 centrum voor palliatieve zorgen**. **Samen kunnen zij 290 personen opvangen**. (Tabel 8-9)

**AARD VAN DE WOONZORGCENTRA
(ROB, RVT)**

Tabel 1

WZC= woonzorgcentrum ROB= woonzorgcentrum RVT= rust- en verzorgingstehuis

GEMEENTE	Totaal Aantal		Aantal ROB	Aantal RVT
	wzc	bedden	bedden	bedden
Asse	4	374	103	271
Beersel	4	262	146	116
Dilbeek	7	620	260	360
Drogenbos	1	120	52	68
Galmaarden	1	88	31	57
Gooik	2	117	70	47
Grimbergen	5	445	192	253
Halle	4	483	206	277
Herne	1	60	14	46
Hoeilaart	1	91	32	59
Kapelle-op-den-Bos	2	136	44	92
Kortenberg (deelgemeente)	1	81	56	25
Kraainem	1	44	19	25
Lennik	1	93	55	38
Linkebeek	1	58	24	34
Londerzeel	2	233	116	117
Machelen	2	164	73	91
Meise	3	164	81	83
Merchtem	2	214	147	67
Opwijk	2	155	59	96
Overijse	5	336	131	205
Pepingen	2	211	45	166
Roosdaal	1	109	25	84
Sint-Genesius-Rode	2	193	134	59
Sint-Pieters-Leeuw	3	347	196	151
Steenokkerzeel	1	141	50	91
Ternat	2	197	68	129
Tervuren	1	152	72	80
Vilvoorde	4	477	251	226
Wemmel	1	202	112	90
Wezembeek-Oppem	2	175	134	41
Zaventem	4	444	272	172
Zemst	3	273	87	186
TOTAAL	78	7.259	3.357	3.902
			46%	54%

H.I. december 2021

- De **meeste** woonzorgcentra hebben zowel **ROB als RVT bedden**.
- Het zijn de **kleine** woonzorgcentra die uitsluitend een **ROB- erkenning** hebben.
- Er zijn 86 ROB-bedden bijgekomen.

2021 is een overgangsjaar voor wat betreft de erkenning van **RVT-bedden in Vlaanderen**. Vanaf **juli 2021** krijgt elke voorziening een **forfaitair bedrag voor elke bewoner met een RVT-profiel**, ongeacht de erkenning ROB/RVT. Er kwamen in 2021 geen RVT-bedden meer bij via het systeem van erkenning.

**STATUUT VAN DE WOONZORGCENTRA
(ROB, RVT)**

Tabel 2

RVT= rust- en verzorgingstehuis ROB= woonzorgcentrum WZC= woonzorgcentrum

GEMEENTE	Publieke sector		Commerciële sector				TOTAAL	
	wzc	bedden	Privé		VZW		wzc	bedden
			wzc	bedden	wzc.	bedden		
Asse	1	88	-	-	3	286	4	374
Beersel	1	60	3	202	-	-	4	262
Dilbeek	1	98	2	214	4	308	7	620
Drogenbos	-	-	1	120	-	-	1	120
Galmaarden	-	-	1	88	-	-	1	88
Gooik	-	-	1	30	1	87	2	117
Grimbergen	1	75	3	216	1	154	5	445
Halle	1	104	1	122	2	257	4	483
Herne	-	-	-	-	1	60	1	60
Hoeilaart	1	91	-	-	-	-	1	91
Kapelle-op-den-Bos	-	-	1	56	1	80	2	136
Kortenberg	-	-	-	-	1	81	1	81
Kraainem	-	-	1	44	-	-	1	44
Lennik	-	-	-	-	1	93	1	93
Linkebeek	-	-	-	-	1	58	1	58
Londerzeel	1	110	-	-	1	123	2	233
Machelen	1	98	-	-	1	66	2	164
Meise	1	60	1	24	1	80	3	164
Merchtem	1	103	1	111	-	-	2	214
Opwijk	1	80	1	75	-	-	2	155
Overijse	1	90	4	246	-	-	5	336
Pepingen	-	-	-	-	2	211	2	211
Roosdaal	-	-	-	-	1	109	1	109
Sint-Genesius-Rode	1	103	1	90	-	-	2	193
Sint-Pieters-Leeuw	1	105	-	-	2	242	3	347
Steenokkerzeel	-	-	-	-	1	141	1	141
Ternat	-	-	1	59	1	138	2	197
Tervuren	1	152	-	-	-	-	1	152
Vilvoorde	1	181	-	-	3	296	4	477
Wemmel	-	-	-	-	1	202	1	202
Wezembeek- Oppem	-	-	1	115	1	60	2	175
Zaventem	1	97	1	90	2	257	4	444
Zemst	1	90	-	-	2	183	3	273
TOTAAL	18	1.785	25	1.902	35	3.572	78	7.259
<i>H.I. december 2021</i>	23%		32%		45%			
		25%		26%		49%		

23% van de **woonzorgcentra** behoren tot de **publieke sector**, **32%** behoren tot de **privésector** en **45%** zijn een **vzw**. Het onderscheid tussen de private sector en vzw's moet wel wat genuanceerd worden. 25 van de 35 vzw's behoren tot een commerciële groep. Er zijn commerciële ondernemingen die om allerlei redenen de werking van hun woonzorgcentrum onderbrengen in een vzw.

GROOTTE VAN DE WOONZORGCENTRA (ROB, RVT)

Tabel 3

RVT= rust- en verzorgingstehuis ROB= rusthuis WZC= woonzorgcentrum

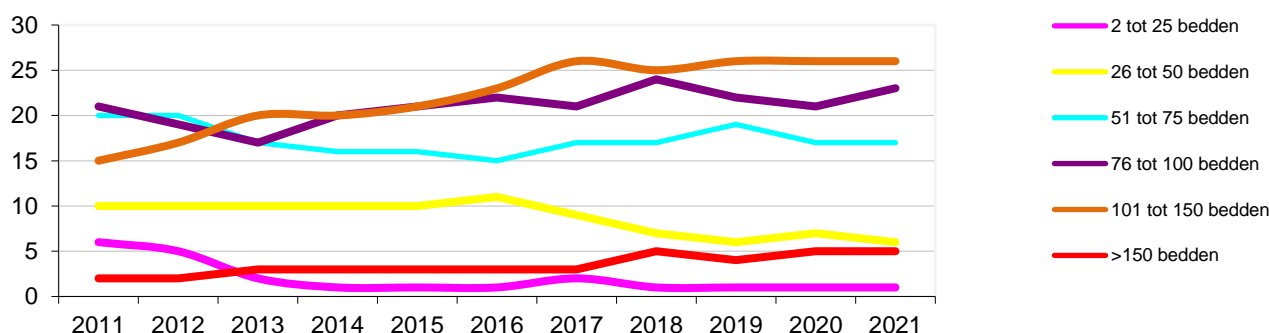
EVOLUTIE VAN DE GROOTTE						
Jaar	Aantal woonzorgcentra					
	2 tot 25 bedden	26 tot 50 bedden	51 tot 75 bedden	76 tot 100 bedden	101 tot 150 bedden	< 150 bedden
2012	5	10	20	19	17	2
2013	2	10	17	17	20	3
2014	1	10	16	20	20	3
2015	1	10	16	21	21	3
2016	1	11	15	22	23	3
2017	2	9	17	21	26	3
2018	1	7	17	24	25	5
2019	1	6	19	22	26	4
2020	1	7	17	21	26	5
2021	1	6	17	23	26	5

H.I. december 2021

- Er is nog slechts 1 woonzorgcentrum met maximum 25 bedden. Deze voorziening die in 2017 werd geopend heeft echter speciale kenmerken. Zij is gespecialiseerd in herstelverblijf (104 bedden) en heeft tevens een klein woonzorgcentrum opgericht in hetzelfde gebouw. Woonzorgcentra met maximum 25 bedden hebben enkel een ROB-erkenning.
- In het eerste jaar na de opstart van een compleet nieuw woonzorgcentrum zijn er enkel ROB bedden, een deel daarvan kan later omgezet worden in RVT bedden. (van toepassing tot juli 2021)
- Doorheen de jaren is er een tendens naar **grotere woonzorgcentra (zie grafiek hieronder)**.

aantal WZC

Evolutie van de grootte van de woonzorgcentra in de regio Halle-Vilvoorde

**PRIJZEN HALLE - VILVOORDE
(ROB, RVT)**

- In tabel 4 wordt weergegeven hoeveel voorzieningen kamers aanbieden in een bepaalde prijs categorie. De **meerderheid** van de **woonzorgcentra** biedt in de regio Halle-Vilvoorde kamers aan tegen een dagprijs die **minstens € 51** bedraagt.

Vanaf 2020 hebben we de **hogere prijzen gedifferentieerd (zie tabel 5)**

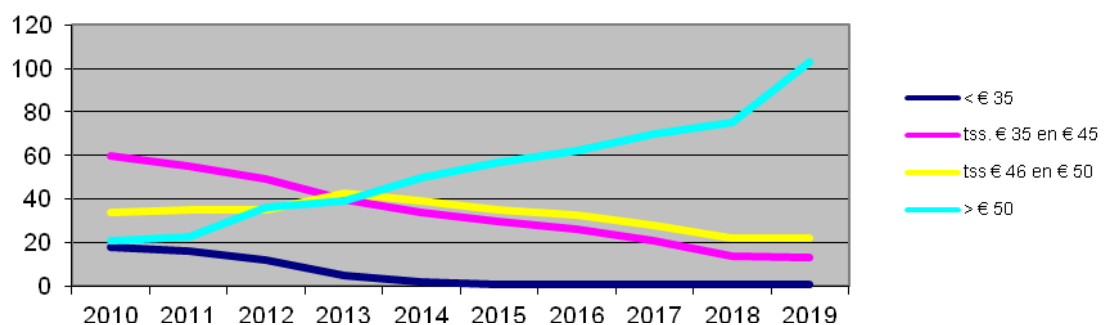
Tabel 4

EVOLUTIE VAN DE PRIJZEN tot 2019				
Jaar	aantal woonzorgcentra			
	< € 35	tss. € 35 en € 45,99	tss € 46 en € 50,99	> € 50,99
2012	12	49	35	36
2013	5	40	43	39
2014	2	34	39	50
2015	1	30	35	57
2016	1	26	33	62
2017	1	21	28	70
2018	1	14	22	75
2019	1	13	22	103

H.I. december 2021

aantal wzc die
kamers aanbieden
tegen een
bepaalde dagprijs

**Evolutie van de prijzen in de woonzorgcentra
in de regio Halle-Vilvoorde**

Tabel 5

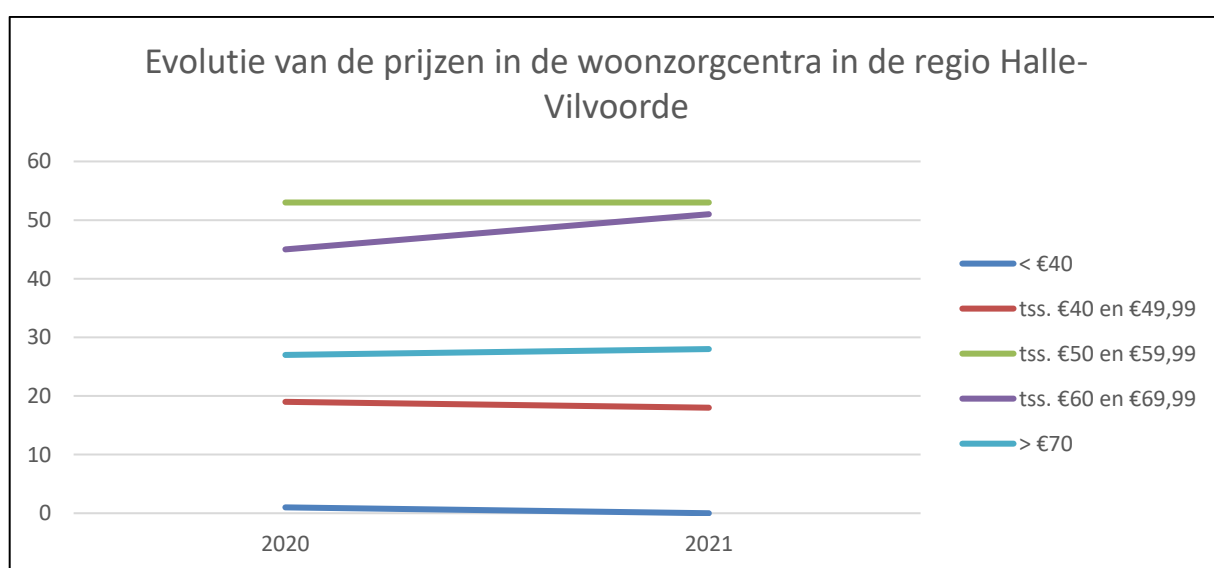
EVOLUTIE VAN DE PRIJZEN vanaf 2020					
Jaar	aantal woonzorgcentra				
	< € 40	tss. € 40 en € 49,99	tss € 50 en € 59,99	tss € 60 en € 69,99	> € 70
2020	1	19	53	45	27
2021	0	18	53	51	28

H.I December 2021

- In 2021 zijn er geen woonzorgcentra meer die een kamer aanbieden van minder dan **€ 40 per dag**. Meestal zijn dit 2-persoonskamers.

- Er is een duidelijke tendens naar duurdere kamers. In 2021 zijn er 10% meer woonzorgcentra die kamers aanbieden die minstens € 61 kosten tegenover 2020. Over de jaren heen is de inflatie toch wat gestegen en de nieuwe woonzorgcentra zitten vaak in de hogere prijsklasse.

In de grafiek hieronder zien we vooral een stijging van de prijs tussen € 60 en € 69,99.

ASSISTENTIEWONINGEN

Tabel 6

GEMEENTE	Aantal		Statuut			Erkenning Vl. Gem.	
	voor rz.	aantal flats	vzw	ocmw	Commer	Aantal met erkenning	Aantal zonder erkenning
Asse	2	107	2	-	-	2	-
Beersel	3	132	1	1	1	3	-
Dilbeek	5	270	4	1	-	5	-
Drogenbos	1	40	-	-	1	1	-
Galmaarden	1	12	-	1	-	-	1
Gooik	2	131	-	-	2	2	-
Grimbergen	3	88	-	1	2	3	-
Halle	6	224	3	2	1	6	-
Herne	1	13	1	-	-	1	-
Hoeilaart	1	19	-	1	-	-	1
Kapelle-op-den-Bos	1	29	1	-	-	1	-
Kortenberg	3	95	2	1	-	2	1
Lennik	1	31	-	1	-	1	-
Londerzeel	1	60	-	1	-	1	-
Machelen	2	43	-	2	-	2	-
Meise	3	146	-	1	2	2	1
Merchtem	4	89	-	3	1	4	-
Opwijk	2	45	-	2	-	2	-
Overijse	4	119	1	2	1	3	1
Pepingen	2	18	2	-	-	2	-
Roosdaal	1	53	1	-	-	1	-
Sint-Genesius-Rode	3	57	-	3	-	3	-
Sint-Pieters-Leeuw	2	40	1	1	-	1	1
Steenokkerzeel	4	105	3	1	-	4	-
Ternat	3	106	1	1	1	3	-
Tervuren	1	42	-	1	-	1	-
Vilvoorde	4	146	1	2	1	2	2
Wemmel	2	192	1	1	-	1	1
Wezembeek-Oppem	2	85	1	-	1	2	-
Zaventem	8	202	3	4	1	8	-
Zemst	4	101	1	1	2	4	-
TOTAAL	82	2.840	30	35	17	73	9

H.I. december 2021

- Halle-Vilvoorde telt **82 serviceflatvoorzieningen/groepen van assistentiewoningen** goed voor **2.840 flats of appartementen** voor 1 of 2 personen. Dit is een vermeerdering van 108 woningen in vergelijking met vorig jaar. In 2021 zijn er **3 nieuwe groepen van assistentiewoningen** open gegaan goed voor **105 appartementen** voor 1 of 2 personen.

- De **meerderheid van de groep assistentiewoningen zijn van het OCMW** waarbij de bewoners van de gemeente voorrang krijgen. De prijzen van de **OCMW- assistentiewoningen** liggen in het algemeen iets lager dan de prijzen van de privé- assistentiewoningen vandaar ook de lange wachtlijsten bij de meeste OCMW- assistentiewoningen. Bij nieuwe, vaak dure en niet aan een woonzorgcentrum verbonden assistentiewoningen is het soms moeilijker om een volledige bezetting te krijgen. Hierdoor werd er in 2019 een voorziening met 108 appartementen omgevormd tot gewone woningen.

- **37 assistentiewoningen** liggen in de onmiddellijke nabijheid van een woonzorgcentrum

- **9 serviceflatvoorzieningen** hebben nog geen erkenning als Groep van assistentiewoningen en worden als **aangemeld beschouwd**.

CENTRA VOOR KORTVERBLIJF

Tabel 7

Overzicht CENTRA voor KORTVERBLIJF van 2012 tot 2021		
Jaar	Centra voor kortverblijf	Totaal bedden
2012	27	123
2013	31	134
2014	34	155
2015	35	163
2016	37	184
2017	38	187
2018	39	203
2019	39	203
2020	43	213
2021	41	214

H.I. december 2021

In de regio Halle-Vilvoorde zijn er **214 erkende bedden voor kortverblijf**, verdeeld over **41 woonzorgcentra**. Dit is een toename met 1 bed tegenover 2020.

DAGVERZORGINGSCENTRA

Tabel 8

DVC= dagverzorgingscentrum

DAGVERZORGINGSCENTRA		
GEMEENTE	dvc	plaatsen
Asse	1	15
Beersel	1	10
Dilbeek	1	15
Gooik	1	6
Grimbergen	1	12
Halle	1	15
Hoeilaart	1	13
Kortenberg	1	12
Londerzeel	1	8
Machelen	1	15
Meise	1	10
Merchtem	1	12
Opwijk	1	10
Overijse	1	10
Pepingen	1	15
Sint-Pieters-Leeuw	1	15
Steenokkerzeel	1	15
Tervuren	1	15
Vilvoorde	1	6
Wemmel	2	25
Wezembeek-Oppem	1	12
Zaventem	1	9
Zemst	1	15
Totaal	24	290

H.I. december 2021

- Er zijn **24 dagverzorgingscentra** voor ouderen waarvan **1 centrum voor palliatieve zorgen**. **Samen kunnen zij 290 personen opvangen**. In 2021 zijn er 6 opvangplaatsen minder dan in 2020. Met deze initiatieven wil men de keuze om zo lang mogelijk in de thuisomgeving te blijven wonen ondersteunen.

- Er zijn nu 8 dagverzorgingscentra met het specifieke CADO statuut, voor gebruikers aan wie gezinszorg of aanvullende thuiszorg wordt verstrekt. Familiehulp gebruikt ook de term NOAH (Nabijheid, Opvang, Aandacht en Huiselijkheid). Verschillende van die CADO's zijn ondergebracht in een woonzorgcentrum.

- Daarnaast zijn er **enkele woonzorgcentra** bereid om in **noodsituaties of occasioneel** 1 of 2 personen op te vangen en hen een maaltijd te bezorgen.

Tabel 9

Overzicht DAGVERZORGINGSCENTRA van 2012 tot 2021		
Jaar	Dagverzorgingscentra	Totaal bedden
2012	13	158
2013	14	183
2014	19	236
2015	20	244
2016	20	257
2017	23	281
2018	24	296
2019	24	296
2020	24	296
2021	24	290

H.I. december 2021

SLUITINGEN VAN OUDERENVOORZIENINGEN

Tabel 10

OVERZICHT SLUITINGEN 2012 TOT 2021		
Jaar	Totaal voorzieningen	Totaal bedden/flats
2012	1	20
2013	5	118
2014	1	25
2015	2	130
2016	0	0
2017	3	153
2018	3	49
2019	2	138
2020	0	0
2021	1	52
TOTAAL	21	825

H.I. december 2021

De laatste 10 jaar werden **21 ouderenvoorzieningen gesloten** wat een vermindering betekent van **825 bedden of serviceflats**. Het spreekt voor zich dat men eveneens moet kijken naar de nieuw in gebruik genomen woonzorgcentra / assistentiewoningen en mogelijke uitbreidingen bij bestaande voorzieningen om een volledig beeld te krijgen.

NIEUWE OUDERENVOORZIENINGEN

Tabel 11

OVERZICHT NIEUWE VOORZIENINGEN 2012 TOT 2021		
Jaar	Totaal voorzieningen	Totaal Bedden/flats
2012	4	170
2013	3	278
2014	6	320
2015	8	572
2016	11	497
2017	8	468
2018	8	409
2019	3	86
2020	1	40
2021	3	102
TOTAAL	60	3.291

H.I. december 2021

In 2021 kwam er 3 groepen van assistentiewoningen bij, goed voor 102 flats of appartementen voor 1 of 2 personen.

In 2021 kwamen er geen woonzorgcentra bij.

WOONZORGSITE

Tabel 12

RVT= rust- en verzorgingstehuis ROB= woonzorgcentrum WZC= woonzorgcentrum
GAW= Groep Assistentiewoning DVC=dagverzorgingscentrum

Woonzorgsite: overzicht (minstens 4 diensten aanbieden)							
GEMEENTE	aantal voorz.	ROB	RVT	GAW	Kort- verblijf	DVC	Nacht- zorg
Asse	1	37	51	-	7	15	-
Beersel	1	19	41	30	-	10	-
Dilbeek	1	40	58	110	3	15	-
Gooik	1	40	47	52	3	-	-
Grimbergen	1	47	107	-	6	12	-
Halle	1	37	71	60	7	15	-
Herne	1	14	46	13	4	-	-
Hoeilaart	1	32	59	19	3	13	-
Londerzeel	1	36	74	60	5	-	-
Machelen	1	45	53	43	7	15	-
Meise	1	20	40	43	4	10	1
Merchtem	1	36	67	61	6	12	-
Opwijk	1	28	52	45	3	10	-
Pepingen	1	25	69	1	6	15	1
Roosdaal	1	25	84	53	6	-	-
Sint-Genesius- Rode	1	44	59	57	8	-	-
Sint-Pieters-Leeuw	1	38	81	25	5	15	-
Steenokkerzeel	1	50	91	36	6	15	1
Ternat	1	34	104	45	5	-	-
Tervuren	1	72	80	42	5	15	-
Wemmel	1	112	90	30	6	25	-
Wezembeek- Oppem	1	19	41	58	5	12	-
Zaventem	3	182	172	128	9	9	1
Zemst	2	54	131	77	12	15	-
Totaal	27	1.086	1.768	1.088	131	248	4

H.I. december 2021

Een **woonzorgsite** is een woonzorgcentrum dat minstens **4 verschillende dienstverleningen** aanbiedt.

**Woonzorgsite: statuut
(minstens 4 diensten aanbieden)**

Tabel 13

GEMEENTE	aantal voorz.	publiek	commercieel	vzw	4 diensten	5 diensten
Asse	1	1	-	-	1	
Beersel	1	1	-	-	1	
Dilbeek	1	1	-	-	-	1
Gooik	1	-	-	1	1	-
Grimbergen	1	-	-	1	1	
Halle	1	-	-	1	-	1
Herne	1	-	-	1	1	-
Hoeilaart	1	1	-	-	-	1
Londerzeel	1	1	-	-	1	-
Machelen	1	1	-	-	-	1
Meise	1	1	-	-	-	1
Merchtem	1	1	-	-	-	1
Opwijk	1	1	-	-	-	1
Pepingen	1	-	-	1	-	1
Roosdaal	1	-	-	1	1	-
Sint-Genesius-Rode	1	1	-	-	1	-
Sint-Pieters-Leeuw	1	-	-	1	-	1
Steenokkerzeel	1	-	-	1	-	1
Ternat	1	-	-	1	1	-
Tervuren	1	1	-	-	-	1
Wemmel	1	-	-	1	1	-
Wezembeek-Oppem	1	-	-	1	-	1
Zaventem	3	1	-	2	2	1
Zemst	2	1	-	1	1	1
Totaal	27	13	0	14	13	14

H.I. december 2021

- **13 woonzorgsites** worden beheerd door de **publieke sector**, **14 sites** hebben een **vzw-statuut** en de commerciële voorzieningen hebben geen woonzorgsite. Hier ook de opmerking die we eerder al gemaakt hebben: een aantal commerciële voorzieningen hebben voor de uitbating een vzw structuur aangenomen.
- **13 woonzorgcentra** hebben een aanbod van **4 diensten**.
- **14 bieden 5 diensten aan**.

Brussels
Meldpunt.
Ouderenmis(be)handeling

Sinds januari 2009 ging binnen Home-Info het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling van start. Dit Meldpunt is een aanspreekpunt voor concrete situaties van ouderenmis(be)handeling binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ouderen (zowel thuis als in een residentiële ouderenvoorziening), hun familie en mantelzorgers en professionelen kunnen er terecht voor advies, hulpverlening of informatie.

Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling is ingebed binnen de organisatie Home-Info. Home-Info is al jarenlang een gevestigde waarde binnen de Brusselse residentiële ouderenzorg. De inbedding van het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling binnen Home-Info veronderstelt een bijkomende profilering naar ouderen. Deze profilering is mogelijk omdat er een aantal inhoudelijke en formele raakpunten zijn tussen beide werkingen. Zo doet Home-Info aan informatieverstrekking, adviesverlening en verdere doorverwijzing. Ook laat de organisatie zich in met klachtenopvang en kent ze een preventieve werking. Formeel gezien staan laagdrempeligheid en een neutrale, onafhankelijke dienstverlening centraal. Hierdoor wordt de expertise van Home-Info maximaal benut en doorgegeven.

1. OUDERENMIS(BE)HANDELING: DEFINITIE EN VORMEN

Doordat mensen ouder worden, neemt de kans dat ze afhankelijk en kwetsbaar worden eveneens toe. Ze zijn meer aangewezen op hulp in het huishouden, hulp bij de verzorging en het beheer van financiën. Contact met de buitenwereld verloopt moeilijker waardoor een aantal ouderen sociaal geïsoleerd leeft. Deze ontwikkelingen maken ouderen makkelijk slachtoffer van ouderenmis(be)handeling.

Algemeen kan men ouderenmis(be)handeling als volgt omschrijven:

“Onder mis(be)handeling van een ouder persoon verstaan we het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid”. (Comijs e.a. 1996, p. 18)
Mis(be)handeling kan verschillende vormen aannemen; actief (er is een specifieke handeling) of passief (ontbreken van een handeling) en met of zonder kwaadwillig opzet.

- **Lichamelijke mishandeling en seksueel misbruik**

Slaan, knijpen, lichamen kwetsen door hardhandige verzorging, onregelmatig medicijnen toedienen, fixatie aan stoel of bed, aanranding, verkrachting, ongewenste intimiteiten....

- **Materieel of financieel misbruik**

Misbruik van volmachten en van goedgelovigheid, geld eisen, stelen van waardevolle voorwerpen, wegnemen van dagelijkse levensmiddelen of materialen voor verzorging...

- **Psychische mishandeling**

Schelden en roepen, intimideren of chanteren, betuttelen of negeren, verhinderen van sociale contacten...

- **Verwaarlozing.**

Medische noodzakelijke zorg onthouden, onthouden van hulp bij activiteiten van het dagelijks leven, gebrek aan elementaire hygiëne, sociale verwaarlozing...

- **Schending van de rechten**

Actief de toegang tot sociale contacten verhinderen, ongevraagd post lezen, onrespectvol omgaan met ouderen in verzorgingssituaties....

2. DOELSTELLING EN DOELGROEP

Doelstellingen

De problematiek rond ouderenmis(be)handeling zit nog steeds in een taboesfeer. Het doorbreken van dit taboe en het bespreekbaar maken van de ouderenmis(be)handeling alsook het aanreiken van middelen tot het detecteren van en het attent zijn voor signalen van ouderenmis(be)handeling blijft een belangrijk aandachtspunt van het Meldpunt.

Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling heeft als **doelstelling** :

- **luisterend oor / aanspreekpunt** zijn voor concrete situaties van ouderenmishandeling en **interventie, opvolging en registratie** van klachten van ouderen in de **thuisituatie** en ouderen die in een **residentiële ouderenvoorziening** verblijven,
- **informerende- en adviserende** functie ten aanzien van rechtstreeks betrokkenen bij ouderenmis(be)handeling,
- goede **netwerkvorming en netwerkondersteuning**,
- **coördinatie** van betrokken **hulpverleners/professionelen**,
- **analyse** van de problematiek van ouderenmis(be)handeling,
- **informatie/sensibilisering/preventie**.

Doelgroep

Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling profileert zich als een aanspreekpunt voor iedereen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die te maken krijgt met of een vermoeden heeft van een situatie van ouderenmis(be)handeling.

Het richt zich in het bijzonder tot volgende doelgroepen:

- **ouderen, thuis of verblijvend in een residentiële voorziening**, die slachtoffer zijn van situaties van ouderenmis(be)handeling, en hun persoonlijke omgeving waaronder familieleden, mantelzorgers, vrienden,
- **professionele omgeving**: voor een aantal ouderen bestaat reeds een hulpverleningsnetwerk nl. thuiszorg (alle samenwerkingsinitiatieven omtrent thuiszorg, mutualiteiten, ziekenhuis, OCMW, dienstencentra, dagcentra, enz...) of verzorgend/verplegend personeel binnen een residentiële voorziening/ziekenhuis. Deze hulpverleners vormen de eerste intermediairen om ouderen te bereiken.
- **brede publiek**: niet alle situaties van ouderenmis(be)handeling situeren zich binnen een zorgcontext. Vandaar dan ook het belang om andere actoren die in contact komen met ouderen te bereiken zoals socio-culturele verenigingen, bonden/clubs van gepensioneerden, enz...

Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling biedt zowel een luisterend oor aan als informatie/advies.

- Binnen de werking staat **laagdrempeligheid centraal**. De oudere wordt benaderd vanuit zijn actuele levenssituatie alsook vanuit zijn levensgeschiedenis.
- Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling streeft naar een **neutrale en onafhankelijke invalshoek**.
- Elke melding wordt **geregistreerd** om de omvang van de problematiek en specifieke knelpunten in kaart te brengen om zo het ouderenbeleid optimaal af te stemmen op de noden van de oudere bevolking.

De behandeling van klachten/conflicten van ouderen die in een residentiële voorziening verblijven is reeds jaren één van de doelstellingen van Home-Info.

Naast deze doelstelling wordt een deelwerking bijgevoegd nl. opvang van situaties van mis(be)handeling van ouderen binnen de thuissituatie. Hierbij is het niet de bedoeling zelf de concrete hulpverlening te realiseren maar via netwerkvorming te zoeken naar een organisatie/persoon die best aangewezen is om de hulpverlening uit te werken.

1. LUISTEREND OOR/AANSPREEKPUNT.

Om een telefonische oproep/melding zo kwalitatief mogelijk te behandelen werd er een "luisterschema" opgesteld. Dit document dient als leidraad voor het gesprek en zodoende krijgt de medewerker van Home-Info een betere kijk op de situatie. Dit schema wordt eveneens gebruikt als leidraad bij de statistische verwerking van binnengekomen oproepen/meldingen.

Onderscheid volgens aard van de oproep/melding:

Melding vanuit residentiële voorziening

De methodiek die vanuit Home-Info gehanteerd wordt voor afhandeling van klachten/conflicten binnen de rusthuizen/RVT's wordt voortgezet. Naargelang de aard/ernst van het probleem is er differentiatie in de hulpverlening nl.

- gesprek met melder en/of gesprek met betrokken rusthuis
- geven van informatie, advies : algemeen, juridisch
- contact/overleg met bevoegde inspectiedienst
- overleg met en tussen de verschillende betrokken personen: nl. slachtoffer/personeel/directie
- eventueel doorverwijzing naar een andere dienst/organisatie vb. slachtofferhulp

Melding vanuit thuissituatie

Voor de meldingen betreffende thuissituatie werd een specifiek hulpverleningsproces uitgewerkt.

Deze methodiek verschilt naargelang de aard van de problematiek en het al dan niet aanwezig zijn van hulpverlening/netwerk.

Er werd een "stappenplan" tot interventie (gaande van melding tot afronding van het dossier) opgesteld. Elk van de stappen worden hier kort toegelicht.

- Aan de hand van een **registratieformulier** worden de gegevens genoteerd. Op vraag van de melder is een anonieme registratie mogelijk. Worden geregistreerd:

- alle stappen die ondernomen worden in het hulpverleningsproces,
- alle activiteiten omtrent vorming, preventie, sensibilisering,
- alle vragen, leemten, knelpunten waarop geen antwoord kan gegeven worden i.f.v. signaalfunctie naar bevoegde overheden/organisaties.

- Het **bepalen van de hulpvraag** van de melder vormt een eerste belangrijke stap. Indien het een vraag naar informatie en/of advies betreft, wordt deze onmiddellijk verstrekt. Blijkt een interventie noodzakelijk zal de situatie verder geëxploreerd worden.

- In een **gesprek met de melder** wordt verder gepolst naar de situatie en is er aandacht voor de beleving. Het in kaart brengen van reeds aanwezige hulpverlening en ondersteuning vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt. Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling streeft naar een manier van werken waarbij de aanwezige hulpverlening wordt gestimuleerd om de situatie aan te pakken en dit met de nodige ondersteuning.

- In een volgende fase wordt gestreefd naar **overleg met de betrokkenen**.

Dit overleg heeft tot doel de situatie vanuit verschillende invalshoeken te bekijken en zo tot een handelingsplan te komen. Dit handelingsplan wordt als leidraad gehanteerd en op regelmatige basis geëvalueerd. Daarnaast beoogt het overleg de communicatie en samenwerking tussen de verschillende hulpverleners te faciliteren. Het is geenszins de bedoeling dat het Brussels Meldpunt

Ouderenmis(be)handeling hierin een actieve rol gaat spelen. Binnen het netwerk van aanwezige hulpverlening wordt gezocht naar een sleutelfiguur die de zorg kan opnemen (vb. zorgbemiddelaar). Het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling zal streven naar een onafhankelijke en bemiddelende rol. Indien er geen zorgbemiddelaar gevonden wordt, zal het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling overgaan tot de effectieve uitvoering van het handelingsplan.

- Op regelmatige tijdstippen wordt **de situatie verder opgevolgd** door het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling. Het dossier wordt afgerond nadat alle doelstellingen van het handelingsplan bereikt zijn. Er kan een noodplan opgesteld worden met duidelijke afspraken mochten er opnieuw problemen opduiken.

2. ANALYSE VAN VRAAG/MELDING.

Onderscheid naargelang:

- formulering **melding/hulpvraag door oudere zelf**
- formulering **melding/hulpvraag door een betrokkene uit de omgeving** van de oudere
- formulering **melding/hulpvraag door een hulp- of dienstverlener**
- hulp- of dienstverlener heeft een eigen **hulpvraag**

3. DIAGNOSESTELLING EN PROBLEEMOPLOSSING.

- **Een situatie die strafrechtelijk vervolgbaar** is, wordt doorverwezen naar hiervoor bevoegde diensten vb. politie, slachtofferhulp.
- **Een situatie waar netwerk aanwezig is**: vanuit kennis en knowhow van sociale kaart zoeken naar de meest geschikte partners.
- **Een situatie waar geen netwerk aanwezig is** : zoeken naar een zorgbemiddelaar. Indien dit niet mogelijk is, start het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling zelf de hulpverlening.

STATISTISCHE GEGEVENS

1. REGISTRATIE & ANALYSE VAN ALLE OPROEPEN

In 2021 kwamen er bij het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling 115 oproepen binnen. In vergelijking met 2020, is dit een daling met 22%. Wij merken ook dat de complexiteit van de oproep verhoogt en meer opvolging vraagt. Tijdens de pandemie verschilde de oproepen evenwel van onderwerp tegenover de vorige jaren. Inhoudelijk gingen het over de zorg over de goede zorg, het gebrek aan contact, onbegrip tegenover de versoepelingen en de toepassing voor de voorzieningen.

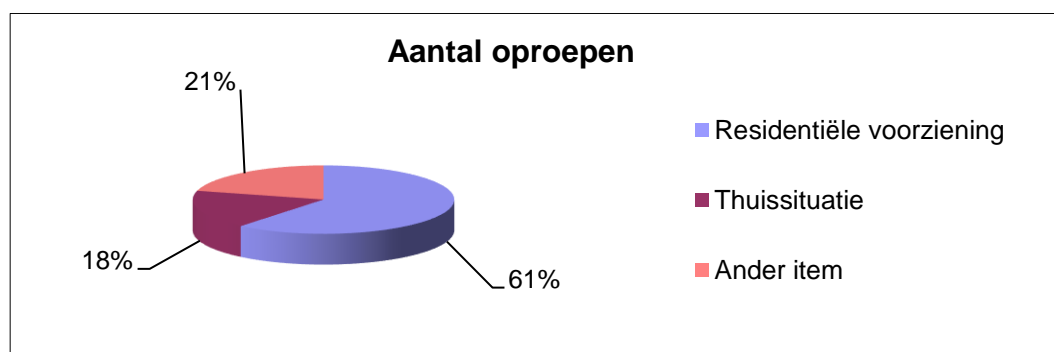
1.1. AANTAL OPROEPEN

Vergelijkende tabel van de evolutie van het aantal oproepen sinds de start in 2009:

jaar	aantal oproepen	%
2009	112	
2010	157	+ 40%
2011	183	+ 16%
2012	194	+ 6%
2013	213	+10%
2014	198	-7%
2015	288	+45%
2016	300	+4%
2017	201	-33%
2018	144	-28%
2019	149	+1%
2020	147	-1%
2021	115	-22%

De laatste 2 jaar zijn het aantal oproepen gedaald. Door de pandemie is het moeilijk om ons naar ons doelpubliek te profileren. Toch hebben we gemerkt dat oproepen vanuit een thuissituatie sterk gestegen zijn. Door de pandemie stellen mensen een opname in een voorziening uit maar wordt de thuissituatie overbelast.

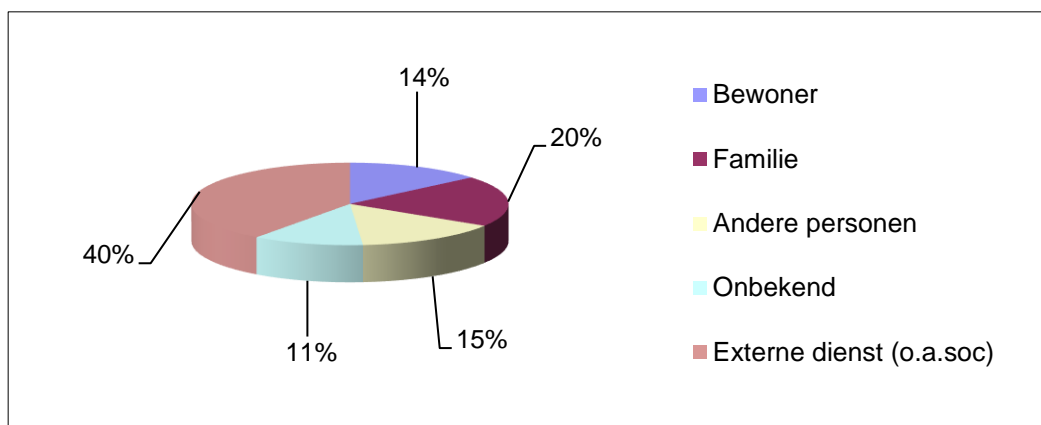
Residentiële voorziening	70	61%
Thuissituatie	21	18%
Ander item	24	21%
totaal	115	100%

- Van de **115** oproepen in 2021 waren er **69** telefonisch, **29** via e-mail, **1** via brief en **1** **bezoek**.
- **70%** van de oproepen gaan over een situatie van mis(be)handeling binnen een **residentiële voorziening**, **14%** gaat over mis(be)handeling in een **thuissituatie**.
- **16%** gaat over diverse informatie zoals de werking van het Meldpunt, voorwaarden voor een vorming, vragen naar advies, regels van versoepeling tijdens pandemie,.....

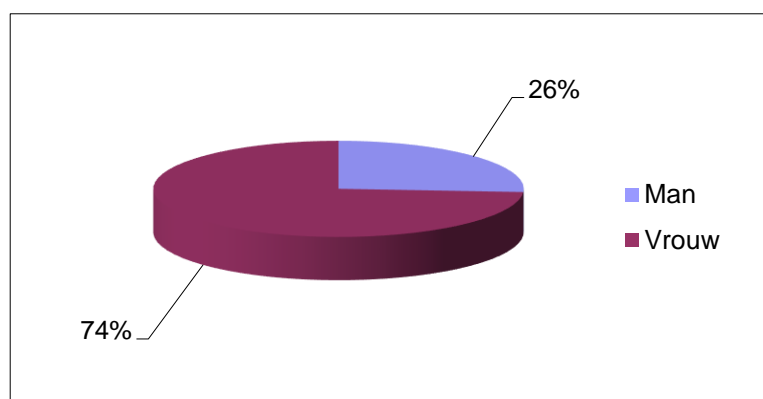
1.2. IDENTIFICATIE VAN DE OPROEPER

Oudere thuis	0	0%
Bewoner van een ouderenvoorziening	16	14%
Familie	23	20%
Andere persoon	17	15%
Externe dienst (o.a. sociale dienst)	46	40%
Onbekend	13	11%
Totaal	115	100%

- **20% van de oproepen komen van de familie.** Dit zijn vooral meldingen over een residentiële voorziening.
- Daarnaast zien we dat **14%** van de oproepen door de oudere zelf gebeurt en **40%** van de oproepen gebeurt door een **externe dienst/hulpverlener**. Dit komt doordat hulpverleners, vaak dicht bij de hulpvrager staan en de leefomgeving en omstandigheden van deze persoon van dichtbij kennen.
- 15% zijn andere personen zoals vrienden, buren en personen die bezorgd zijn over de situatie in de voorzieningen.

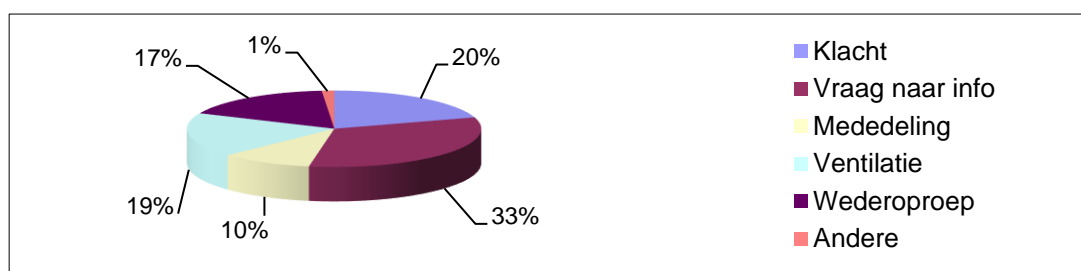
Vrouw	85	74%
Man	30	26%
Totaal	115	100%

Vooral vrouwen nl. **74%** nemen contact op met het Meldpunt om een situatie van mis(be)handeling te melden. Dit illustreert het feit dat vooral vrouwen de hulpverlening/zorgtaken van ouderen op zich nemen.

1.3. GESTELDE HULPVRAAG

Klacht	44	20%
Vraag naar info	71	33%
Mededeling	22	10%
Ventilatie	41	19%
Wederoproep	37	17%
Andere	3	1%
Totaal	218	100%

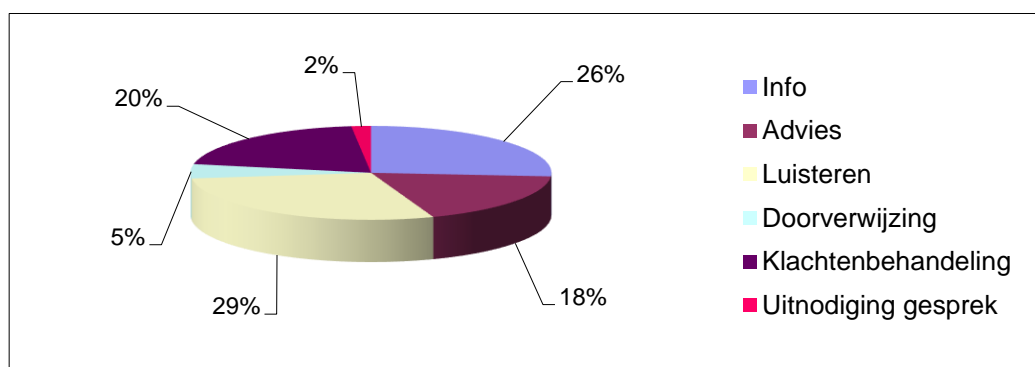

De meerderheid van de oproepen **33%** zijn vragen naar **informatie**, **20%** betreft een **klacht**, **17%** zijn **wederoproepen**.

We stellen vast dat de oproeper vaak nood heeft aan het **ventileren (19%)** van gevoelens, emoties, beleving van de situatie/problematiek van ouderenmis(be)handeling: het zijn vaak erg emotioneel geladen gesprekken die een illustratie zijn van de ernst en de complexiteit van de problematiek alsook de onmacht en het ongenoegen aantonen over de situatie.

1.4. AARD VAN DE INTERVENTIE

Info	75	26%
Advies	52	18%
Luisteren	82	29%
Doorverwijzing	14	5%
Klachtenbehandeling	58	20%
Uitnodiging gesprek	5	2%
Totaal	286	100%

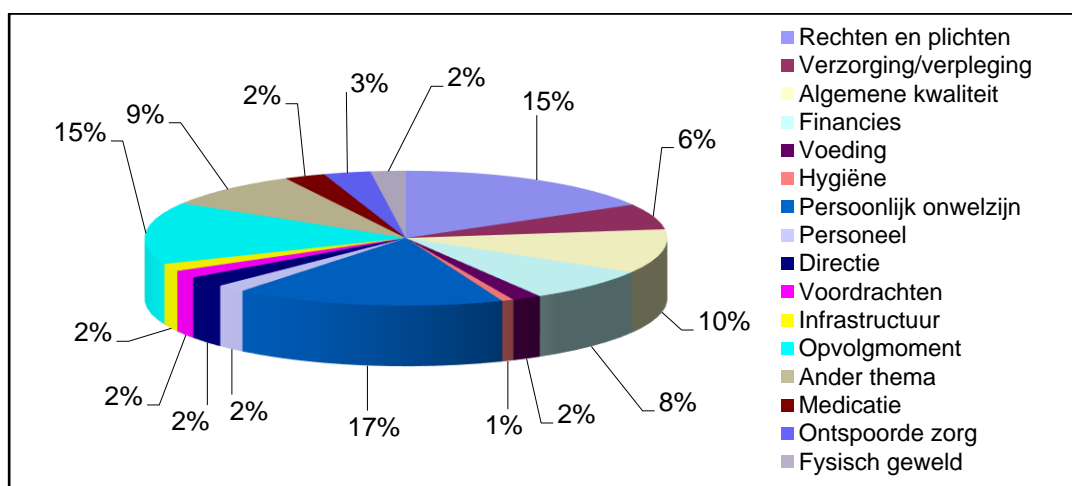

- **26%** zijn **vragen naar informatie**, bij **29%** fungeert het Meldpunt als **luisterend oor** en heeft de oproeper nood aan een gesprek, **18%** van de oproepen zijn vragen naar **advies**.

- Bij **20%** van de oproepen gaat het effectief over een **behandeling van een klacht**.

1.5. INHOUDELIJK ASPECT VAN DE OPROEP

Rechten en plichten	46	17%
Verzorging/verpleging	17	6%
Algemene kwaliteit	29	10%
Financies	22	8%
Voeding	5	2%
Hygiëne van de infrastructuur	2	1%
Persoonlijk onwelzijn	46	17%
Personeel	5	2%
Directie	7	2%
Voordrachten	5	2%
Infrastructuur	5	2%
Opvolgmoment	41	15%
Medicatie	7	2%
Fysisch geweld	6	2%
Ontspoorde zorg	8	3%
Ander thema	24	9%
Totaal	275	100%

15% van de oproepen zijn een **opvolgmoment** waarbij een klacht verder opgevolgd wordt.

3% van de oproepen zijn specifieke vragen over **verzorging**. Het gaat hier over de angst dat de bewoner niet de juiste zorg krijgt, maar ook dat een deel van de aangeboden zorg veranderd is door gebrek aan personeel. Toch hebben de melders ook begrip voor de situatie en zijn ze tevreden over de inzet van het personeel.

17% van de vragen gaan over **rechten en plichten**: dit betreft items binnen de **residentiële voorzieningen**.

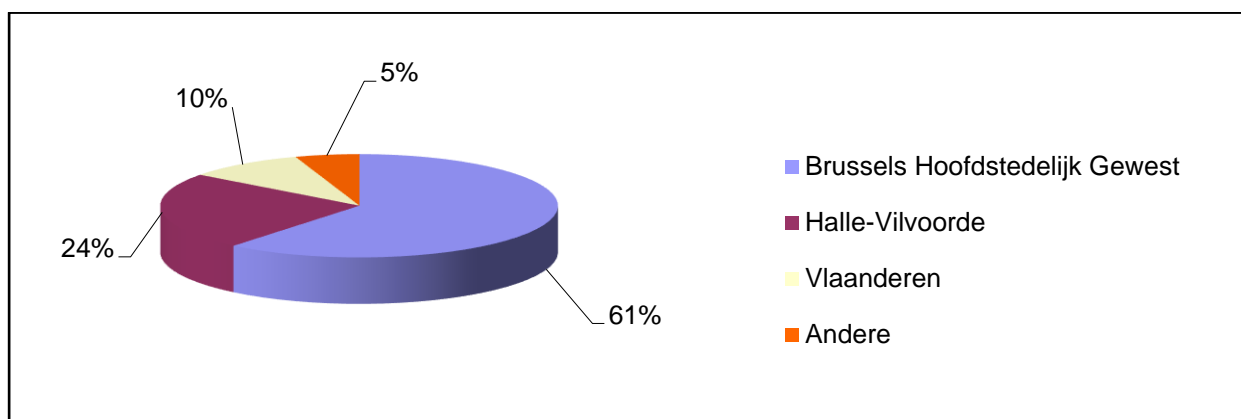
Onder **rechten en plichten** vinden we vragen over de regels met betrekking tot de plotse sluiting van de voorzieningen, de versoepelingen na de eerste golf en de verschillende regels per voorziening.

17% van de oproepers contacteren het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling wegens **persoonlijk onwelzijn**

Onder **persoonlijk onwelzijn** valt o.a. eenzaamheid, geen contacten meer, geen activiteiten meer, isolement in kamer en angst bij de bewoner, gebrek aan contact door de mantelzorger, angst om hun familielid, de werkomstandigheden, angst en druk bij het personeel.

1.6. WOONPLAATS VAN HET SLACHTOFFER

Brussels Hoofdstedelijk Gewest	70	61%
Halle-Vilvoorde	28	24%
Vlaanderen	11	10%
Andere	6	5%
Totaal	115	100%

- De meeste oproepen (**61%**) komen uit het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest**.
- Oproepen door burgers betreffende een **thuisituatie in Vlaanderen** worden naar de hulplijn 1712 doorverwezen.
- **Professionele hulpverleners** uit Vlaanderen verwijzen we door naar het **VLOCO (Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling)**.
Zelf contacteren wij het **VLOCO** voor advies over een bepaalde casus.
- Meldingen betreffende een **residentiële voorziening in Vlaanderen** worden doorverwezen naar de **Woonzorglijn**.
- Bij meldingen betreffende een **residentiële voorziening in de rand** bekijken wij met de melder de situatie, geven advies en informatie of verwijzen door naar de **Woonzorglijn**. In overleg met de melder nemen wij soms zelf contact op met de voorziening of met de Woonzorglijn.
- Meldingen uit **Wallonië** worden doorverwezen naar **Respect Senior**.

2. ANALYSE VAN DE DOSSIERS DIE WERDEN GEOPEND

Van de **115 oproepen** die binnenliepen bij het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling werden **35 dossiers** opgesteld. Een dossier is een geval van ouderenmis(be)handeling die een grondige behandeling vergt.

Jaar	Aantal dossiers
2011	28
2012	49
2013	45
2014	48
2015	43
2016	74
2017	48
2018	39
2019	34
2020	32
2021	35

De meest oproepen kwamen uit situaties in oudervoorzieningen zowel woonzorgcentra als assistentiewoningen.

Assistentiewoningen die verbonden zijn aan een woonzorgcentrum vielen onder dezelfde regelgeving aan als de woonzorgcentra. Deze bewoners werden geconfronteerd met het feit dat ze hun appartement niet meer uit mochten en dat het bezoek ook verboden was. Dit gaf heel wat wrevel omdat zij nog heel zelfstandig wonen.

De bewoners in het woonzorgcentrum mochten plots geen bezoek meer ontvangen en moesten op de kamer blijven. De digitale communicatie was niet voor iedereen weggelegd. Sommige familieleden hadden maanden geen enkel gesprek met hun dierbare.

De chaos en reorganisatie bij de eerste golf hielpen niet echt om iedereen gerust te stellen. De versoepelingen gaven wat soelaas maar ook veel frustraties zowel bij de bewoner, de mantelzorgers en het personeel. In 2021 waren verschillende voorzieningen tijdelijk gesloten door een Covid-uitbraak.

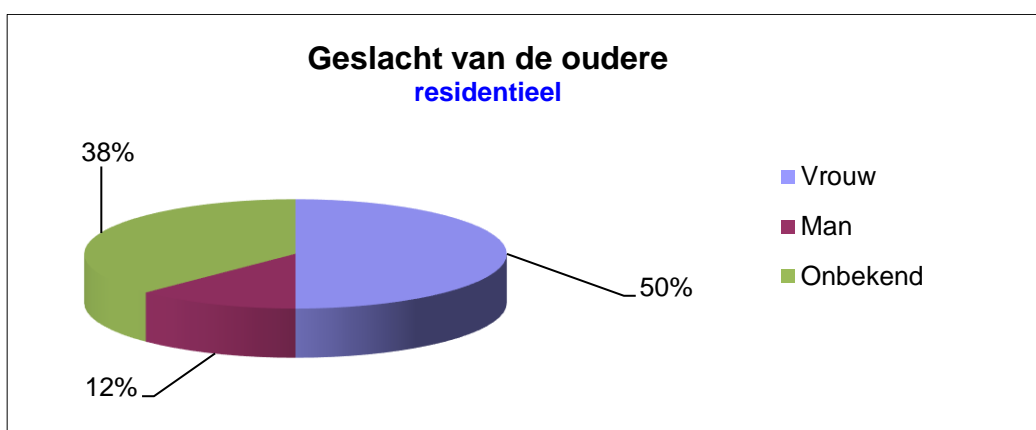
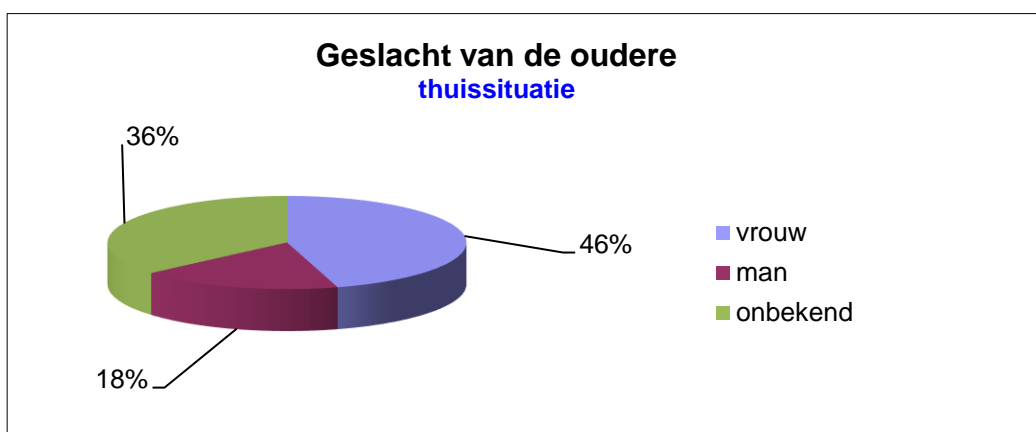
Bij thuissituaties gaat het, door de beperkingen en het verplicht thuis blijven, over relaties die onder spanning komen te staan zowel met partner als burens.

Analyse van deze 35 dossiers geeft het volgende beeld:

2.1. HET SLACHTOFFER

2.1.1. GESLACHT VAN HET SLACHTOFFER

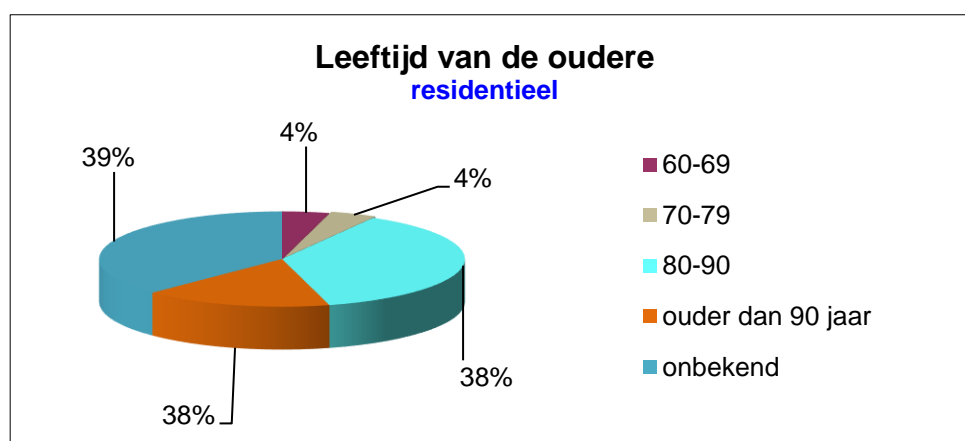
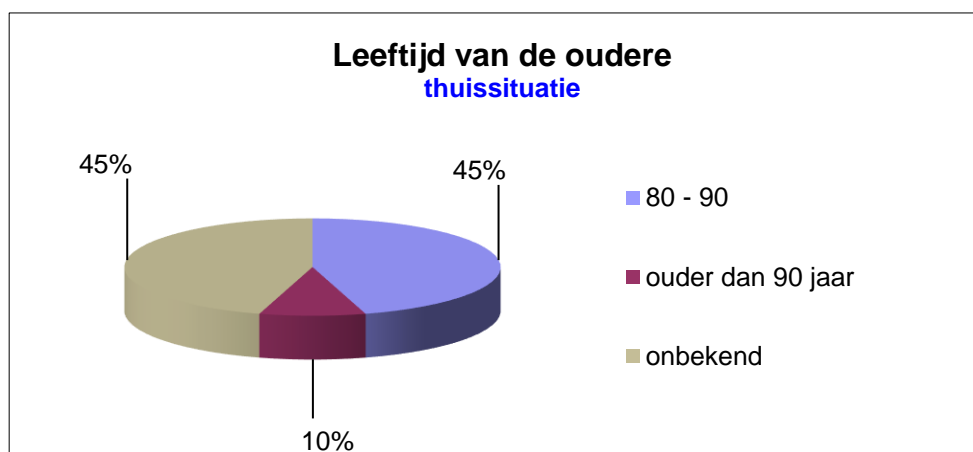
	Thuissituatie		Residentieel	
Vrouw	5	46%	12	50%
Man	2	18%	3	12%
Onbekend	4	36%	9	38%
Totaal	11	100%	24	100%

- Zowel bij meldingen betreffende de **thuissituatie** als betreffende de **residentiële voorzieningen** zijn **vrouwen in hoofdzaak het slachtoffer**. Dit kan gedeeltelijk verklaard worden doordat demografisch gezien de ouderenpopulatie meer vrouwen telt.

2.1.2. LEEFTIJD VAN HET SLACHTOFFER

	Thuisituatie		Residentieel	
Jonger dan 60 jaar	0	0%	0	0%
Tss. 60 en 69 jaar	0	0%	1	4%
Tss. 70 en 79 jaar	0	0%	1	4%
Tss. 80 en 90 jaar	5	45%	9	38%
Ouder dan 90 jaar	1	10%	4	17%
Onbekend	5	45%	9	38%
	11	100%	24	100%

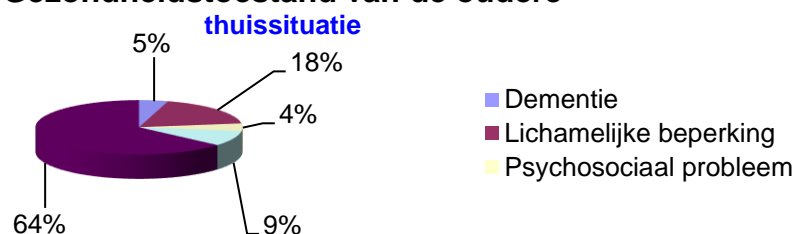
- In de residentiële voorzieningen is het percentage van de slachtoffers het hoogst boven de 80 jaar (**55%**). In 9 dossiers is de leeftijd onbekend maar ging het wel over een oudere persoon in een moeilijke situatie in een voorziening.

- In de **thuisituatie** gaat het over **6 personen ouder dan 80 jaar (55%)**. In 5 dossiers is de leeftijd onbekend maar ging het wel over een oudere persoon in een moeilijke situatie.

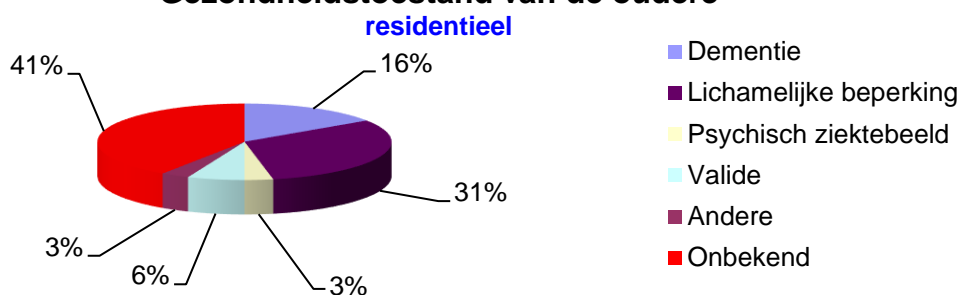
2.1.3. GEZONDHEIDSTOESTAND VAN HET SLACHTOFFER

	Thuisituatie		Residentieel	
Dementie	1	5%	5	16%
Lichamelijke beperking	4	18%	10	31%
Psychisch ziektebeeld	0	0%	1	3%
Psychosociaal probleem	1	4%	0	0%
Valide persoon	2	9%	2	6%
Financieel/materieel	0	0%	0	0%
Andere	0	0%	1	3%
Onbekend	14	64%	13	41%
Totaal	22	100%	32	100%

Gezondheidstoestand van de oudere

Gezondheidstoestand van de oudere

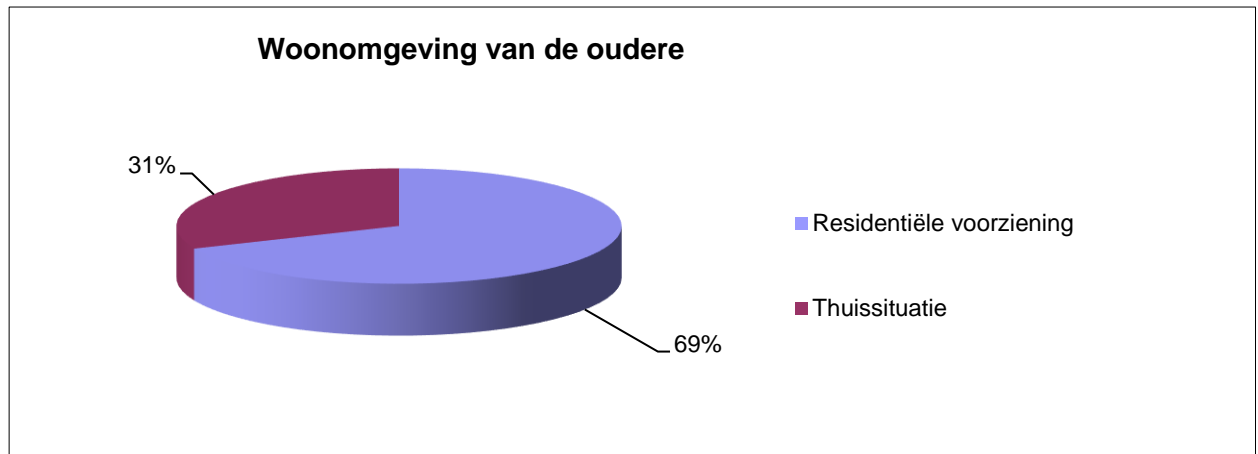
- Bij de **18%** van de meldingen betreffende de **thuisituatie** gaat het over een slachtoffer met **lichamelijke beperking** en **personen met dementie(5%)** waardoor zij/hij aangewezen is op hulp van buitenaf en zij zich in een afhankelijke positie bevindt tegenover de personen die zorgen geven. In sommige situaties van overmacht (ontspoorde zorg) kan dit leiden tot ouderenmisbehandeling. Bij **64%** van de meldingen konden we **geen specifieke problemen** achterhalen bij het slachtoffer.

- Bij de **residentiële voorzieningen** zien we dat het slachtoffer bij **31 %** van de meldingen een **lichamelijke beperking** heeft. De ouderen blijven zo lang mogelijk thuis wonen en gaan pas naar een woonzorgcentrum als zij/hij (zwaar)zorgbehoevend worden. Omwille van deze zorgafhankelijkheid is de oudere meer kwetsbaar en kan hij/zij gemakkelijker slachtoffer worden van ouderenmis(be)handeling.

In **16%** van de dossier betrof het een **persoon met dementie**

2.1.4. WOONOMGEVING VAN HET SLACHTOFFER

Thuisituatie	11	31%
Residentiële voorziening	24	69%
Totaal	35	100%

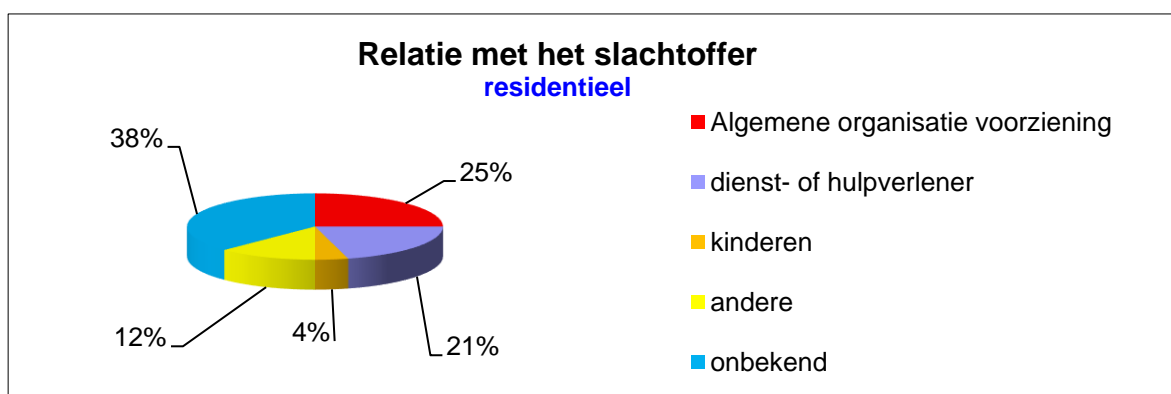
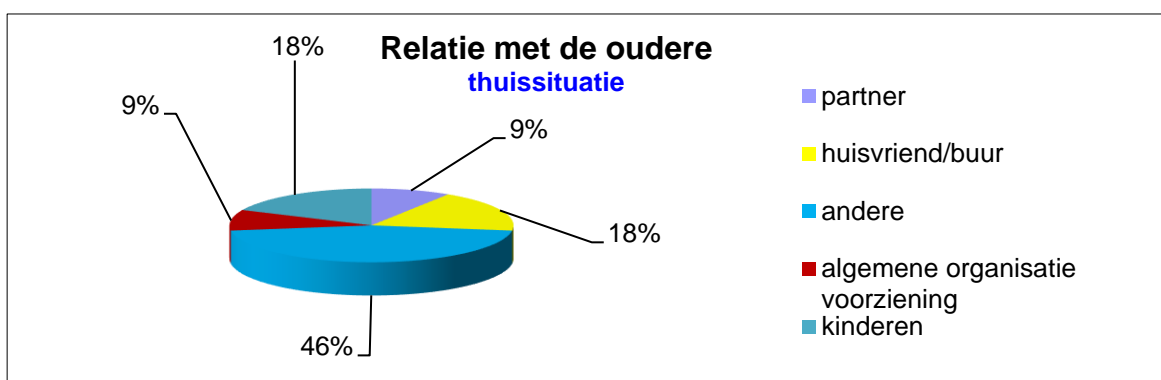

- **31%** gaat over een melding in **een thuisituatie** waarvan 1 situatie in de rand en 1 in Vlaanderen.

- **69%** van de meldingen gaat over problemen binnen **een residentiële voorziening**. Sinds jaren staat het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling bekend voor haar laagdrempelige behandeling van klachten over residentiële voorzieningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (13) en in de rand rond Brussel Brussel (8) en 3 uit Vlaanderen.

2.2. RELATIE MET HET SLACHTOFFER

	Thuisituatie		Residentieel	
Bewoner	0	0%	0	0%
Partner	1	9%	0	0%
Kinderen	2	18%	1	4%
Familie	0	0%	0	0%
Algemene organisatie	1	9%	6	25%
Dienst- of hulpverlener	0	0%	5	21%
Huisvriend/buren/bezoeker	2	18%	0	0%
Andere	5	46%	3	12%
Onbekend	0	0%	9	38%
otaal	11	100%	24	100%

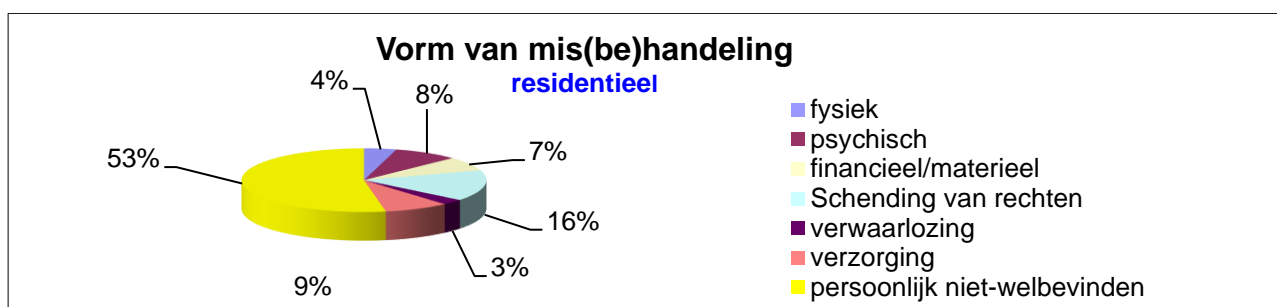
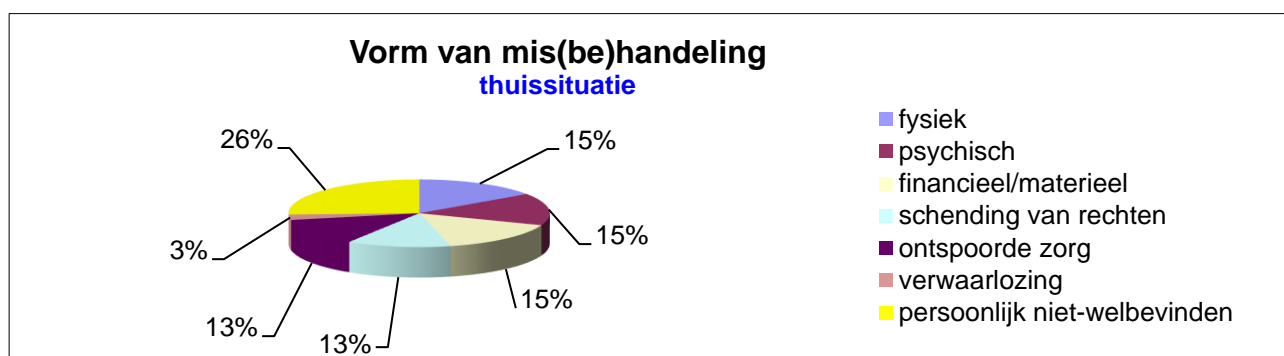

- 27% van de meldingen betreffend het mis(be)handeling in de **thuisituatie** in familieverband. In de thuisituatie staat de familie meestal het dichtst bij de oudere en neemt dan ook spontaan de zorg op zich. Dit gebeurt met goede bedoelingen maar als zij overbevraagd worden, kan dit leiden tot **ontspoorde zorg**. Tijdens de pandemie werd in het algemeen de mantelzorg zwaar op de proef gesteld door de vermindering van professionele hulp en zelfs het volledig weg vallen van de hulpverlening, formeel en informeel. Spijtig genoeg stellen we ook vast dat familieleden soms moedwillig misbruik maken van de zorgbehoevendheid van de oudere en alle zorg zowel op fysisch als financieel vlak overnemen om zo de oudere alle medezeggenschap te ontnemen. Voor de oudere kan dit lijden tot inbreuk in de privacy en tot frustratie.

- Bij de meldingen betreffende de **residentiële voorzieningen** gaan de klachten meestal over de algemene organisatie van de voorziening (25%) en de **dienst- of hulpverleners (21%)**. Door de pandemie was het voor de mantelzorgers niet mogelijk om toegang te hebben tot de voorziening. De frustratie hierover zag men ook in de thema die besproken werden.

2.3. VORMEN VAN OUDERENMIS(BE)HANDELING

	Thuisituatie		Residentieel	
Fysiek	6	15%	3	4%
Psychisch	6	15%	6	8%
Financieel/materieel	6	15%	5	7%
Schending van rechten	5	13%	11	16%
Ontspoorde zorg	5	13%	0	0%
Verwaarlozing	1	3%	2	3%
Verzorging	0	0%	6	9%
Persoonlijk niet-welbevinden	10	26%	37	53%
Seksuele mishandeling	0	0%	0	0%
Totaal	39	100%	70	100%

- In de **thuisituatie** komt de **psychische mis(be)handeling** dit jaar het meeste voor nl. **15%** en gaat vaak samen met andere vormen van mis(be)handeling zoals **financiële of materiële mis(be)handeling (15%)**, **schending van rechten(13%)** en **fysische mis(be)handeling (15%)**. In 2 dossiers werd het slachtoffer geconfronteerd met **minstens 3 vormen van ouderen(mis)behandeling**

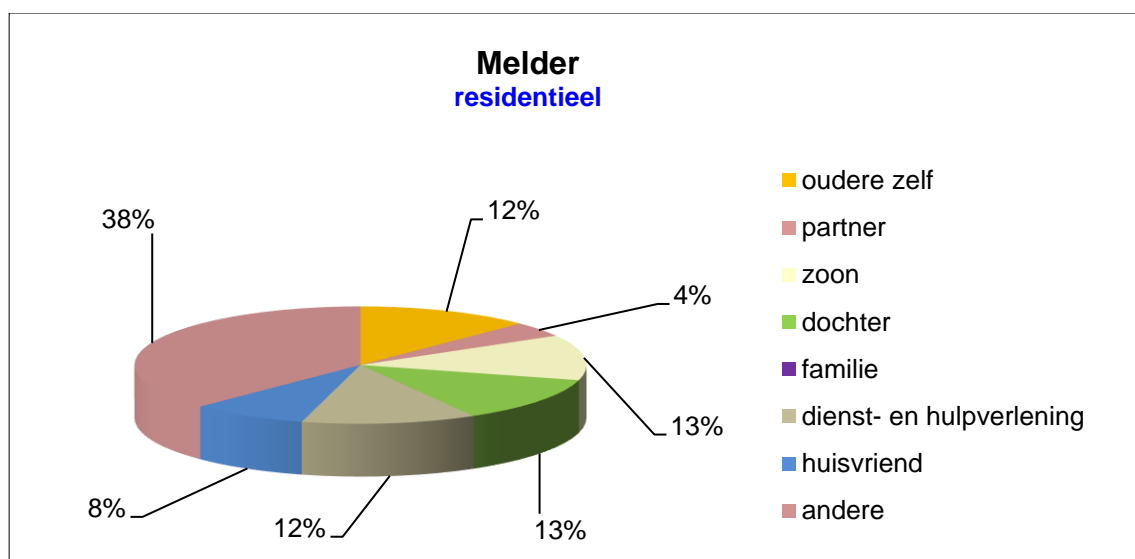
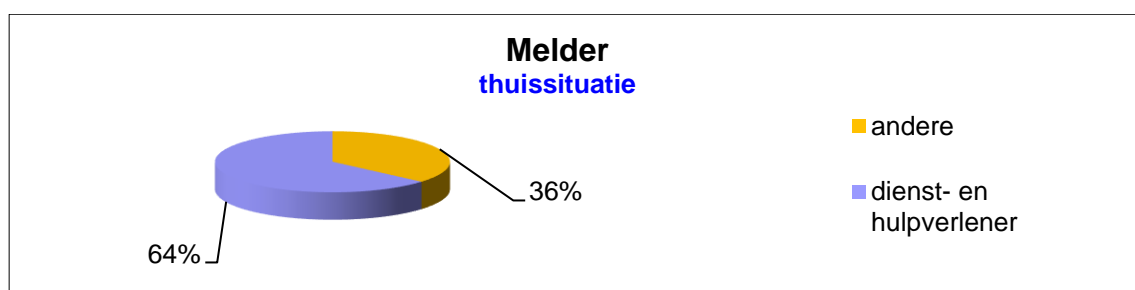
Sinds dit jaar toetsen we ook **het persoonlijk niet-welbevinden (26%)** van het slachtoffer in de situatie waarin hij/zij zich bevind.

- In de **residentiële voorzieningen** gaat het over **psychische mis(be)handeling (8%)** en **schending van de rechten (16%)** gevolgd door problemen van **verzorging (12%)**. In 4% van de gevallen ondervindt het slachtoffer **fysieke schade** en 7% wordt geconfronteerd met **financieel/materieel misbruik**. In 1 dossier werd het slachtoffer geconfronteerd met **minstens 3 vormen van ouderen(mis)behandeling**. In **53%** van de dossier gaat het over een **persoonlijk niet-welbevinden** over de situatie waarin het slachtoffer zich bevind.

- Items onder persoonlijk niet-welbevinden zijn onder meer 'Algemeen ongelukkig (4 dossiers)', 'onvoldoende aandacht (4 dossiers)', 'de organisatie van de hulpverlening (9 dossiers)', onaangepaste structuur (1 dossier),

2.4. MELDER

	Thuisituatie		Residentieel	
Oudere zelf	0	0%	3	12%
Partner	0	0%	1	4%
Zoon	0	0%	3	13%
Dochter	0	0%	3	13%
Familie	0	0%	0	0%
Dienst- en hulpverlener	7	64%	3	12%
Huisvriend	0	0%	2	8%
Andere	4	36%	9	38%
Totaal	11	100%	24	100%

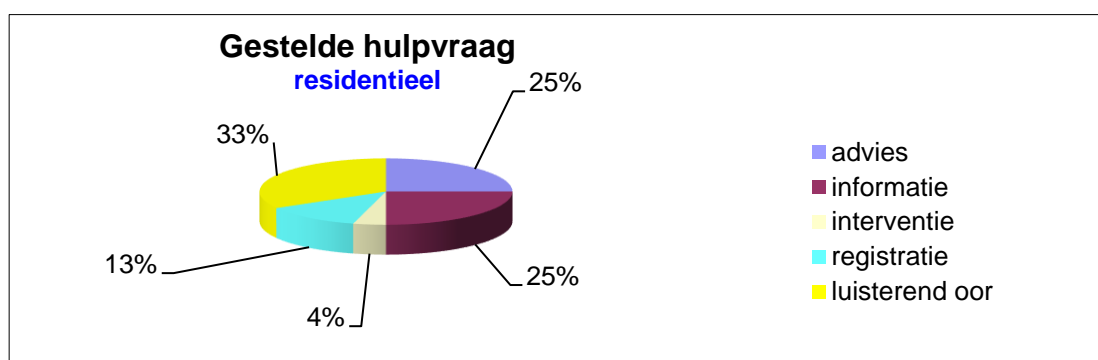
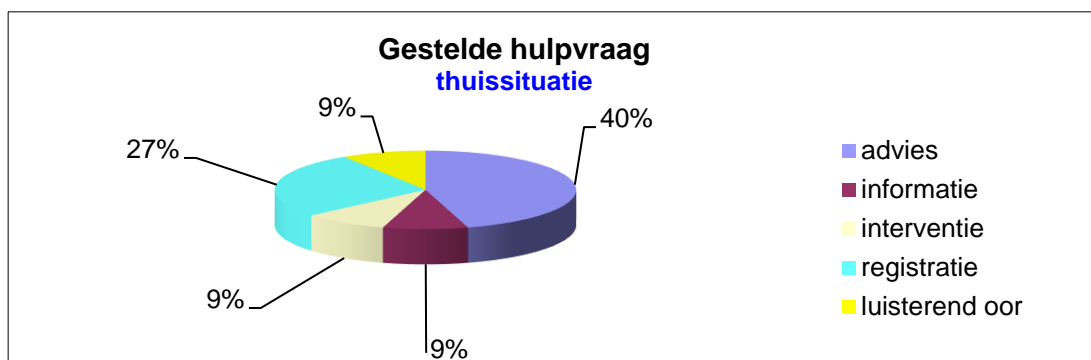

- In 2021 hadden we een **verdubbeling van meldingen** uit de thuisituatie. We kregen **geen meldingen** binnen vanuit de thuisituatie die ons gesignaleerd werden door **de oudere zelf**. Dit bewijst nog maar eens hoe belangrijk het is om steeds opnieuw het Meldpunt in de belangstelling te brengen zodat ook ouderen die thuis wonen en hun familie de weg vinden naar onze dienst voor hulp. **4 oproepen** kwamen van **anderen die bezorgd** waren over de levensomstandigheden van het slachtoffer.

- Bij meldingen betreffende de **residentiële voorzieningen zijn het vaak de kinderen (26%)** die met het Meldpunt contact opnemen. In **12 %** van de meldingen nam het slachtoffer zelf contact op met het Meldpunt. Wat betreft de meldingen vanuit residentiële voorzieningen bleef het aantal meldingen stabiel in 2021.

2.5. GESTELDE HULPVRAAG

	Thuisituatie		Residentieel	
Advies	5	46%	6	25%
Informatie	1	9%	6	25%
Interventie	1	9%	1	4%
Registratie	3	27%	3	13%
Luisterend oor	1	9%	8	33%
Totaal	11	100%	27	100%

-5 dossiers betreft **advies en informatie** betreffende een **thuisituatie** en gaat de melder zelf aan de slag met ons advies. In 3 dossiers werd enkel **registratie** gevraagd door onze dienst. In 1 dossier was er een interventie nodig van onze dienst.

Mis(be)handeling binnen de residentiële voorziening wordt nog steeds als moeilijk bespreekbaar ervaren. Dit leeft vooral bij de families en/of bij de betrokken oudere. Wij stellen echter vast dat, betreffende het bespreekbaar maken van problemen, vanwege het woonzorgcentrum niet systematisch gereageerd wordt met represailles t.a.v. betrokken oudere

Bij meldingen betreffende de **residentiële voorzieningen** wordt in 1 dossier effectief een **interventie** gevraagd. **50%** van de hulpvragen zijn **vragen om advies**.

In 13% van de hulpvragen wil de melder enkel de situatie signaleren maar wil geen interventie omdat zij/hij de situatie zelf wil oplossen of omwille van angst voor represailles.

In 33% van de dossiers was vooral luisteren belangrijk voor de melder. Het was voor de bewoners en hun familie heel moeilijk om de verschillende regels van de pandemie te begrijpen en te aanvaarden.

Opbrengsten		Kosten	
Eigen activiteiten	0,00	Diensten & diverse goederen	27.628,93
Giften	0,00	Inkopen	221,40
Subsidies		Bezoldigingen	149.408,46
VGC	82.000,00		
Iriscare	93.343,73		
Actiris	22.042,71		
		Andere bedrijfskosten	240,00
		Financiële kosten	66,75
Terugname Gegevensbank realisatie	9.504,08		
		Afschrijvingen	12.640,67
Totaal inkomsten	206.890,52	Totale uitgaven	190.206,21
Saldo			16.684,32
	206.890,52		206.890,52

Afsluiting boekjaar met een positief saldo van € 16.684,32
Goedgekeurd op de Algemene Vergadering van 24 maart 2022.